

**UCHWAŁA NR 0007/IX/62/2019
RADY POWIATU SUSKIEGO**

z dnia 29 sierpnia 2019 r.

w sprawie przyjęcia „Sprawozdania z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Suskiego za lata 2017 – 2018”

Na podstawie art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 1396 ze zm.) Rada Powiatu Suskiego uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Sprawozdanie z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Suskiego za lata 2017 – 2018 ” stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Powiatu Suskiego

Ryszard Hadka

**SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
POWIATU SUSKIEGO
ZA LATA 2017 – 2018**

Sucha Beskidzka 2019

WSTĘP

Program ochrony środowiska pełni szczególną rolę w zarządzaniu środowiskiem. Jest on instrumentem koordynacji działań na rzecz ochrony środowiska. Proces zarządzania środowiskiem leży w gestii władz lokalnych. Zarządzanie Programem wymaga ustalenia roli i zakresu działania poszczególnych podmiotów zaangażowanych w jego realizację, zorganizowania struktury jego działania i systemu monitoringu. W związku z tym konieczna jest spójna koordynacja działań pomiędzy poszczególnymi szczeblami władz samorządowych i rządowych, a także współpraca z pozostałymi partnerami.

Niniejsze sprawozdanie z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Suskiego zostało opracowane zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 799 ze zm.).

Ustawa prawo ochrony środowiska nie określa wymagań dotyczących formy i struktury sprawozdania z realizacji powiatowego programu ochrony środowiska.

Sprawozdanie jest oceną realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Suskiego na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024 przyjętego Uchwałą Nr 0007/XXXVI/252/2017 Rady Powiatu Suskiego w dniu 30 listopada 2017 r.

Sprawozdanie z realizacji programu ochrony środowiska sporządzono w oparciu o

- materiały przekazane przez gminy powiatu suskiego
- dane Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Krakowie
- materiały przekazane przez Babiogórski Park Narodowy w Zawoi
- dane Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Suchej Beskidzkiej
- materiały przekazane przez Nadleśnictwo Sucha
- materiały przekazane przez Biuro Powiatowe ARiMR w Suchej Beskidzkiej
- materiały przekazane przez RZGW w Krakowie Zarząd Zlewni Soły i Skawy zs w Żywcu
- materiały przekazane przez RSiSOK w Suchej Beskidzkiej
- dane Urzędu Marszałkowskiego w Krakowie
- dane Nadleśnictwa Sucha, Myślenice
- dane statystyczne GUS – Bank Danych Regionalnych
- materiały starostwa powiatowego

Autorem sprawozdania jest Marek Mrugacz.

I. Zarządzanie środowiskowe

Cel średniookresowy do 2019 r.

Upowszechnianie i wspieranie wdrażania systemów zarządzania środowiskowego

Kierunki działań

1. Wspieranie merytoryczne i finansowe aktywnych form edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży np. organizowanie konkursów i sesji popularno-naukowych związanych z tematyką środowiskową

Od 2005 r. powiat suski co roku organizuje konkursy plastyczne dla dzieci z przedszkoli i uczniów szkół podstawowych. Celem konkursów było m.in. wykonanie plakatów, filmów pokazujących źródła zanieczyszczenia środowiska naturalnego, sposoby przeciwdziałaniu zanieczyszczeniu, wpływ zanieczyszczeń środowiska na zdrowie człowieka, promocja energii odnawialnej. Konkursy połączone są ze zbiórką zużytych baterii. Nagrody dla laureatów wręczane są podczas sesji rady powiatu.

Powiat suski współfinansował również konkurs „Sekrety sztuki. Konkurs służy pobudzaniu aktywności twórczej młodzieży gimnazjalnej w zakresie działań plastycznych, a także propaguje działania proekologiczne, uświadamia młodzież na problemy ochrony środowiska.

2. Wsparcie finansowe projektów z zakresu edukacji ekologicznej

Tab. 1. Projekty edukacyjne finansowane przez Powiat Suski.

Rok	Nazwa działania	Wartość /zł/
2017	Powiatowy konkurs plastyczny dla szkół i przedszkoli – "Energia odnawialna"	
	Powiatowy Konkurs "Na najpiękniejszy ogród przydomowy, obejście w gospodarstwie rolnym"	
	Międzygimnazjalny Turniej Wiedzy o Sztukach Plastycznych Konkurs „Sekrety sztuki”	1123,00
	Ekofestiwal „Dobra energia dla wszystkich”	300,00
	Utylizacja przeterminowanych leków	1900,32
	Utylizacja azbestu	74.649,50
	Zakup węży dla Koła Pszczelarzy Mioduszyna, Jodła	1999,99
	Zakup sprzętu ogrodniczego dla Zawojskiego Stowarzyszenia Właścicieli Lasów Prywatnych	100,00
2018	Zakup umundurowania dla strażników SSR	1003,63
	Powiatowy konkurs plastyczny dla szkół i przedszkoli	2531,31
	Powiatowy Konkurs "Na najpiękniejszy ogród przydomowy, obejście w gospodarstwie rolnym"	1721,00
	Międzygimnazjalny Turniej Wiedzy o Sztukach Plastycznych Konkurs „Sekrety sztuki”	1078,00
	Ekofestiwal	300,00
	Utylizacja przeterminowanych leków	2491,02
	Utylizacja azbestu	78.348,77
	Zakup węży dla Koła Pszczelarzy Mioduszyna	1994,63
	Zakup sprzętu ogrodniczego dla Zawojskiego Stowarzyszenia Właścicieli Lasów Prywatnych	2295,96

Źródło – opracowanie własne

3. Współdziałanie władz powiatowych z mediami w zakresie prezentacji stanu środowiska i działań podejmowanych na rzecz jego ochrony

W okresie 2017 – 2018 r. w Kronice Małopolskiej ukazywał się informator starostwa w którym prezentowane były informacje dotyczące stanu środowiska i działań podejmowanych na rzecz jego ochrony.

4. Udział przedstawicieli powiatu w szkoleniach z zakresu publicznego dostępu do informacji o środowisku.

Przedstawiciele powiatu brali udział w szkoleniach z zakresu publicznego dostępu do informacji o środowisku.

5. Doskonalenie metod udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie przez wszystkie instytucje publiczne
Informacje dotyczące środowiska zamieszczane są na stronach internetowych www.powiatsuski.pl, www.bip.powiatsuski.pl jak i poszczególnych urzędów. W każdej z gmin powiatu suskiego znajdują się infokioski, które umożliwiają bezpłatny dostęp do internetu. Na potrzeby realizacji programu solarnego w 2016 r. w holu starostwa zamontowano monitor panoramiczny o przekątnej 22 cale. Monitor służy do prezentacji efektów realizacji programu solarnego jak również bieżących wydarzeń z zakresu edukacji ekologicznej, ochrony środowiska.
6. Edukacja ekologiczna oraz promowanie działalności proekologicznej

Edukację ekologiczną, promowanie działalności proekologicznej prowadziły wszystkie instytucje.

W zakresie edukacji ekologicznej działania powiatu suskiego polegały m. in. na:

- organizacji konkursów „Na najpiękniejszy ogród przydomowy i obejście w gospodarstwie rolnym”, plastycznych dla uczniów szkół i przedszkoli połączonych ze zbiórką zużytych baterii,
- zbiórce zużytych baterii do pojemników umieszczonych w urzędach gmin, starostwie powiatowym oraz przeterminowanych leków w trzech aptekach,
- dofinansowaniu do utylizacji azbestu,
- zamieszczaniu artykułów w prasie lokalnej, na stronie internetowej,
- prezentacji w starostwie plakatów, prac plastycznych dotyczących ochrony środowiska,
- możliwości otrzymania ulotek nt. ochrony środowiska, edukacji ekologicznej,
- informowaniu mieszkańców nt. szkodliwości azbestu – mieszkańcy bezpłatnie otrzymują ulotki, poradnik z płytą CD na temat zasad bezpiecznego postępowania z wyrobami azbestowymi,
- kolportażu ulotek nt. szkodliwości wypalania traw w okresie wiosennym
- współorganizowaniu konferencji pn. „Od komina po gen” mająca uświadomić jak duży wpływ na zdrowie ludzi ma zanieczyszczenie powietrza.

W Nadleśnictwie Sucha główna działalność edukacyjna opierała się na prowadzeniu zajęć z dziećmi i młodzieżą w formie spotkań w przedszkolach, szkołach, na ścieżkach edukacyjnych. W ramach spotkań poruszano tematy związane z gospodarkę leśną i ochroną przyrody.

Tab. 2. Formy edukacji leśnej zrealizowanej przez Nadleśnictwo Sucha.

Forma edukacji	2017 r.		2018 r.	
	Liczba zajęć	Liczba uczestników	Liczba zajęć	Liczba uczestników
Spotkania z leśnikiem w szkołach	15	809	7	327
Spotkania z leśnikiem poza szkołą	14	374	15	483
Konkursy leśne	3	295	-	-
Akcje /Imprezy okolicznościowe	12	1585	12	2206
Spotkania z leśnikiem w terenie	22	578	14	482

Źródło – Nadleśnictwo Sucha

Oferta edukacyjna Babiogórskiego Parku Narodowego skierowana była do różnych grup odbiorców: dzieci, młodzieży szkolnej, studentów, dorosłych, osób z różnym stopniem i różnymi formami

niepełnosprawności. Obejmuje ona zajęcia stacjonarne i terenowe. Specjalna oferta edukacyjna skierowana jest do nauczycieli, dla których Babiogórski Park Narodowy organizuje warsztaty przyrodnicze bądź kulturowe. Babiogórski Park Narodowy organizował:

1. Zajęcia stacjonarne

Podczas zwiedzania Wystawy Stałej prowadzone są zajęcia pt. "W babiogórskim lesie", w trakcie których uczestnicy mogą usłyszeć odgłosy lasu łącznie ze śpiewem ptaków zamieszkujących tereny Babiej Góry. Tematy realizowane podczas spotkań:

- "Cztery pory roku na Babiej Górze"
- "W reglu dolnym BgPN"
- "Flora Babiej Góry"
- "Szlakami BgPN"
- "W babiogórskim lesie"
- "Czym zajmuje się Park?"
- "Poznajemy piętra roślinne Babiej Góry"
- "Formy ochrony babiogórskiej przyrody"
- "Dziedzictwo kulturowe mieszkańców Zawoi i Orawy".

Realizowane były również tematy dotyczące zagadnień ogólnych związanych z ekologią i ochroną przyrody:

- "Recycling",
- "Ekosystem lasu",
- "Formy ukształtowanie powierzchni ziemi",
- "Ekologia"

2. Zajęcia terenowe

Przed budynkiem Dyrekcji BgPN znajduje się Ogród Roślin Babiogórskich, w którym można zobaczyć najważniejsze gatunki roślin występujące na Babiej Górze. Prowadzone są tutaj zajęcia edukacyjne "Rośliny Babiej Góry", "Piętra roślinne Babiej Góry".

3. Spotkania edukacyjne na szlakach

Zajęcia edukacyjne organizowane są w terenie, czyli na szlakach. Podczas zajęć uczestnik ma możliwość bezpośredniego obcowania z przyrodą. Tematyka ścieżek edukacyjnych nawiązuje do szeroko rozumianej ochrony przyrody, ekologii, kultury i tradycji tego regionu. Każda ścieżka realizuje odrębny temat. Proponowane ścieżki edukacyjne:

- "Echa pierwotnej puszczy karpackiej" - 2,5 km
- "Mokry Kozub" - 2 km
- "Śladami Wawrzyńca Szkolnika" – 2 km
- "Doliną rybnego potoku"
- "Jak chronimy babiogórską przyrodę" - 4,5 km
- "U źródeł Morza Czarnego" – 7 km
- "W reglu dolnym" – 2 km

"Odkrywamy Królową Beskidów" to rozbudowana forma spotkania edukacyjnego na szlakach BgPN. W zajęciach mogą uczestniczyć maksymalnie 15 osobowe grupy dzieci i młodzieży. Zajęcia prowadzone są na szlakach Parku, z wykorzystaniem pomocy dydaktycznych takich jak lupy, mini-lornetki, kompasy, karty pracy, zestawy odczynników. Możliwe jest również przeprowadzenie badania wody i gleby.

Tab. 3. Projekty edukacyjne finansowane przez BgPN.

Rok	Nazwa projektu	Efekty projektu	Źródło finansowania	Wartość projektu /zł/
2017	„Z przyroda face to Face”	Poszerzenie wiedzy z zakresu przyrody, ochrony środowiska – zajęcia edukacyjne, wydanie publikacji, akcje edukacyjne	WFOŚiGW	47 132,62
2018	„Poznaj Park z borsukiem” – babiogórskie spotkania z przyrodą	Zwiększenie świadomości w wśród mieszkańców – zajęcia edukacyjne, wydanie publikacji	WFOŚiGW	68810,92 zł
2018	Ptaki babiogórskiego pogranicza	Spotkania terenowe i stacjonarne dla młodzieży, wydanie publikacji, wystawa „Malowane pióra	EWT	58 705,44 €
2018	„Edukacja dla przyrody pogranicza”	Rozpowszechnienie wiedzy o dziedzictwie przyrodniczym pogranicza wśród edukatorów – warsztaty dla nauczycieli, wydanie publikacji	Euregion Beskidy	58 674,81 €

Źródło – dane z BPN

7. Dzień Ziemi i Sprzątanie Świata – coroczna akcja ogólnoświatowa organizowana na rzecz ochrony środowiska

Działania prowadzone przez gminy. W ramach Dnia Ziemi prowadzona jest promocja proekologicznych postaw i przypominanie o zagrożeniach wywołanych zanieczyszczeniem środowiska. Odbywały się happeningi, prelekcje m.in. na temat ochrony przyrody, segregacji odpadów, a także konkursy i zabawy z zakresu ekologii.

W ramach akcji sprzątania świata mieszkańcy, w tym dzieci i młodzież zbierają odpady na terenie swoich gmin.

8. Zakup literatury fachowej do realizacji zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej

Literatura z zakresu ochrony środowiska jest nabywana w miarę potrzeb Wydziału Środowiska.

9. Szkolenia pracowników zajmujących się ochroną środowiska i gospodarką wodną

Pracownicy Wydziału Środowiska uczestniczyli w szkoleniach z zakresu m.in. ochrony przyrody, leśnictwa.

10. Wdrażanie systemu e-usług publicznych na terenie Powiatu Suskiego

W starostwie powiatowym funkcjonuje ePUAP (elektroniczna platforma usług administracji publicznej) – ogólnopolska platforma teleinformatyczna służąca do komunikacji obywateli i przedsiębiorców z jednostkami administracji publicznej w ujednolicony, standardowy sposób.

W 2016 r. Wydział Geodezji suskiego starostwa rozpoczął wdrażanie projektu „E-usługi w informacji przestrzennej w powiecie suskim”. Finalizacja prac projektowych pozwoli na m.in. skrócenie czasu procedowania spraw urzędowych z zakresu informacji przestrzennej, umożliwienie dostępu do danych i dokumentów związanych z informacją przestrzenną bez konieczności wizyty w starostwie, dokonywanie opłat i transakcji za pomocą płatności elektronicznej, obniżenie kosztów procesu uzgadniania dokumentacji, usprawnienie procesów inwestycyjnych, planowania przestrzennego oraz obrotu nieruchomościami.

Działania projektowe dotyczyć będą znacznej części obszaru powiatu. Zmodernizowana zostanie ewidencja gruntów i budynków w sześciu miejscowościach (Skawicy, Sidzinie, Grzechyni, Juszczyń, Bieńkówce i Krzeszowie). Dzięki tej modernizacji uporządkowane zostaną m.in. granice działek i ewidencja budynków. Zostaną również zaktualizowane użytki w terenach zabudowanych. Następnie w 21 miejscowościach (Skawica, Sidzina, Grzechynia, Juszczyń, Bieńkówka, Krzeszów, Hucisko, Targoszów, Białka, Naprawa, Budzów, Zachełmna, Palcza, Baczyn, Jachówka, Śleszowice, Stryszawa, Zembrzyce, Bystra, Żarnówka i Lachowice) zdigitalizowane zostaną materiały geodezyjne, takie jak mapy i operaty z robót geodezyjnych. Będą one dostępne w wersji cyfrowej dla geodetów, architektów i innych profesjonalistów, jak również dla mieszkańców. Powstaną też dokładne mapy dla wspomnianych wyżej 21 miejscowości. Stworzony zostanie uzupełniany na bieżąco lokalny geoportal. Starostwo zmodernizuje również swoje serwery geodezyjne, tak, aby można było obsłużyć wszystkich, którzy będą chcieli zamówić zdalnie materiały geodezyjne. Wartość projektu to około 9.000.000 zł, z czego 90% pochodziło będzie z dotacji (Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego oraz środki z budżetu państwa), a tylko 10% stanowił będzie wkład powiatu

II. Udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska

Cel średniookresowy do 2019 r.

Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa zgodnie z zasadą „myśl globalnie, działaj lokalnie”

Kierunki działań

1. Kontynuacja realizacji programu edukacji ekologicznej
Program edukacji ekologicznej realizowany jest co roku.

2. Wspieranie merytoryczne i finansowe aktywnych form edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży np. organizowanie konkursów i sesji popularno-naukowych związanych z tematyką środowiskową

Opisano w rozdziale I punkt 2.

3. Wsparcie finansowe projektów z zakresu edukacji ekologicznej o zasięgu ponadgminnym

Opisano w rozdziale I punkt 2.

4. Współdziałanie władz powiatowych z mediami w zakresie prezentacji stanu środowiska i działań podejmowanych na rzecz jego ochrony

W okresie 2017 – 2018 r. w Kronice Małopolskiej ukazywał się informator starostwa w którym prezentowane były informacje dotyczące stanu środowiska i działań podejmowanych na rzecz jego ochrony.

5. Doskonalenie metod udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie przez wszystkie instytucje publiczne

Opisano w rozdziale I punkt 5.

6. Edukacja ekologiczna oraz promowanie działalności proekologicznej m.in. w zakresie pszczelarstwa, prowadzenia szkółek leśnych
Działanie prowadzone przez różne instytucje (urzędy miast i gmin, starostwo, nadleśnictwa, park) i organizacje. Co roku powiat suski finansuje zakup węży dla Kół Pszczelarzy Mioduszyna, Jodła, dofinansowuje również prowadzenie szkółki Zawojckiego Stowarzyszenia Lasów Prywatnych w Zawoi.

7. Działania z zakresu rolnictwa ekologicznego i leśnictwa
W ramach realizacji programów rolnośrodowiskowych, płatności bezpośrednich, dopłat o materiału siewnego, wsparcia na zalesianie w latach 2017-2018 były udzielane dotacje, w ramach środków Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Tab. 4. Rodzaje programów prowadzonych przez ARiMR na terenie powiatu.

Rok	Lokalizacja	Liczba Beneficjentów	Program
2017	Dotyczy wszystkich gmin powiatu suskiego z wyłączeniem miast	2662 W tym 2408 beneficjentów , którzy otrzymali wsparcie z tytułu gospodarowania na obszarze z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (ONW)	Płatności bezpośrednie
2017	Sidzina-2 Wysoka-3 Stryżawa-3 Śleszowice-1 Tarnawa Dolna -1 Łętownia-1 Bystra-1 Jordanów-1	13	Program rolnośrodowiskowy
2018	Dotyczy wszystkich gmin powiatu suskiego z wyłączeniem miast	2620 W tym 2368 beneficjentów , którzy otrzymali wsparcie z tytułu gospodarowania na obszarze z ograniczeniami naturalnymi lub z innymi szczególnymi ograniczeniami (ONW)	Płatności bezpośrednie
2018	Bieńkówka Marcówka Wysoka Kojaszówka Łętownia	5	Dopłaty do materiału siewnego
2018	Sidzina-2 Stryżawa – 2 Jordanów-2 Wysoka – 3 Budzów-1 Bieńkówka - 1 Łętownia - 1 Tarnawa Dolna – 1 Bystra – 1 Śleszowice - 1	15	Program rolnośrodowiskowy
	Wysoka	1 Dotyczy płatności z tytułu wniosku kontynuacyjnego –zobowiązanie wieloletnie od 2006	Wsparcie na zalesienie i tworzenie terenów zalesionych

Źródło – dane z Biura Powiatowego ARiMR w Suchej Beskidzkiej

III. Odpowiedzialność za szkody w środowisku.

Cel średniookresowy do 2019 r.

Stworzenie systemu prewencyjnego, mającego na celu zapobieganie szkodom w środowisku i sygnalizacja możliwości wystąpienia szkody

Kierunki działań

1. Stworzenie bazy danych o szkodach w środowisku i działaniach naprawczych.

W okresie 2017 – 2018 nie było zdarzeń, które byłyby objęte obowiązkiem zgłoszenia do rejestru zdarzeń o znamionach poważnej awarii i poważnych awariach prowadzonym przez GIOŚ zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 grudnia 2002 r. w sprawie poważnych awarii objętych obowiązkiem zgłoszenia do GIOŚ (Dz. U. z 2003 r. Nr 5, poz. 58).

5 września 2016 r. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska uruchomił system teleinformatyczny do prowadzenia rejestru bezpośrednich zagrożeń szkodą w środowisku i szkód w środowisku oraz rejestru historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi. Jest on dostępny pod adresem rejestry.gdos.gov.pl.

W rejestrze brak zdarzeń dotyczących powiatu suskiego z okresu 2017 – 2018.

2. Prowadzenie szkoleń na temat odpowiedzialności sprawcy za szkody w środowisku dla pracowników administracji, sądownictwa oraz podmiotów gospodarczych.

Nie prowadzono szkoleń.

IV. OCHRONA ZASOBÓW NATURALNYCH.

Cel średniookresowy do 2019 r.

Przyroda i różnorodność biologiczna

Kierunki działań

1. Zachowanie i ochrona zasobów przyrodniczych w istniejących kompleksach leśnych

W poniższych tabelach przedstawiono działania przeprowadzone przez Babiogórski Park Narodowy w zakresie zachowania i ochrony zasobów przyrodniczych w istniejących kompleksach leśnych w okresie 2017 -2018.

Tab.5. Projekty dotyczące ochrony przyrody zrealizowane przez BgPN w 2017 r.

Rok	Nazwa projektu	Efekty projektu	Źródło finansowania	Wartość projektu
2017	Z przyroda face to face	Poszerzenie wiedzy z zakresu przyrody, ochrony środowiska – zajęcia edukacyjne, wydanie publikacji, akcje edukacyjne	WFOŚiGW	47132,62 zł
2017	Ochrona przyrodniczo cennych siedlisk na obszarze Babiogórskiego Parku Narodowego poprzez poprawę istniejącej infrastruktury turystycznej	Zatrzymanie erozji na szlakach turystycznych, kanalizacja ruchu turystycznego, zapewnienie czystości obszaru Parku, bezpieczeństwo turystów	Fundusz Leśny	20371,00 zł
2017	Ochrona ekosystemów leśnych w tym cennych przyrodniczo siedlisk Babiogórskiego Parku Narodowego	Odlowy kornika drukarza i rytownika pospolitego do pułapek feromonowych w celu prowadzenia analiz czynników doprowadzających do zamierania drzewostanów świerkowych i ograniczenia liczebności korników	Fundusz Leśny	2 043 455,40 zł

		Zabezpieczanie przed zgryzaniem przez jelenie i sarny upraw i odnowień naturalnych przez stosowanie środków mechanicznych lub repelentów. Zabezpieczanie przed zgryzaniem przez jelenie i sarny upraw i odnowień naturalnych przez utrzymanie ogrodzeń. Remont, konserwacja, rozbiórka starych i budowa nowych ogrodzeń. Odnawienia luk i przerzedzeń, przez sadzenia lub podsiewy jodły i buka Regulacja składu gatunkowego oraz zagęszczenia drzew w uprawach, odnowieniach naturalnych i młodnikach (zabiegi o charakterze czyszczeń wczesnych i późnych) - według zasad określonych indywidualnie dla każdego wydzielenia. Regulacja składu gatunkowego oraz zagęszczenia drzew w uprawach, odnowieniach naturalnych i młodnikach (zabiegi o charakterze czyszczeń wczesnych i późnych) - według zasad określonych indywidualnie dla każdego wydzielenia. Wykaszenie niepożądanych roślin w uprawach leśnych. Wspomaganie procesu przebudowy drzewostanów przez ograniczenie czynników mogących doprowadzić do gwałtownego rozpadu drzewostanów świerkowych (spowolnienie procesu rozpadu) - sukcesywne usuwanie posuszu czynnego i wiatrowałów.		
2017	Ochrona liczebności głuszcza na terenie Babiogórskiego Parku Narodowego na podstawie analizy genetycznej z odchodów i piór	Określenie liczebności populacji głuszcza na terenie Babiogórskiego Parku Narodowego	Fundusz Leśny	27 580,42 zł

Tab.6. Projekty dotyczące ochrony przyrody zrealizowane przez BgPN w2018 r.

Rok	Nazwa projektu	Efekty projektu	Źródło finansowania	Wartość projektu
2018	Poznaj Park z borsukiem – babiogórskie spotkania z przyrodą	Zwiększenie świadomości w wśród mieszkańców – zajęcia edukacyjne, wydanie publikacji	WFOŚiGW	68 810,92 zł
2018	Ptaki babiogórskiego pogranicza	Spotkania terenowe i stacjonarne dla młodzieży, wydanie publikacji, wystawa „Malowane pióra	EWT	58 705,44 €
2018	Edukacja dla przyrody pogranicza	Rozpowszechnienie wiedzy o dziedzictwie przyrodniczym pogranicza wśród edukatorów – warsztaty dla nauczycieli, wydanie publikacji	Euroregion Beskidy	58 674,81€
2018	Ochrona ekosystemów leśnych, w tym cennych siedlisk przyrodniczych Babiogórskiego parku Narodowego	Zatrzymanie erozji na szlakach turystycznych, kanalizacja ruchu turystycznego, zapewnienie czystości obszaru Parku, bezpieczeństwo turystów	Fundusz Leśny	167910,00 zł
2018	Ochrona ekosystemów leśnych, w tym cennych siedlisk przyrodniczych Babiogórskiego Parku Narodowego	Odłowy kornika drukarza i rytownika pospolitego do pułapek feromonowych Zabezpieczanie repelentem drzewek z odnowień naturalnych i sztucznych Remont 3 istniejących ogrodzeń w O.O. Sokolica Odnawienia luk i przerzedzeń przez sadzenie	Fundusz Leśny	1 645 812,31 zł

		jodły i buka Zabiegi regulujące – czyszczenia wczesne Zabiegi regulujące – czyszczenia późne Pielęgnacja upraw – wykaszanie niepożądanych roślin Prace szkółkarskie Cięcia sanitarne (ścinka i zrywka) Budowa trzech ogrodzeń upraw Zbiór szyszek jodły pospolitej z drzew stojących		
2018	Paprzyska jako wskaźnik ostoi kuraków leśnych” oraz „Chrząszcze zasiedlające owocniki grzybów na terenie Babiogórskiego Parku Narodowego	Analiza występowania paprzysek i ich wykorzystania przez kuraki leśne	Fundusz Leśny	92 509,62 zł

Źródło - dane z BPN Zawoja

2. Zachowanie i ochrona połączeń ekologicznych występujących na terenie Powiatu Suskiego (korytarz ekologiczny: Babia Góra - Jura Krakowsko – Częstochowska, Babia Góra - Pasma Brzanki)

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Sucha występują korytarze ekologiczne związane z krajową siecią ekologiczną ECONET. Przez północno-zachodnią część obszaru terytorialnego zasięgu Nadleśnictwa Sucha przebiega obszar węzłowy 30k o znaczeniu krajowym Beskidu Małego, część wschodnią stanowi korytarz ekologiczny 70k - Beskidu Makowskiego i Wyspowego, natomiast południowo-zachodnią - obszar węzłowy 40M o znaczeniu międzynarodowym Beskidu Żywieckiego. Obszary Natura 2000: Na Policy PLH120012, Pasma Policy PLB120006, wraz z Babiogórskim Parkiem Narodowym współtworzą istotny element korytarza ekologicznego przebiegającego równolegle do pasma Karpat. Korytarz ten posiada rangę krajowego i współtworzy istotny szlak migracji m.in. wilka, niedźwiedzia, rysia. Równocześnie pasmo to jest elementem węzłowym sieci Econet na terenie Polski a także, jedną z ostoi Corine. Lokalnie istotną rolę korytarzy ekologicznych pełnią strumienie i inne ciek wodne.

3. Ochrona miejsc i ciągów widokowych oraz dominant krajobrazowych w bliskim sąsiedztwie Babiogórskiego Parku Narodowego oraz obszarów NATURA 2000 „Babia Góra”, „Na Policy”, Beskid Mały”, Pasma Policy

Zadanie realizowane przez Nadleśnictwo, Babiogórski Park Narodowy.

Na terenie Powiatu Suskiego pozostało jeszcze kilka reliktowych hal górskich (Hala Śmietanowa, Hala Trzebuńska, Hala Krupowa), które nieużytkowane rolniczo pod wypas, stopniowo zarastają.

4. Ochrona terenów położonych w bliskim sąsiedztwie Babiogórskiego Parku Narodowego oraz obszarów NATURA 2000 „Babia Góra”, „Na Policy”, Beskid Mały”

Zadanie realizowane przez Nadleśnictwo, Babiogórski Park Narodowy.

Ochrona fauny i flory

1. Zachowanie istniejących zbiorników wodnych

Zadanie realizowane przez Nadleśnictwo, Babiogórski Park Narodowy.

2. Stały nadzór nad rozwojem uciążliwego przemysłu

Zadanie realizowane przez WIOŚ, gminy.

Ochrona i utrzymanie krajobrazu rekreacyjnego

1. Wzmocnienie roli rekreacyjnej zieleni

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody rada gminy jest obowiązana zakładać i utrzymywać w należyłym stanie tereny zieleni i zadrzewienia.

2. Rozwój sieci szlaków turystycznych i ścieżek dydaktycznych na terenach interesujących przyrodniczo

Początkiem 2012 r. na terenie Babiogórskiego Parku Narodowego została oddana do użytku ścieżka przyrodnicza „Mokry Kozub”. Głównym walorem tego miejsca jest duże zróżnicowanie przyrodnicze, ze ścieżki roztacza się przepiękny widok na Babią Górę. Ścieżka edukacyjna zakłada aktywne poznawanie wielu aspektów przyrody żywej i nieożywionej. Wyposażona została w liczne tablice informacyjne oraz niepowtarzalny plac zabaw.

W tabeli przedstawiono działania przeprowadzone przez Babiogórski Park Narodowy w zakresie modernizacji szlaków turystycznych i monitoringu ruchu turystycznego.

Tab. 7. Projekty dotyczące szlaków turystycznych zrealizowane przez BgPN.

Rok	Nazwa projektu	Efekty projektu	Źródło finansowania	Wartość projektu /zł/
2017	Ochrona przyrodniczo cennych siedlisk na obszarze Babiogórskiego Parku Narodowego poprzez poprawę istniejącej infrastruktury turystycznej	Zatrzymanie erozji na szlakach turystycznych, kanalizacja ruchu turystycznego, zapewnienie czystości obszaru Parku, bezpieczeństwo turystów	Fundusz Leśny	20371,00 zł
2018	Ochrona ekosystemów leśnych, w tym cennych siedlisk przyrodniczych Babiogórskiego parku Narodowego”	Zatrzymanie erozji na szlakach turystycznych, kanalizacja ruchu turystycznego, zapewnienie czystości obszaru Parku, bezpieczeństwo turystów	Fundusz Leśny	167910,00 zł

Źródło - dane z BPN Zawoja

Cel średniookresowy do 2019 r.

Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych przez kształtowanie ich właściwej struktury gatunkowej i wiekowej z zachowaniem bogactwa biologicznego

Kierunki działań

1. Stały nadzór nad gospodarką leśną w lasach prywatnych

Powierzchnia lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa na terenie powiatu wynosiła około 19025 ha co (4 miejsce w województwie - za powiatem nowotarskim, nowosądeckim, limanowskim). Zgodnie z zawartymi porozumieniami do 31.12.2017 r. nadzór nad gospodarką leśną sprawował

- Nadleśniczy Nadleśnictwa Sucha (pow. 13019 ha)
- Nadleśniczy Nadleśnictwa Myślenice (pow. 5896 ha)
- Dyrektor Babiogórskiego Parku Narodowego w Zawoi (pow. 110 ha)

Nadleśnictwa, park przesyłały do starostwa kwartalne sprawozdania z zakresu sprawowanego nadzoru. Co roku przeprowadzane były kontrole obejmujące zagadnienia sprawowanego nadzoru, które wykazały, że nadzór prowadzony jest prawidłowo mimo stwierdzonych uwag. Od 1.01.2018 r. nadzór nad gospodarką leśną w lasach prywatnych prowadzony jest przez

Starostę (na powierzchni 18915 ha) i Dyrektora Babiogórskiego Parku Narodowego w Zawoi (na powierzchni 110 ha)

2. Wykonanie uproszczonych planów urządzania lasów

W 2017 r. został wykonany uproszczony plan urządzenia lasu (pow. 141,56 ha) dla miejscowości Śleszowice za kwotę 9020,62 zł (w tym dotacja WFOŚiGW 2100,00 zł). Wszystkie lasy prywatne na powierzchni około 18300 ha, z wyłączeniem miejscowości Łętownia posiadają aktualne uproszczone plany urządzania lasów.

3. Zalesianie gruntów nieprzydatnych do produkcji rolnej oraz nieużytków i terenów zdegradowanych i przekształconych gatunkami rodzimymi

Zadanie realizowane przez powiat, w ramach przyznanych środków przez Wojewodę Małopolskiego. W okresie 2017 – 2018 powiat nie otrzymał środków na realizację tego zadania.

4. Zapewnienie trwałości i wielofunkcyjności lasów

Gospodarka leśna w Lasach Państwowych prowadzona jest zgodnie z zasadami: zachowania trwałości lasów, zrównoważonego rozwoju i ochrony przyrody. Potwierdzają to przyznawane regionalnym dyrekcjom LP międzynarodowe certyfikaty.

RDLP Katowice (w tym Nadleśnictwo Sucha) posiadała

1. certyfikat PEFC o nr PEFC-12/0058 wydany przez SGS Polska sp. z o.o. ważny do dnia 20.12.2018 r.
2. certyfikat Forest Stewardship Council NC-FM/COC-016493 ważny od 1.04.2014 r. do 31.03.2019 r.
3. certyfikat Forest Management Certification SGS PL 12/0058 ważny od 21.12.2018 r. – 20.12.2021 r.

RDLP Kraków (w tym Nadleśnictwo Myślenice) posiada

1. certyfikat PEFC o nr CSL-723/2014 wydany przez SGS Polska sp. z o.o. ważny od 12.11.2014 r. do 11.11.2017 r.
2. certyfikat PEFC o nr BVCPL/PEFCFM/04 wydany przez Bureau Veritas Polska sp. z o.o. ważny od 13.11.2017 r. do 12.11.2020 r.
3. certyfikat Forest Management Certification SGS - FM/COC - 010065 ważny od 2.12.2013 r. do 01.12.2018 r.

Standardy w ramach PEFC zawierają wymagania dotyczące m.in. :

- Zabezpieczenia obszarów leśnych istotnych z ekologicznego punktu widzenia
- Ochrony i wzbogacania różnorodności biologicznej
- Zakazu zmiany lasów w inne formy użytkowania
- Zakazu stosowania szkodliwych substancji chemicznych
- Zakazu wprowadzania gatunków drzewiastych modyfikowanych genetycznie

Zasady gospodarki leśnej zdefiniowane przez FSC zawierają m.in. :

- Korzyści z lasu
- Oddziaływanie na środowisko
- Plan gospodarowania
- Monitorowanie i ocena
- Zachowanie lasów o szczególnej wartości
- Plantacje

5. Inwentaryzacja zasobów leśnych pod kątem ich stanu zdrowotnego

Badania stanu zdrowotnego lasów są prowadzone w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska od 1991 roku w oparciu o krajową sieć stałych powierzchni obserwacyjnych złożoną obecnie z około 2200 powierzchni założonych w drzewostanach w wieku powyżej 20 lat w lasach wszystkich kategorii własności. Program monitoringu lasów jest wspólnie realizowany przez trzy instytucje: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Dyрекcję Generalną Lasów Państwowych i Ministerstwo Środowiska.

W ramach badań monitoringowych przeprowadzane są corocznie na wszystkich powierzchniach obserwacje szeregu cech morfologicznych koron drzew, obserwacje symptomów i przyczyn uszkodzeń drzew oraz pomiar pierśnic drzew. Cyklicznie wykonywane są także, na ok. 140 powierzchniach obserwacyjnych, badania chemizmu igliwia i gleb. Ponadto na kilkunastu wybranych powierzchniach są także prowadzone pomiary meteorologiczne, pomiary zanieczyszczeń powietrza i opadów atmosferycznych, badania roztworów glebowych, opadu podkoronowego i spływu po pniach. Stan zdrowotny drzew określany jest przede wszystkim na podstawie defoliacji, czyli stopnia ubytku aparatu asymilacyjnego koron drzew. Wyniki badań monitoringowych z 2017 roku wskazują, że udział drzew zdrowych (defoliacja do 10%) wynosił 10 %, a udział drzew uszkodzonych (defoliacja powyżej 25%) wynosił 20 %, średnia defoliacja wynosiła 21,5%. Gatunki liściaste charakteryzowały się nieco lepszą kondycją zdrowotną niż gatunki iglaste. Wśród gatunków iglastych najniższym poziomem defoliacji charakteryzowała się jodła. Wyższym poziomem defoliacji charakteryzowała się sosna, a najwyższym – świerk. Wśród gatunków liściastych najzdrowszy okazał się buk. Na drugim miejscu pod względem kondycji zdrowotnej znalazła się olsza, a następnie brzoza. Na terenie województwa małopolskiego zanotowano średni udział drzew uszkodzonych (od 15,1% do 20%).

Stan zdrowotny lasów kształtowany jest pod wpływem czynników o charakterze naturalnym i antropogenicznym. Wśród nich ważną rolę odgrywają zmiany klimatyczne, w szczególności niedobór opadów atmosferycznych mający wpływ na stopień zaspokojenia potrzeb wodnych drzewostanów, zanieczyszczenia powietrza, a także gradacje szkodników owadzych i choroby grzybowe.

6. Zachowanie istniejących kompleksów leśnych

Zgodnie ze standardami certyfikacji lasów.

7. Prowadzenie gospodarki leśnej ze szczególnym uwzględnieniem pozaprodukcyjnych funkcji lasu

Zgodnie ze standardami certyfikacji lasów.

8. Ochrona gleb leśnych

Zgodnie ze standardami certyfikacji lasów.

9. Stały monitoring środowiska leśnego w celu przeciwdziałania stanom niepożądanym (pożary, choroby, szkodniki, nielegalne wysypiska śmieci)

a) Ocena stanu zdrowotnego lasów nadleśnictwa.

Generalnie należy stwierdzić, że stan zdrowotny lasów Nadleśnictwa Sucha jest zadowalający, przy czym stan zdrowotny buka i jodły należy uznać za dobry a nawet za bardzo dobry, sosny za dobry, zaś drzewostanów świerkowych, jak również pojedynczych świerków był na ogół niezadowalający a miejscami zły.

Stan sanitarny drzewostanów Nadleśnictwa, kształtowany poziomem posuszowej higieny lasu, częstością powstawania i rozmiarem szkód atmosferycznych, presją szkodników wtórnych oraz realizowanymi przez Nadleśnictwo działaniami porządkującymi (wyróbka posuszu i wiatrolomów) utrzymywany jest w Nadleśnictwie Sucha na dobrym poziomie.

Nasilenia cięć sanitarnych występowały po latach, w których notowano znaczne szkody od huraganowych wiatrów (wiatrował, wiatrołomy) i śniegołomów, a ponadto najważniejszą przyczyną tego rodzaju cięć w minionym dziesięcioleciu było zamieranie drzewostanów świerkowych

Stan zdrowotny drzewostanów Nadleśnictwa Myślenice jest zróżnicowany i zależy od ich składu gatunkowego. Dobrym stanem zdrowotnym charakteryzują się drzewostany bukowe i jodłowe. Natomiast stan zdrowotny świerczyn można uznać za trwale osłabiony i niestabilny. Gatunkiem liściastym wykazującym najsilniejsze zachwianie zdrowotności jest jesion, na którym wystąpiły typowe objawy dla zespołu chorobowego określanego jako „zamieranie jesiona”.

b) Zanieczyszczenia powietrza

Zanieczyszczenie powietrza uznawane jest jako jedna z przyczyn zagrażających trwałości lasu. Szkodliwy wpływ gazów i pyłów przemysłowych do tej pory nie spowodował znaczących szkód w drzewostanach. Lasy nadleśnictw Sucha i Myślenice należą do I strefy, słabego uszkodzenia spowodowanego pyłami i gazami. Wzrost emisji przemysłowej przyczynić się może do pogorszenia stanu zdrowotnego drzewostanów, zwiększenia wydzielania posuszu i wzmożonego rozrodu szkodników owadzie.

c) Pierwotne szkodniki owadzie.

Ta grupa szkodników nie stanowiła większego zagrożenia w ubiegłym 10-leciu

W lasach Nadleśnictwa prowadzony był monitoring zagrożeń przez te owady poprzez:

- wykładanie pułapek feromonowych;
- wykładanie drzew pułapkowych;
- kontrole występowania foliofagów w drzewostanach iglastych;
- kontrole zagrożenia drzewostanów przez kambio- i ksylofagi;
- ocenę występowania szkodników upraw, młodników i tyczkowiec.

Na terenie Nadleśnictwa Myślenice zagrożenie ze strony szkodników liściożernych sosny i świerka praktycznie nie istnieje. Obserwacje prowadzone nad występowaniem brudnicy mniszki nie wykazały zagrożenia. Odnotowano foliofagi dęba – zwójkę zieloneczkę i gatunki towarzyszące.

d) Wtórne szkodniki owadzie.

Drzewostany Nadleśnictwa Sucha są w średnim stopniu zagrożone ze strony szkodników wtórnych. Pomimo iż ma to ścisły związek ze stanem zdrowotnym lasu (określony, jako zadawalający) oraz stanem sanitarnym, utrzymywanym w Nadleśnictwie na dobrym poziomie, który ogranicza rozwój potencjalnych zagrożeń ze strony tych szkodników, to jednak działania podejmowane w ramach cięć sanitarnych często są niewystarczające w celu wyeliminowania czynnika szkodotwórczego.

Do najgroźniejszych szkodników wtórnych w Nadleśnictwie Sucha należy kornik drukarz oraz towarzyszący mu rytownik pospolity. Rola tych owadów jest determinująca w stymulowaniu zamierania drzew i wydzielania posuszu.

Nadleśnictwo Sucha prowadziło w ubiegłym 10-leciu monitoring populacji szkodników wtórnych w oparciu o ocenę stanu sanitarnego lasu, za pomocą pułapek klasycznych i feromonowych. W 2017 r. stwierdzono kornika na powierzchni 646 ha, w 2018 r. na pow. 550 ha. Częstotliwość kontroli występowania szkodników wtórnych dostosowana była do zagrożeń.

Drzewostany świerkowe na terenie Nadleśnictwa Myślenice są obecnie silnie zagrożone gradacją kornika drukarza, a do najbardziej zagrożonych od lat należą drzewostany świerkowe leśnictw: Sidzina i Toporzysko.

e) Patogeniczne grzyby.

Spośród patogenów grzybowych odnotowano 3 gatunki, których rozmiar występowania wpłynął na wielkość pozyskiwanego posuszu. Zestawienie przedstawiono w tabeli nr 8.

Tab.8. Patogeny grzybowe stwierdzone na terenie powiatu.

Patogen grzybowy	2017		2018	
	Powierzchnia występowania /ha/		Powierzchnia występowania /ha/	
	uprawy i młodniki w wieku do 20 lat	drzewostany powyżej 20 lat	uprawy i młodniki w wieku do 20 lat	drzewostany powyżej 20 lat
opieńkowa zgnilizna korzeni	225	1131	87	1180
huba korzeni	94	276	41	336
zamieranie jesiona		76		124

Źródło – dane z Nadleśnictwa Sucha

Ww. uszkodzenia doprowadzały do deprecjacji drewna i osłabienia odporności drzew na działanie wiatru i szkodników owadzych.

Wielki wpływ na zagrożenie opieńkowe wywiera środowisko abiotyczne i biotyczne. Do abiotycznych czynników zwiększających zagrożenie opieńkowe należą: niedostatek wody - okresy suszy, podwyższona temperatura i kwaśny odczyn gleby.

Inną chorobą grzybową nie mającą jednak takiego negatywnego znaczenia gospodarczego jak opieńka jest huba korzeni powodowana przez korzeniowca wieloletniego. Na świerku zgnilizna atakuje korzenie i przenika do pnia do wysokości nawet kilkunastu metrów. Proces rozkładu drewna u starszych świerków ogranicza się niemal tylko do twardzieli dzięki czemu ich funkcje fizjologiczne odbywają się stosunkowo długo normalnie. Niebagatelne są jednak straty surowca drzewnego, którego najcenniejsza część jest niszczone przez zgniliznę.

Zamieranie jesiona w różnych klasach wieku obserwowane w drzewostanach jesionowych lub z jego udziałem, objawiała się brunatnieniem kory pędów i zamieraniem całych drzew.

Pozostałe patogeny grzybowe (zamieranie jawora, osutki sosny, szara pleśń, mączniak dębu) występowały lokalnie, na małych powierzchniach, bez większego znaczenia.

W Nadleśnictwie Myślenice największe znaczenie mają:

w szkółkach: zgorzel siewek, choroby osutkowe, opadzinę modrzewia, rdze, skręta sosny, zamieranie pędów sosny i innych gatunków - chorobę jesiona, mączniak dęba.

w uprawach i młodnikach oraz w drzewostanach starszych: opieńkowa zgnilizna korzeni, huba korzeni, choroby osutkowe, zamieranie pędów sosny, skręta sosny, opadzinę modrzewiowa i zamieranie pędów jesiona. Największe znaczenie spośród chorób grzybowych ma opieńkowa zgnilizna korzeni. Opanowuje drzewostany (również uprawy i młodniki) w stopniu silnym i często samodzielnie doprowadza do powstania posuszu.

f) Szkody ze strony zwierzyny łownej.

W Nadleśnictwie Sucha, dużym biotycznym czynnikiem szkodotwórczym, który powoduje istotne uszkodzenia drzewostanów, głównie w fazie uprawy i młodnika jest zwierzyna płowa. Szkody wyrządzane przez zwierzynę łowną to jest: spalowanie młodników i drągów oraz zgryzanie upraw, stanowią poważny problem utrudniający a czasem uniemożliwiający odnowienia czy przebudowę drzewostanów. Podstawową przyczyną jest rosnąca dysproporcja pomiędzy liczebnością zwierzyny a ilością i urozmaicheniem bazy pokarmowej, zwłaszcza w okresie zimowym, kiedy to znacznie mniejsza jest dostępność pokarmu. Szkody w uprawach (zgryzanie, wydeptywanie, spalowanie) były wyrządzane przez sarny, jelenie, rzadziejające oraz dziki. W starszych fazach rozwojowych drzewostanów np. w młodnikach stwierdzano spalowanie i czemchanie, których sprawcami były jelenie i sarny. Cierpią w zasadzie wszystkie gatunki, zarówno iglaste (So, Św, Jd, Md) jak i liściaste (dąb, buk oraz gatunki domieszkowe)

W 2017 r. powierzchnia uszkodzeń spowodowanych przez jeleniowate wyniosła 445 ha, zabiegi ochronne wykonano na powierzchni 116 ha, w 2018 r. odpowiednio 515 ha i 102 ha.

W Nadleśnictwie Myślenice szkody od zwierzyny łownej stanowią poważny problem utrudniający, a czasem uniemożliwiający odnowienia czy przebudowę drzewostanów.

Podstawowymi metodami zabezpieczenia upraw przed szkodami od zwierzyny są:

- grodzenie upraw – sposób najskuteczniejszy, jako jedyny gwarantuje wyprowadzenie na uprawach gatunków liściastych i modrzewia wraz z jodłą;
- chemiczne zabezpieczanie przed zgryzaniem i spalowaniem gatunków iglastych i liściastych – repelentami, stosowanymi naprzemiennie;
- palikowanie modrzewia (w trzy paliki);
- pakulowanie gat. liściastych (głównie buka);
- wykładaniu drzew zgryzowych

g) Wpływ czynników atmosferycznych

Z zespołu czynników abiotycznych największy areal zarejestrowanego szkodotwórczego oddziaływania na las powodowały: susza, śnieg i mróz. Warunki pogodowe, zwłaszcza okresu wiosny i lata w warunkach Nadleśnictwa Sucha a także szerzej, z obszaru całych lasów beskidzkich z istotnym udziałem świerka w składach gatunkowych drzewostanów pozostają tym czynnikiem, który w sposób istotny kształtuje przebieg sytuacji zdrowotnej drzewostanów świerkowych oraz określa tempo i rozmiar wydzielania się posuszu. Opady i chłodniejsza aura sprzyjają stabilizacji zdrowotnej drzew i drzewostanów, z kolei susze, zwłaszcza susza mrozowa na przedwiośniu oraz upały, jako stymulatory choroby opieńkowej, wzmagają zamieranie świerka. Znaczącym czynnikiem abiotycznym są długotrwałe susze osłabiające głównie sztuczne świerczyny, uaktywniając opieńkę i wtórne szkodniki owadzie. Wysoka temperatura powietrza oddziałuje niekorzystnie w drzewostanach porażonych przez opieńkę stymulując jej rozwój. Niewielkie szkody może również wywołać zgorzel na pniach wystawionych na działanie słońca w wyniku wylesień. Na całym obszarze Nadleśnictwa Sucha w wyniku wiosennych przymrozków przemarzają młode pędy jodły i buka w uprawach i młodnikach. Natomiast mrozy zimowe uszkadzają igliwie również starszych drzew, zwłaszcza w położeniach grzbietowych, a także w drzewostanach przerzedzonych, gdzie dodatkowo oddziałuje wiatr i zanieczyszczenie powietrza. W ostatnich latach, lokalnie obserwowano również szkody spowodowane niskimi temperaturami głównie na uprawach. Przymrozki najbardziej zagrażają produkcji szkółkarskiej i sztucznie zakładanym uprawom zlokalizowanym na terenach typowo zmrozowiskowych (szczególnie na powierzchniach otwartych). Późne przymrozki, również bywają przyczyną uszkodzeń aparatu asymilacyjnego drzewostanów liściastych. Nie miały one jednak większego znaczenia gospodarczego.

Z zespołu czynników abiotycznych w Nadleśnictwie Sucha duże znaczenie mają również opady śniegu, które w niektórych młodnikach powodują powstawanie lokalnie mniejszych lub większych luk i przerzedzeń, albo złomów i wywrotów, najczęściej wzdłuż dróg leśnych.

Wiatry wiejące na omawianym terenie wyrządzają nieznaczne gospodarczo szkody, ze względu na przeważający udział w drzewostanach buka i jodły, które z zasady są w dużej mierze odporne na tego typu szkody, a także cechują się złożoną w wielu przypadkach wielopiętrową budową lasu. Nadleśnictwo Sucha (z dominującymi góorskimi obszarami leśnymi), cechuje się częstym występowaniem silniejszych huraganowych wiatrów oraz intensywniejszych opadów śniegu. Ponadto na zwiększoną podatność na uszkodzenia (a w szczególności na powstawanie wiatrowałów i śniegołomów) wpływa również liczny udział świerka w składzie gatunkowym drzewostanów, co przejawia się w dość częstym występowaniu szkód atmosferycznych w lasach, w tym także szkód o znaczących rozmiarach. Około 30-40 % drzewostanów Nadleśnictwa Sucha posiada cechę wysokiego ryzyka uszkodzenia przez wiatr, dotyczy to głównie sztucznych świerczyn. Uszkodzane są drzewostany starszych klas wieku oraz młodsze opanowane przez opieńkę.

h) Pożary

Lasy Nadleśnictwa Sucha i Myślenice zostały zaliczone do III kategorii - małego zagrożenia pożarowego. Nadleśnictwa posiadają „Plan postępowania na wypadek zagrożenia

pożarowego” bieżąco aktualizowany i corocznie uzgadniany z komendami PSP w zasięgu terytorialnym. Dokument ten zawiera dokładne informacje na temat sił i środków (plan alarmowania sztabu, oraz jednostek ochrony p-poż.), jakie muszą być wykorzystane na wypadek pożaru. Nadleśnictwo włącza się również w organizowanie manewrów jednostek PSP i OSP na terenach leśnych.

10. Aktualizacja granicy rolno-leśnej w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

Zagadnieniem związanym z kształtowaniem granicy rolno-leśnej jest przestrzenne zagospodarowanie terenów w pobliżu lasów. Chodzi tu głównie o lokalizację budownictwa mieszkaniowego i zagrodowego na terenach enklaw wśród kompleksów leśnych lub wzdłuż granicy z lasami. Pojawienie się budynków mieszkalnych i zagród gospodarskich powoduje zubożenie bogactwa fauny i flory w strefie ekotonowej, następuje zakłócenie spokoju, wydeptywanie brzegów lasu. Nieprzemyślane decyzje lokalizacyjne powodują problemy związane z doprowadzeniem mediów do domów lub na plac budowy, kłopoty ze zbudowaniem nowej drogi dojazdowej, odprowadzeniem ścieków, wywozem śmieci i nieczystości. Efektem tego są dzikie wysypiska śmieci, studnie kopane w lesie powodujące zanikanie źródeł wody i przesuszanie terenu, odprowadzanie ścieków do lasu zanieczyszczających wody gruntowe. Poza tym spadające gałęzie i złomy drzew powodują niekiedy zniszczenie ogrodzenia i dachów budynków. Rodzi to konflikty pomiędzy nadleśnictwem, a właścicielami posesji, którzy domagają się odsunięcia granicy lasu. Dlatego urzędy gmin wydające decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu przyszłemu inwestorowi winny wymagać właściwego zlokalizowania budynku na działce, przebiegu wszystkich sieci medialnych, lokalizacji miejsc wysypywania śmieci i odprowadzania ścieków. Przyszły inwestor powinien wskazać wszystkie te lokalizacje poparte odpowiednią dokumentacją z zakładu energetycznego, gazowniczego, nadleśnictwa, zarządu dróg itp.

11. Renaturalizacja obszarów leśnych gatunkami rodzimymi

Zasadniczym celem gospodarowania lasami jest stopniowy wzrost lesistości do ok. 30 % w 2010 r. oraz 33% w 2050 r., rozszerzenie zasięgu renaturalizacji obszarów leśnych, wdrażanie zasad ochrony i powiększania różnorodności biologicznej w lasach poprzez wprowadzanie rodzimych gatunków oraz przebudowę monokultur.

12. Inwentaryzacja i weryfikacja klasyfikacji gruntów pod kątem pełnego uwzględnienia gruntów zalesionych i zadrzewionych oraz ujęcie granicy rolno-leśnej w planach zagospodarowania przestrzennego

Przy zalesianiu gruntów podstawowe znaczenie ma zgodność ich lokalizacji z ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Wymaganie to związane jest z realizacją wielu ważnych potrzeb publicznych, w tym: gospodarki wodnej, produkcji rolniczej i hodowlanej, zachowania ładu przestrzennego oraz walorów przyrodniczych i krajobrazowych, a także rozwoju osadnictwa, inwestycji i produkcji przemysłowej. Wynikiem analizy możliwości lokalizacji zalesień jest planistyczne wyznaczenie granicy lasu, będącej umowną linią zamykającą kontur gruntowy – określający obecny i przyszły sposób użytkowania gruntów. Do zalesienia mogą być przeznaczone nieużytki, grunty rolne nieprzydatne do produkcji rolnej oraz inne grunty nadające się do zalesienia, a w szczególności:

- grunty położone przy źródłiskach rzek lub potoków, na wododziałach, wzdłuż

- brzegów rzek oraz na obrzeżach zbiorników wodnych,
- strome stoki, zbocza, urwiska i zapadliska,
- hałdy i tereny po wyeksploatowanym piasku, żwirze, torfie i glinie

Grunty przeznaczone do zalesienia wyznacza wyłącznie miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

14. Prowadzenie ciągłej kampanii edukacyjno – informacyjnej w celu podnoszenia świadomości w zakresie celów i korzyści z trwale zrównoważonej gospodarki leśnej

Zadanie realizowane przez Lasy Państwowe, BgPN w ramach sprawowanego nadzoru nad lasami prywatnymi jak i lasami skarbu państwa.

15. Odnowienie lub przebudowa drzewostanów zniszczonych w wyniku klęsk żywiołowych spowodowanych czynnikami biotycznymi lub abiotycznymi, zagrażających trwałości lasów

W okresie 2017 – 2018 nie wystąpiła klęska żywiołowa w wyniku której konieczne byłoby odnowienie lub przebudowa drzewostanów.

VI. RACJONALNE GOSPODAROWANIE ZASOBAMI WODNYMI.

Cel średniookresowy do 2019 r.

Racjonalizacja gospodarowania zasobami wód powierzchniowych i podziemnych w taki sposób by uchronić gospodarkę od deficytów

Kierunki działań

1. Wspieranie stosowania zamkniętych obiegów wody w przedsiębiorstwach
Zadania realizowane przez podmioty gospodarcze.
2. Stosowanie technologii przyjaznych dla środowiska naturalnego
Zadania realizowane przez podmioty gospodarcze.
3. Promowanie wprowadzania systemów recyklingu umożliwiających wielokrotne użytkowanie materiałów
Zadania realizowane przez podmioty gospodarcze.
4. Wspieranie wykonania oczyszczalni ścieków w terenach nieprzewidzianych pod kanalizację
Zadanie realizowane przez gminy.

Oczyszczalnie ścieków w powiecie suskim obsługują około 36,2 % (24,2 % w 2010 r.) ludności powiatu ogółem. Największą oczyszczalnią ścieków zlokalizowaną na terenie powiatu jest mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków w Suchoj Beskidzkiej. Jej maksymalna przepustowość może sięgać 380 m³/h i uwzględnia potrzeby rozwojowe miasta Sucha Beskidzka oraz ościennych gmin Makowa Podhalańskiego i Strykawicy.

W tabeli poniżej przedstawiono wykaz oczyszczalni, które posiadają aktualne pozwolenia wodnoprawne.

Tab 9. Wykaz oczyszczalni na terenie powiatu z aktualnym pozwoleniem wodnoprawnym.

Lp.	Gmina	Miejscowość	Położenie oczyszczalni	Charakterystyka	Odprowadzanie ścieków	Ważność pozwolenia wodnoprawnego
1.	Zawoja	Zawoja	SP 4 Przysłop	oczyszczalnia BCT-S $Q_{\text{śr d.}} = 1,40 \text{ m}^3/\text{d}$ $Q_{\text{max r}} = 730 \text{ m}^3/\text{r}$ $Q_{\text{max h}} = 0,08 \text{ m}^3/\text{h}$	do rowu przydrożnego	28.07.2026
2.	Zawoja	Zawoja	Widły	ścieki komunalne po oczyszczeniu $Q_{\text{śr d.}} = 400 \text{ m}^3/\text{d}$ $Q_{\text{max r}} = 146000 \text{ m}^3/\text{r}$ $Q_{\text{max h}} = 33,33 \text{ m}^3/\text{h}$ RLM 3387 ścieki z przelewu burzowego 10 razy/rok $Q_{\text{śr d.}} = 972 \text{ m}^3/\text{d}$ $Q_{\text{max r}} = 9720 \text{ m}^3/\text{r}$ $Q_{\text{max h}} = 405 \text{ m}^3/\text{h}$ wody opadowe i roztopowe $Q_{\text{śr d.}} = 3,29 \text{ m}^3/\text{d}$ $Q_{\text{max r}} = 6832,80 \text{ m}^3/\text{r}$ $Q_{\text{max h}} = 74,88 \text{ m}^3/\text{h}$	potok Skawica potok Skawica	17.04.2019 05.10.2024
3.	Zawoja	Zawoja	schronisko Markowe Szczawiny	$Q_{\text{śr d.}} = 10 \text{ m}^3/\text{d}$ $Q_{\text{max r}} = 3659 \text{ m}^3/\text{r}$ $Q_{\text{max h}} = 2,8 \text{ m}^3/0,5\text{h}$ RLM = 50	do ziemi	31.12.2024
4.	Zawoja	Zawoja	posterunek	$Q_{\text{śr d.}} = 6,00 \text{ m}^3/\text{d}$	potok Skawica	30.08.2026

Lp.	Gmina	Miejscowość	Położenie oczyszczalni	Charakterystyka	Odprowadzanie ścieków	Ważność pozwolenia wodnoprawnego
			energetyczny Mosorne	$Q_{\max r} = 137 \text{ m}^3/\text{r}$ $Q_{\max h} = 0,375 \text{ m}^3/\text{h}$ RLM = 46		
5.	Zawoja	Zawoja	Klasztor O. Karmelitów Przysłop	$Q_{\max} = 29,6 \text{ m}^3/\text{d}$ RLM = 135	do ziemi	30.04.2025
6.	Zawoja	Zawoja	budynki mieszkalne BPN	$Q_{\text{śr d.}} = 3,00 \text{ m}^3/\text{d}$ $Q_{\max r} = 1478,25 \text{ m}^3/\text{r}$ $Q_{\max h} = 0,3 \text{ m}^3/\text{h}$ RLM < 2000	potok Rybny	30.09.2024
8.	Zawoja	Zawoja	Centrum	$Q_{\text{śr h.}} = 1,95 \text{ m}^3/\text{d}$ $Q_{\max r} = 17155 \text{ m}^3/\text{r}$ $Q_{\max d} = 61,1 \text{ m}^3/\text{d}$ RLM = 176	potok Skawica	15.06.2023
9.	Zembrzyce	Zembrzyce	Zembrzyce	ścieki komunalne po oczyszczeniu $Q_{\text{śr d.}} = 672 \text{ m}^3/\text{d}$ $Q_{\max r} = 315360 \text{ m}^3/\text{r}$ $Q_{\max h} = 36 \text{ m}^3/\text{h}$ RLM = 5975 wody opadowe i roztopowe z pow. 0,1 ha $Q_{\text{śr d.}} = 1,6 \text{ m}^3/\text{d}$ $Q_{\max r} = 4270,5 \text{ m}^3/\text{r}$ $Q_{\max h} = 47 \text{ m}^3/\text{h}$	do ziemi istniejącym wylotem w km rowu uchodzącym do zbiornika retencyjnego	31.01.2026
10.	Zembrzyce	Zembrzyce	Beskidus sp.z o.o.	ścieki bytowe po oczyszczeniu $Q_{\text{śr d.}} = 25,0 \text{ m}^3/\text{d}$ $Q_{\max r} = 9125 \text{ m}^3/\text{r}$ $Q_{\max h} = 3,1 \text{ m}^3/\text{h}$ RLM = 5975 wody opadowe $Q_{\text{śr d.}} = 51,64 \text{ m}^3/\text{d}$ $Q_{\max r} = 18849 \text{ m}^3/\text{r}$ $Q_{\max h} = 294,48 \text{ m}^3/\text{h}$	rzeka Skawa	10.01.2024
11.	Jordanów	Toporzysko	budynek prywatny	przydomowa oczyszczalnia BIO – HERO maxi V $Q_{\text{śr d.}} = 1,09 \text{ m}^3/\text{d}$ $Q_{\max r} = 397,9 \text{ m}^3/\text{r}$ $Q_{\max h} = 0,065 \text{ m}^3/\text{h}$	do rowu melioracyjnego	06.04.2026
12.	Jordanów	Toporzysko	Toporzysko	$Q_{\text{śr d.}} = 0,066 \text{ m}^3/\text{d}$ $Q_{\max r} = 0,76 \text{ m}^3/\text{r}$ $Q_{\max h} = 277,40 \text{ m}^3/\text{h}$ RLM = 8	do rowu	15.12.2022
13.	Jordanów	Toporzysko	ZS Toporzysko	$Q_{\text{śr d.}} = 0,9 \text{ m}^3/\text{d}$ $Q_{\max r} = 169,2 \text{ m}^3/\text{r}$ $Q_{\max h} = 0,081 \text{ m}^3/\text{h}$ RLM = 6	potok Działki	1.09.2026
14.	Jordanów	Toporzysko	OJK Bór	$Q_{\max d.} = 4,50 \text{ m}^3/\text{d}$ $Q_{\max r} = 1642,4 \text{ m}^3/\text{r}$ $Q_{\max h} = 0,6 \text{ m}^3/\text{h}$	do ziemi	22.05.2026
15.	Jordanów	Łętownia	Łętownia	Oczyszczalnia mech.-biol. ze wspom. chem. $Q_{\max d.} = 560 \text{ m}^3/\text{d}$ $Q_{\max r} = 204960 \text{ m}^3/\text{r}$ $Q_{\max h} = 46,7 \text{ m}^3/\text{h}$ RLM = 2600	potok Łętownia	12.07.2022
16.	Jordanów	Osielec	Osielec	Oczyszczalnia ARBF $Q_{\max} = 627 \text{ m}^3/\text{d}$ RLM = 3200	rzeka Skawa	30.03.2020
17.	Jordanów	Naprawa	Naprawa	$Q_{\text{d}} = 13 \text{ m}^3/\text{d}$ RLM < 2000	potok Naprawka	22.05.2026
18.	Maków P.	Maków P.	DPS	Oczyszczalnia ECO - LINE $Q_{\max} = 20 \text{ m}^3/\text{d}$	potok U Królów	30.09.2019

Lp.	Gmina	Miejscowość	Położenie oczyszczalni	Charakterystyka	Odprowadzanie ścieków	Ważność pozwolenia wodnoprawnego
19.	Maków P.	Maków Podhalański	budynek prywatny	ścieki bytowe po oczyszczeniu $Q_{\text{śr. d.}} = 0,6 \text{ m}^3/\text{d}$ $Q_{\text{max r}} = 292 \text{ m}^3/\text{r}$ $Q_{\text{max h}} = 0,07 \text{ m}^3/\text{h}$ RLM <2000	do rowu	25.09.2025
20.	Maków P.	Juszczyn	stacja paliw	$Q_{\text{śr. d.}} = 1,4 \text{ m}^3/\text{d}$ $Q_{\text{max r}} = 511 \text{ m}^3/\text{r}$ $Q_{\text{max h}} = 0,131 \text{ m}^3/\text{h}$ RLM <2000	do ziemi	20.08.2022
21.	Maków P.	Białka	motel restauracja, stacja paliw	$Q_{\text{max d.}} = 4,5 \text{ m}^3/\text{d}$ $Q_{\text{max h}} = 1,06 \text{ m}^3/\text{h}$ RLM 30	do ziemi	20.09.2020
23.	Maków P.	Białka	Fabios S.A.	oczyszczone ścieki przemysłowe $Q_{\text{max h.}} = 100 \text{ m}^3/\text{h}$ $Q_{\text{max r}} = 600000 \text{ m}^3/\text{r}$ $Q_{\text{max d}} = 1800 \text{ m}^3/\text{d}$	potok Skawica	30.05.2023
24.	Maków P.	Juszczyn	zakład drzewny	ścieki bytowe po oczyszczeniu $Q_{\text{max}} = 13,5 \text{ m}^3/\text{d}$ RLM >2000	do cieku bez nazwy	30.03.2020
25.	Jordanów	Jordanów	z zabudowy mieszkaniowej	$Q_{\text{max h.}} = 39,00 \text{ m}^3/\text{h}$ $Q_{\text{max r}} = 341640 \text{ m}^3/\text{r}$ $Q_{\text{śr. d.}} = 400 \text{ m}^3/\text{d}$ RLM 2700	potok Malejówka	30.05.2023
26.	Stryszawa	Stryszawa	z budynku szkoły podst., obiektów użyteczności publicznej, zabudowy mieszkaniowej	$Q_{\text{śr. d.}} = 30,7 \text{ m}^3/\text{d}$ $Q_{\text{max r}} = 11205,5 \text{ m}^3/\text{r}$ $Q_{\text{max h}} = 4,44 \text{ m}^3/\text{h}$ RLM =300	potok Stryszawka	31.07.2024
27.	Stryszawa	Krzeszów	budynek prywatny	oczyszczalnia przydomowa typu ZBF-6C $Q_{\text{śr. d.}} = 0,9 \text{ m}^3/\text{d}$ $Q_{\text{max r}} = 328,5 \text{ m}^3/\text{r}$ $Q_{\text{max h}} = 0,081 \text{ m}^3/\text{h}$ RLM <2000	potok Krzeszówka	15.06.2025
28.	Stryszawa	Krzeszów	budynek prywatny	oczyszczalnia przydomowa typu ZBF-6C $Q_{\text{śr. d.}} = 0,9 \text{ m}^3/\text{d}$ $Q_{\text{max r}} = 328,5 \text{ m}^3/\text{r}$ $Q_{\text{max h}} = 0,081 \text{ m}^3/\text{h}$ RLM <2000	potok Krzeszówka	02.06.2025
29.	Stryszawa	Krzeszów	Parafia Krzeszów	$Q_{\text{śr. d.}} = 1,20 \text{ m}^3/\text{d}$ $Q_{\text{max r}} = 438 \text{ m}^3/\text{r}$ $Q_{\text{max h}} = 0,09 \text{ m}^3/\text{h}$ RLM <2000	do ziemi	28.10.2024
30.	Stryszawa	Stryszawa	OW „Beskidzki Raj”	$Q_{\text{max d.}} = 8 \text{ m}^3/\text{d}$ $Q_{\text{max r}} = 2920 \text{ m}^3/\text{r}$ $Q_{\text{max h}} = 333,33 \text{ l/h}$ RLM =104	Do ziemi	20.04.2024
31.	Budzów	Budzów	z budynków użyteczności publicznej (SP 1 Budzów, gimnazjum, urząd gminy, ośrodek zdrowia, przedszkole,	$Q_{\text{śr.}} = 16,2 \text{ m}^3/\text{d}$ $Q_{\text{max}} = 0,0675 \text{ m}^3/\text{h}$ RLM >2000	potok Paleczka	10.04.2026
32.	Budzów	Budzów	Galeria Budzów s.c.	Oczyszczalnia Bioclere B16 $Q_{\text{max d.}} = 0,8 \text{ m}^3/\text{d}$ $Q_{\text{max r}} = 292 \text{ m}^3/\text{r}$ $Q_{\text{max h}} = 0,033 \text{ m}^3/\text{h}$ RLM <2000	potok Paleczka	19.05.2026

Lp.	Gmina	Miejscowość	Położenie oczyszczalni	Charakterystyka	Odprowadzanie ścieków	Ważność pozwolenia wodnoprawnego
33.	Budzów	Jachówka	budynek prywatny	oczyszczalnia przydomowa typu BIO 4000 $Q_{\text{śr d.}} = 0,8 \text{ m}^3/\text{d}$ $Q_{\text{max r}} = 292 \text{ m}^3/\text{r}$ $Q_{\text{max h}} = 0,033 \text{ m}^3/\text{h}$ RLM <2000	do cieku bez nazwy	14.05.2025
34.	Budzów	Palcza	budynek prywatny	oczyszczalnia przydomowa typu BIO 4000 $Q_{\text{śr d.}} = 0,9 \text{ m}^3/\text{d}$ $Q_{\text{max r}} = 328,5 \text{ m}^3/\text{r}$ $Q_{\text{max h}} = 0,081 \text{ m}^3/\text{h}$ RLM <2000	do cieku bez nazwy	20.03.2025
35.	Budzów	Budzów	dom weselny	$Q_{\text{śr d.}} = 2,59 \text{ m}^3/\text{d}$ $Q_{\text{max r}} = 946,08 \text{ m}^3/\text{r}$ $Q_{\text{max h}} = 0,18 \text{ m}^3/\text{h}$ RLM <2000	do ziemi	17.03.2025
36.	Budzów	Budzów	FUH Max Bud s.c.	$Q_{\text{śr d.}} = 0,6 \text{ m}^3/\text{d}$ $Q_{\text{max r}} = 315,36 \text{ m}^3/\text{r}$ $Q_{\text{max h}} = 0,036 \text{ m}^3/\text{h}$ RLM =3,75	potok Jachówka	1.10.2026
37.	Sucha Beskidzka	Sucha Beskidzka	ul. Wadowicka	$Q_{\text{śr d.}} = 6000 \text{ m}^3/\text{d}$ $Q_{\text{max r}} = 2555000 \text{ m}^3/\text{r}$ $Q_{\text{max h}} = 380,00 \text{ m}^3/\text{h}$ RLM =11416	rzeka Skawa	1.03.2023

Źródło – opracowanie własne

W poszczególnych gminach w latach 2017-2018 wybudowano również przydomowe oczyszczalnie ścieków, których zestawienie przedstawiono w tabeli.

Tab. 10. Zestawienie oczyszczalni w 2017 i 2018 r.

Gmina	Według stanu na	
	31.12.2017	31.12.2018
Budzów	141	147
Bystra – Sidzina	30	51
Jordanów gmina miejska	42	43
Jordanów gmina wiejska	139	261
Maków Podhalański	89	91
Stryszawa	50	50
Sucha Beskidzka	10	14
Zawoja	26	26
Zembrzyce	12	13

Źródło : dane z urzędów gmin

VII. KSZTAŁTOWANIE STOSUNKÓW WODNYCH I OCHRONA PRZED POWODZIĄ.

Cel średniookresowy do 2019 r.

Zabezpieczenie przed skutkami powodzi

Kierunki działań

1. Systematyczna konserwacja rzek i cieków

W poniższych tabelach przedstawiono wykazy prac zrealizowanych na rzekach, potokach powiatu przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie.

Tab. 11. Wykaz prac zrealizowanych przez RZGW na terenie powiatu w 2017 r.

Rzeka, potok	km	Miejscowość	Rodzaj pracy	Wartość /zł/
Grzechynka	0+200-1+300	Grzechynia	Remont zabudowy	51 277,47
Bez nazwy	0+050-0+100	Sucha Beskidzka	Wycinka drzew	4 976,10
Skawa	43+750-43+850	Sucha Beskidzka	Zasyp wyrwy brzegowej	39 999,60
Skawa	43+750-43+850	Sucha Beskidzka	Zasyp wyrwy brzegowej	29 952,22
Skawica Sołtysia	0+000-0+200	Skawica Sołtysia	Zasyp wyrwy brzegowej	78 228,00
Księży I etap	0+180-0+385	Maków Podhalański	Remont żłobu	49 559,34
Księży II etap	0+180-0+386	Maków Podhalański	Remont żłobu	49 899,38

Źródło : dane PGW Wody Polskie RZGW w Krakowie Zarząd Zlewni Soły i Skawy zs w Żywcu

Tab.12 Wykaz prac zrealizowanych przez PGW Wody Polskie RZGW na terenie powiatu w 2018 r.

Rzeka, potok	km	Miejscowość	Rodzaj pracy	Wartość /zł/
Zachelma	0+100-0+500	Budzów	Zasyp wyrwy brzegowej i remont budowli	240 152,58
Skawica	12+500-14+000	Zawoja	Zasyp wyrwy brzegowej i remont budowli	249 795,78
Skawa	39+600-40+700	Zembrzyce	Remont istniejącej opaski z narzutu kamiennego, zasyp wyrwy brzegowej, konserwacja koryta	382 161,49

Źródło : dane PGW Wody Polskie RZGW w Krakowie Zarząd Zlewni Soły i Skawy zs w Żywcu

2. Przystosowanie terenów międzywala do szybkiego reagowania w przypadku powodzi (wycinanie lasów i zarośli lęgowych, odnowa użytków zielonych, konserwacja rowów melioracyjnych)

Zadanie realizowane przez RZGW.

3 Stworzenie systemu szybkiego ostrzegania i reagowania w przypadku zagrożenia powodzią
W dniu 22.12.2013 r. na hydroportalu KZGW zostały opublikowane wizualizacje graficzne map w formie plików PDF, pod adresem <http://mapy.isok.gov.pl> . Publikacja wypełnia obowiązek wynikający z Dyrektywy Powodziowej w zakresie udostępnienia informacji na temat zagrożenia i ryzyka powodziowego.

W dniu 29 listopada 2016 r. weszło w życie rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 r. poz. 1841).

Zgodnie z art. 88f ust. 3 ustawy – Prawo wodne Prezes KZGW, pismami z dnia 14 kwietnia 2015 r., przekazał mapy zagrożenia powodziowego oraz mapy ryzyka powodziowego:

dyrektorom RZGW, Głównemu Geodecie Kraju, Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska i dyrektorowi Rządowego Centrum Bezpieczeństwa. Następnie dyrektorzy regionalnych zarządów gospodarki wodnej, zgodnie z art. 88f ust. 4 ustawy – Prawo wodne, przekazali mapy właściwym dyrektorom urzędów żeglugi śródlądowej, właściwym wojewodom, właściwym marszałkom województw, właściwym starostom, właściwym wójtom (burmistrzom), właściwym komendantom wojewódzkim i powiatowym Państwowej Straży Pożarnej.

4. Opracowanie planu awaryjnego na wypadek powodzi, uwzględniającego ochronę obiektów wrażliwych na terenie powiatu (np. oczyszczalni ścieków, ujęć wód, terenów zabytkowych i przyrodniczo cennych, składowisk odpadów, itp.)

Powiat suski posiada Powiatowy Plan Operacyjny Ochrony przed Powodzią. Podobne plany posiadają gminy.

5. Ochrona przed powodzią – odbudowa i konserwacja urządzeń przeciwpowodziowych
Zadanie realizowane przez RZGW.

6. Zapobieganie lokalizacji zabudowy na terenach zalewowych

Planowanie przestrzenne na obszarach zagrożonych powodzią opiera się głównie na ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2016 r. poz. 778, 904, 961 i 1250), zwanej oraz ustawie – Prawo wodne, które stanowią podstawę do gospodarowania na obszarach zagrożenia powodziowego.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zabrania się wykonywania robót oraz czynności utrudniających ochronę przed powodzią lub zwiększających zagrożenie powodziowe. Zakazy te wynikają wprost z art. 88l ust. 1 ustawy – Prawo wodne, mają charakter powszechny i obowiązują niezależnie od uchwalenia na danym terenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Dyrektor RZGW może, w drodze decyzji, zwolnić od zakazów, określając warunki niezbędne dla ochrony przed powodzią, jeżeli nie utrudni to zarządzania ryzykiem powodziowym.

7. Zwiększenie lesistości

Wskaźnik lesistości powiatu nie uległ zmianie i wynosi 48,2 %.

Cel średniookresowy do 2019 r.

Rekultywacja gleb zdegradowanych i zdewastowanych oraz przywracanie im funkcji przyrodniczej, rekreacyjnej lub rolniczej

1. Prowadzenie monitoringu jakości gleby i ziemi.

W powiecie suskim - mniej narażonym od innych terenów województwa na antropogeniczne działanie – gleby wykazują podwyższoną zawartość metali ciężkich. Przyczyną jest czynnik geologiczny. Na skutek antropopresji gleby województwa małopolskiego charakteryzują się podwyższoną zawartością siarki. Duża część siarki w formie siarczanów występuje w pyłe PM₁₀ i trafia do gleb, jako składnik wód opadowych (tzw. mokra depozycja), powodując dodatkowo zakwaszanie tych gleb.

Podczas badań w powiecie suskim wykazano, że 80 % gleb użytkowanych rolniczo na terenie gmin Bystra-Sidzina, Maków Podhalański, a w gminie Jordanów nawet 90 % posiada odczyn bardzo kwaśny (pH do 4,5) i kwaśny (pH 4,6 – 7,2). Odczyn gleb zależy od rodzaju skały macierzystej, składu granulometrycznego, zabiegów agrotechnicznych ale też od zakwaszenia wodami opadowymi. Odczyn gleb reguluje pobieranie składników pokarmowych z gleby. Odczyn kwaśny hamuje pobieranie przyswajalnych składników z gleby i równocześnie zwiększa dostępność metali ciężkich.

Z tych powodów gleby w powiecie suskim wymagają wapnowania. Brak wapnowania grozi zwiększeniem zawartości metali ciężkich w produktach rolnych. Gleby Powiatu Suskiego charakteryzują się zróżnicowaniem w zawartości poszczególnych metali ciężkich.

2. Obserwacja terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi.

Państwowy Instytut Geologiczny w ramach realizacji Projektu SOPO przygotował wstępne informacje dotyczące problematyki ruchów masowych na obszarze Polski pozakarpackiej. Na mapach poszczególnych województw zostały przedstawione zasięgi obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych oraz dotychczas udokumentowane osuwiska, badane na przestrzeni ostatnich 30-40 lat. W ten sposób zostały wskazane rejony, gdzie nie wyklucza się możliwości rozwoju ruchów masowych

3. Przeciwdziałanie erozji gleb poprzez stosowanie odpowiednich zabiegów na gruntach o nachyleniu powyżej 10 %.

Obszar województwa małopolskiego to obszar najbardziej w skali kraju narażony na erozję wodną oraz wąwozową co skutkuje trwałymi zmianami warunków przyrodniczych.

Biorąc pod uwagę strukturę zagrożenia erozją wodną i występowania sieci wąwozowej, najbardziej narażone na degradację erozją są tereny pogórzy i górskie w granicach m.in. powiatu suskiego.

4. Ograniczanie erozji wodnej i wietrznej gleby poprzez możliwie jak najdłuższe utrzymywanie pokrywy roślinnej w postaci wprowadzenia upraw wieloletnich oraz wsiewek i poplonów.

Ocenę potencjalnego zagrożenia erozją wietrzną dokonuje się z uwzględnieniem kilku podstawowych kryteriów determinujących występowanie i nasilenie erozji wietrznej, takich jak: typ rzeźby terenu, podatność gleb na deflację i stopień lesistości terenu. Zagrożenie erozją wietrzną na terenie województwa małopolskiego jest niewielkie a silny stopień nasilenia erozji szacuje się, że występuje tylko na 0,1% jego powierzchni.

5. Racjonalne użycie nawozów sztucznych i środków ochrony roślin na terenach rolnych i leśnych oraz stosowanie technik naturalnych (fito i agromelioracyjnych) w celu zwiększenia udziału materii organicznej w glebie.

Zadanie realizowane przez właścicieli użytkujących grunty.

6. Przeciwdziałanie degradacji terenów rolnych, łąkowych i wodno-błotnych przez czynniki antropogeniczne.

Zadanie realizowane przez właścicieli użytkujących grunty.

7. Minimalizowanie przeznaczenia gruntów ornych o najwyższych klasach bonitacyjnych na cele nierolnicze i nieleśne.

Ilość wydanych decyzji przez Starostę Suskiego zezwalających na trwałe wyłączenie gruntów rolnych z produkcji rolnej

2017 r. - 32

2018 r. - 30

8. Realizacja programu rekultywacji gleb zdegradowanych na obszarach rolniczego użytkowania, w tym ich zalesianie gatunkami rodzimymi.

Zadanie realizowane przez właścicieli użytkujących grunty.

9. Zrekultywowanie gleb zdegradowanych w kierunku rolnym, leśnym i rekreacyjno-wypoczynkowym.

Zadanie realizowane przez właścicieli użytkujących grunty.

10. Rekultywacja terenów na których występuje zanieczyszczenie gleb, ziemi lub niekorzystne przekształcenie terenu, w tym przemysłowych i starych składowisk.

Zadanie realizowane przez właścicieli użytkujących grunty.

11. Właściwe kształtowanie ekosystemów rolnych z wykorzystaniem otaczających je systemów naturalnych i ich zdolności do autoregulacji m.in. poprzez wdrażanie programów rolno-środowiskowych.

Tab. 13. Rodzaje programów prowadzonych przez ARiMR na terenie powiatu.

Rok	Lokalizacja	Liczba Beneficjentów	Program
2017	Dotyczy wszystkich gmin powiatu suskiego z wyłączeniem miast	2662 W tym 2408 beneficjentów , którzy otrzymali wsparcie z tytułu gospodarowania na obszarze z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (ONW)	Płatności bezpośrednie
2017	Sidzina-2 Wysoka-3 Stryżawa-3 Śleszowice-1 Tarnawa Dolna -1 Łętownia-1 Bystra-1 Jordanów-1	13	Program rolnośrodowiskowy
2018	Dotyczy wszystkich gmin powiatu suskiego z wyłączeniem miast	2620 W tym 2368 beneficjentów , którzy otrzymali wsparcie z tytułu gospodarowania na obszarze z ograniczeniami naturalnymi lub z innymi szczególnymi ograniczeniami (ONW)	Płatności bezpośrednie

2018	Bieńkówka Marcówka Wysoka Kojaszówka Łętownia	5	Dopłaty do materiału siewnego
2018	Sidzina-2 Stryszawa – 2 Jordanów-2 Wysoka – 3 Budzów-1 Bieńkówka - 1 Łętownia - 1 Tarnawa Dolna – 1 Bystra – 1 Śleszowice - 1	15	Program rolnośrodowiskowy
	Wysoka	1 Dotyczy płatności z tytułu wniosku kontynuacyjnego –zobowiązanie wieloletnie od 2006	Wsparcie na zalesienie i tworzenie terenów zalesionych

IX. ŚRODOWISKO A ZDROWIE.

Cel średniookresowy do 2019 r.

Poprawa stanu zdrowotnego mieszkańców w wyniku wspólnych działań sektora ochrony środowiska z sektorem zdrowia

1. Monitoring jakości wody do spożycia przez ludzi szczególnie w odniesieniu do zawartości w wodzie wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA), trihalometanów (THM) oraz metali ciężkich

We wszystkich wodociągach prowadzono badania wody w ramach monitoringu kontrolnego i przeglądowego – również przez przedsiębiorstwa wodociągowe w ramach kontroli wewnętrznej jakości wody do spożycia. Częstotliwość poboru próbek wody dostosowana była do wielkości produkcji wody.

Monitoring przeglądowy obejmował następujące parametry wody: mętność, barwa, zapach, smak, odczyn (pH), przewodność elektryczna właściwa w temp. 25°C, twardość ogólna, amoniak (amonowy jon), azotany, azotyny, chlorki, żelazo, mangan, utlenialność, fluorki, ołów, kadm, chrom ogólny, arsen, glin, trichlorometan (chloroform), bromodichlorometan, Σ THM, 1,2-dichloroetan, Σ trichloroetenu i tetrachloroetenu, siarczany, miedź, nikiel, rtęć, sód, antymon, selen, benzo(a)piren, Σ wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych, Σ pestycydów, alachlor, cyjanki, ogólna liczba mikroorganizmów w 1 ml wody w 22 °C po 72 h inkubacji, bakterie grupy coli w 100 ml, Escherichia coli w 100 ml, Enterokoki (paciorkowce kałowe) w 100 ml.

W monitoringu kontrolnym woda badana była pod względem fizyko-chemicznym, mikrobiologicznym oraz organoleptycznym w zakresie: mętność, barwa, zapach, smak, odczyn (pH), przewodność elektryczna właściwa w temp. 25°C, amoniak (amonowy jon), bakterie grupy coli w 100 ml, Escherichia coli w 100 ml.

2017 r.

W 2017 r. Powiatowa Stacja Sanitarno Epidemiologiczna nadzorowała ogółem 59 wodociągów zaopatrujących ludność powiatu suskiego w wodę do spożycia (24 wodociągi miejskie i gminne, 35 wodociągów lokalne).

Z wodociągów pobrano łącznie 195 próbek wody do spożycia, zakwestionowano 28. Wydano 18 decyzji stwierdzających brak przydatności wody do spożycia oraz 3 decyzje o warunkowej przydatności wody do spożycia. Przyczyną tego stanu były głównie zanieczyszczenia bakteriologiczne oraz zawyżone wartości mętności. Najczęściej niewłaściwą jakość stwierdzano w gminie Jordanów, Zembrzyce.

Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę

W związku z prowadzonym nadzorem nad jakością wody do spożycia stwierdzono przypadki zanieczyszczenia bakteriologicznego wody, przekroczenie dopuszczalnej wartości mętności, przekroczenie dopuszczalnej wartości sumy chloranów i chlorynów, nieakceptowany zapach. Stwierdzone zanieczyszczenia w wyniku interwencji Państwowego Inspektora Sanitarnego zostały niezwłocznie wyeliminowane przez producentów wody, co potwierdziły przeprowadzone badania jakości wody. Na koniec 2017 r. we wszystkich wodociągach zbiorowego zaopatrzenia w wodę stwierdzono przydatność wody do spożycia.

Inne podmioty zaopatrujące wodę

Są to głównie szkoły i obiekty służby zdrowia – w 2017 r. nadzorowano łącznie 35 obiektów. W związku z prowadzonym nadzorem nad jakością wody do spożycia stwierdzono w tej grupie obiektów przypadki zanieczyszczenia bakteriologicznego, wody, przekroczenie dopuszczalnej wartości mętności, sumy chloranów, chlorynów, żelaza, aluminium, manganu,

jonu amonowego, nieakceptowalny zapach. W wyniku interwencji Państwowego Inspektora Sanitarnego w powyższych wodociągach podjęte zostały działania naprawcze.

Nadzór nad ujęciami powierzchniowymi

W 2017 r. nadzorowanych było 15 wodociągów ujmujących wody powierzchniowe. Do badań pobrano 57 próbek wody powierzchniowej pochodzącej z ujęć wodnych. Na podstawie uzyskanych wyników badań zakwalifikowano ujęcia wód powierzchniowych do kategorii A 1 – 6 ujęć, A2 – 7 ujęć, A3 – 2 ujęcia. Ze względu na bardzo małą liczbę pobieranych próbek z ujęć powierzchniowych trudno jednoznacznie stwierdzić, że powyższa kwalifikacja odpowiada stanowi faktycznemu.

2018 r.

W roku 2018 nadzorowano ogółem 58 wodociągów zaopatrujących ludność powiatu suskiego w wodę do spożycia (24 wodociągi miejskie i gminne, 34 wodociągi lokalne).

Z wodociągów pobrano łącznie 183 próbki wody do spożycia, zakwestionowano 46. Wydano 10 decyzji stwierdzających brak przydatności wody do spożycia oraz 34 decyzje o warunkowej przydatności wody do spożycia. Przyczyną tego stanu były głównie zanieczyszczenia bakteriologiczne, zawyżone wartości mętności, nieakceptowalny zapach.

Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę

W związku z prowadzonym nadzorem nad jakością wody do spożycia stwierdzono przypadki zanieczyszczenia bakteriologicznego wody, przekroczenie dopuszczalnej wartości mętności, przekroczenie dopuszczalnej wartości dla parametrów: bromiany, jon amonu, zaniżoną wartość stężenia jonów wodoru, nieakceptowany zapach. Stwierdzone zanieczyszczenia w wyniku interwencji Państwowego Inspektora Sanitarnego zostały niezwłocznie wyeliminowane przez producentów wody, co potwierdziły przeprowadzone badania jakości wody. Na koniec 2018 r. we wszystkich wodociągach zbiorowego zaopatrzenia w wodę stwierdzono przydatność wody do spożycia.

Inne podmioty zaopatrujące wodę

Są to głównie szkoły i obiekty służby zdrowia – w 2017 r. nadzorowano łącznie 34 obiektów.

W związku z prowadzonym nadzorem nad jakością wody do spożycia stwierdzono w tej grupie obiektów przypadki zanieczyszczenia bakteriologicznego, wody, przekroczenie dopuszczalnej wartości mętności, sumy chloranów, chlorynów, żelaza, aluminium, manganu, jonu amonowego, nieakceptowalny zapach. W wyniku interwencji Państwowego Inspektora Sanitarnego w powyższych wodociągach podjęte zostały działania naprawcze.

Nadzór nad ujęciami powierzchniowymi

W 2018 r. nadzorowanych było 16 wodociągów ujmujących wody powierzchniowe. Do badań pobrano 64 próbki wody powierzchniowej pochodzącej z ujęć wodnych. Na podstawie uzyskanych wyników badań zakwalifikowano ujęcia wód powierzchniowych do kategorii A 1 – 0 ujęć, A2 – 6 ujęć, A3 – 10 ujęcia. Ze względu na bardzo małą liczbę pobieranych próbek z ujęć powierzchniowych trudno jednoznacznie stwierdzić, że powyższa kwalifikacja odpowiada stanowi faktycznemu.

2. Prowadzenie nadzoru nad warunkami pracy pracowników ze szczególnym uwzględnieniem narażania na czynniki biologiczne oraz substancje chemiczne niebezpieczne

2017 r.

W ewidencji Nadzoru Higieny Pracy PSSE - Sucha Beskidzka znajdowało się 267 zakładów, w których zatrudnionych było 6217 pracowników. W 2017 r. przeprowadzono ogółem 53 kontrole sanitarnych w 47 zakładach pracy, w których zatrudnionych było 1359 pracowników.

Przeprowadzono:

- 33 kontrole w zakładach stosujących w działalności substancje chemiczne i ich mieszaniny
- 1 kontrolę dystrybutora substancji chemicznymi i ich mieszanin
- 1 kontrolę w ramach nadzoru nad produktami biobójczymi, w 1 obiekcie wprowadzających do obrotu produkty biobójcze,
- 12 kontroli w zakresie substancji, preparatów, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy - w 12 zakładach,
- 35 kontroli w ramach nadzoru nad czynnikami biologicznymi w środowisku pracy, w 35 zakładach.

Wydano ogółem 9 decyzji z zakresu bieżącego nadzoru sanitarnego, obejmujących łącznie 20 nakazów.

a) Nadzór nad substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Suchej Beskidzkiej zarejestrowanych było 23 zakładów, w których występowały czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono 12 kontroli, w 12 zakładach, w narażeniu na:

- promieniowanie jonizujące 14 pracowników, w tym 1 kobieta
- pył drewna twardego 149 pracowników, w tym 14 kobiet

w 1 z kontrolowanych obiektów stwierdzono uchybienia, wydano 1 decyzje

W 2017 r. nie wydano decyzji stwierdzających chorobę zawodową u pracowników narażonych na działanie substancji chemicznych, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

b) Nadzór nad czynnikami biologicznymi

W ewidencji PSSE w Suchej Beskidzkiej łącznie zarejestrowanych było 178 zakładów, w których występują szkodliwe czynniki biologiczne. W 2017 r. skontrolowano 35 zakładów, w których przeprowadzono 35 kontroli w ramach nadzoru nad czynnikami biologicznymi w środowisku pracy. W narażeniu na szkodliwe czynniki biologiczne zatrudnionych było 708 pracowników, w tym:

- 2 grupa zagrożenia 869 pracowników,
- 3 grupa zagrożenia 281 pracowników.

W wyniku przeprowadzonych kontroli, nie stwierdzono uchybień w zakresie czynników biologicznych:

W 2017 r. wydano 6 decyzji stwierdzających chorobę zawodową wśród pracowników narażonych na szkodliwe czynniki biologiczne – choroby zakaźne i pasożytnicze albo ich następstwa – borelioza.

c) Kontrola warunków pracy podczas zabezpieczania /usuwania wyrobów zawierających azbest

W 2017 r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Suchej Beskidzkiej nie wpłynęły zgłoszenia dotyczące przystąpienia do prac związanych z usunięciem odpadów zawierających azbest znajdującym się na obiekcie budowlanym, wobec czego kontroli nie przeprowadzono. W 2017 r. nie wydano decyzji stwierdzających chorobę zawodową u pracowników narażonych na azbest.

2018 r.

W ewidencji Nadzoru Higieny Pracy PSSE - Sucha Beskidzka znajdowało się 271 zakładów, w których zatrudnionych było 6541 pracowników.

W 2018 r. przeprowadzono ogółem 116 kontroli sanitarnych w 102 zakładach pracy, w których zatrudnionych było 2937 pracowników. Przeprowadzono:

- 63 kontroli w ramach nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami,
- 59 kontrole w zakładach stosujących w działalności zawodowej substancje chemiczne i ich mieszaniny,
- 4 kontrole dystrybutorów substancji chemicznych i ich mieszanin - w 4 obiektach,
- 5 kontroli w ramach nadzoru nad produktami biobójczymi (w 5 obiektach wprowadzających do obrotu produkty biobójcze),
- 22 kontroli w zakresie substancji, preparatów, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy - w 19 zakładach,
- 84 kontroli w ramach nadzoru nad czynnikami biologicznymi w środowisku pracy - w 74 zakładach.

Wydano ogółem 35 decyzji z zakresu bieżącego nadzoru sanitarnego, obejmujących łącznie 103 nakazy.⁸

a) Nadzór nad chemikaliami, substancjami chemicznymi i ich mieszaninami

W roku sprawozdawczym 2016 przeprowadzono:

- 59 kontroli w zakładach stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny,
- 4 kontrole dystrybutorów substancji chemicznych i ich mieszanin
- 5 kontrole w ramach nadzoru nad produktami biobójczymi.

W wyniku przeprowadzonych kontroli w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin w 1 zakładzie stwierdzono nieprawidłowości dotyczące braku spisu stosowanych mieszanin niebezpiecznych. Wydano decyzje nakazowe. Nie wydano decyzji stwierdzających chorobę zawodową u pracowników narażonych na substancje chemiczne i ich mieszaniny

b) Nadzór nad substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym

W ewidencji PSSE w Suchoj Beskidzkiej zarejestrowane były 28 zakładów, w których występują czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy. W roku sprawozdawczym przeprowadzono 22 kontrole, w 19 zakładach.

Stwierdzono zatrudnienie w narażeniu na:

- pył drewna twardego 158 pracowników, w tym 11 kobiet,
- chromiany 20 pracowników, w tym 15 kobiet,
- pył azbestu 5 pracowników
- formaldehyd 19 pracowników, w tym 14 kobiet.

W 2 z kontrolowanych zakładach, stwierdzono uchybienia, wydano 2 decyzje. W 2018 r. nie wydano decyzji stwierdzających chorobę zawodową u pracowników narażonych na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

c) Nadzór nad czynnikami biologicznymi

W ewidencji PSSE w Suchoj Beskidzkiej łącznie zarejestrowanych było 170 zakładów, w

których występowały szkodliwe czynniki biologiczne. W 2018 r. skontrolowano 73 zakłady, w których przeprowadzono 83 kontrole w ramach nadzoru nad szkodliwymi czynnikami biologicznymi w środowisku pracy. W narażeniu na szkodliwe czynniki biologiczne zatrudnionych było 1379 pracowników. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono uchybień w zakresie szkodliwych czynników biologicznych. W 2018 roku wydano 4 decyzje stwierdzające chorobę zawodową u pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych: t.j. „Choroby zakaźne i pasożytnicze albo ich następstwa – borelioza”.

c) Kontrola warunków pracy podczas zabezpieczania /usuwania wyrobów zawierających azbest

W 2018 r., do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Suchej Beskidzkiej wpłynęły zgłoszenia dotyczące przystąpienia do prac związanych z usunięciem odpadów zawierających azbest znajdującym się na obiektach budowlanych.. Przeprowadzono 2 kontrole w zakresie warunków pracy podczas zabezpieczania/ usuwania wyrobów zawierających azbest podczas usuwaniu płyt - azbestowe faliste rodzaju chryzotylowego (17 06 05 – płyta falista) uchybień nie stwierdzono.

W 2018 r. nie wydano decyzji stwierdzających chorobę zawodową u pracowników narażonych na azbest.

3. Promocja zdrowego stylu życia i unikanie zagrożeń oraz profilaktyka chorób cywilizacyjnych i ograniczenie zewnętrznych przyczyn ich powstawania

Zadanie prowadzone przez PSSE - prowadzone programy i kampanie

Działania podejmowane przez pion oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia PSSE w Suchej Beskidzkiej wynikały z założeń krajowych i wojewódzkich programów oraz z sytuacji epidemiologicznej w całym kraju. W związku z powyższym realizowano

a) programy krajowe

1. „Trzymaj Formę!” – program promujący prawidłowe odżywianie i aktywność fizyczną – skierowany do dzieci z klas IV-VI szkół podstawowych i klas gimnazjalnych
2. „Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce” – program zapobiegania biernego i czynnego palenia – skierowany do dorosłych
3. „Czyste powietrze wokół nas” – program zapobiegania biernego palenia skierowany do dzieci przedszkolnych - 5-6- latków
4. „Znajdź właściwe rozwiązanie” - program zapobiegania biernego i czynnego palenia – skierowany do dzieci z klas IV-VI szkół podstawowych i klas gimnazjalnych
5. „Nie pal przy mnie, proszę” - program zapobiegania biernego i czynnego palenia – skierowany do dzieci z klas I-III szkół podstawowych
6. Bieg po zdrowie - program zapobiegania biernego i czynnego palenia – skierowany do dzieci z klas IV szkół podstawowych
7. „Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV” – profilaktyka zakażeniom HIV skierowany do młodzieży szkół średnich i do dorosłych
8. Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych – skierowany do młodzieży szkół średnich i do dorosłych
9. „TOB3CIT (Tobacco Free Cities) Odświeżamy nasze miasta” - Kampania, której głównym celem było wzmocnienie realizacji ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych dotyczyła edukacji pracodawców, pracowników i klientów zakładu pracy

w celu eliminacji zagrożenia dymem tytoniowym w zakładzie pracy.

b) programy wojewódzkie

1. „Wybieram życie – pierwszy krok”- profilaktyka raka szyjki macicy

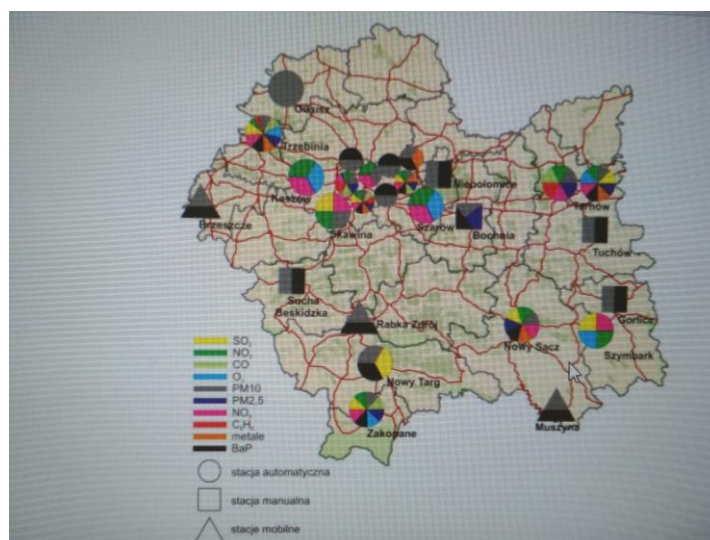
oraz interwencje nieprogramowe – akcje

1. Światowy Dzień bez Tytoniu – 31 maja
2. Światowy Dzień Rzucania Palenia – trzeci czwartek listopada
3. Światowy Dzień Zdrowia – 7 kwietnia
4. Światowy Dzień AIDS – 1 grudnia

4. Monitoring jakości powietrza

2017 r.

W 2017 r. lokalizacja stacji pomiarowych PMŚ przedstawia załączona mapka.

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska WIOS dokonuje oceny poziomu substancji w powietrzu w danej strefie, a następnie dokonuje klasyfikacji stref. Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z określonymi wymaganiami w zakresie działań na rzecz poprawy jakości powietrza (w przypadku gdy nie są dotrzymane dopuszczalne poziomy) lub utrzymanie tej jakości (jeżeli spełnia ona przyjęte standardy).

Tab. 14. Wyniki bieżącej oceny jakości powietrza powiatu suskiego za 2017 r.

Strefa	Kryterium ochrona zdrowia												Kryterium ochrona roślin		
	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	O ₃	PM10	Pb	As	Cd	Ni	BaP	PM2,5	SO ₂	NO _x	O ₃
małopolska	A	A	A	A	A	C	A	A	A	A	C	C	A	A	A

Źródło: Ocena jakości powietrza w województwie małopolskim w 2017 r., WIOŚ Kraków

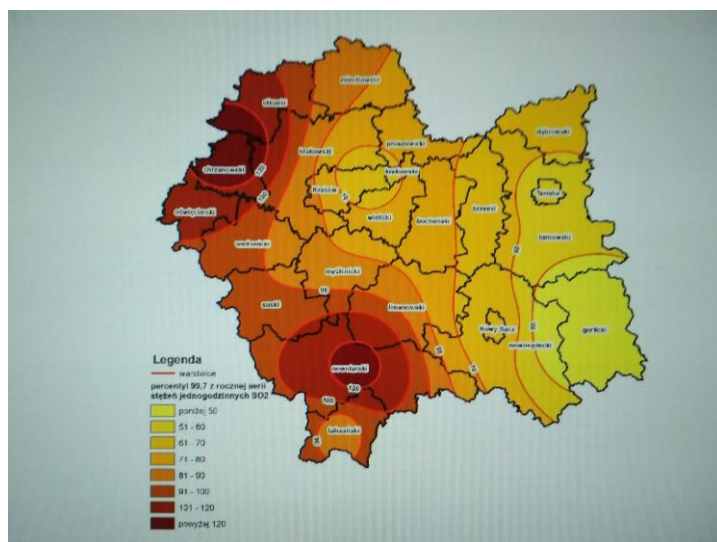
Na podstawie oceny poziomów substancji w powietrzu oraz wyniki klasyfikacji stref województwa małopolskiego w 2017 r. obszar powiatu suskiego w ramach strefy małopolskiej został zakwalifikowany wg kryterium ochrony zdrowia do klasy A ze względu na poziom substancji SO₂,NO₂,CO, C₆H₆, O₃, Pb w pyłe zawieszonym

PM10, As w pyle zawieszonym PM10 Cd w pyle zawieszonym PM10, Ni w pyle zawieszonym PM10

do klasy C – z powodu przekroczeń dopuszczalnych poziomów substancji – B(a)P- rok, PM10 24-godz., PM10 – rok, PM 2,5 – rok.

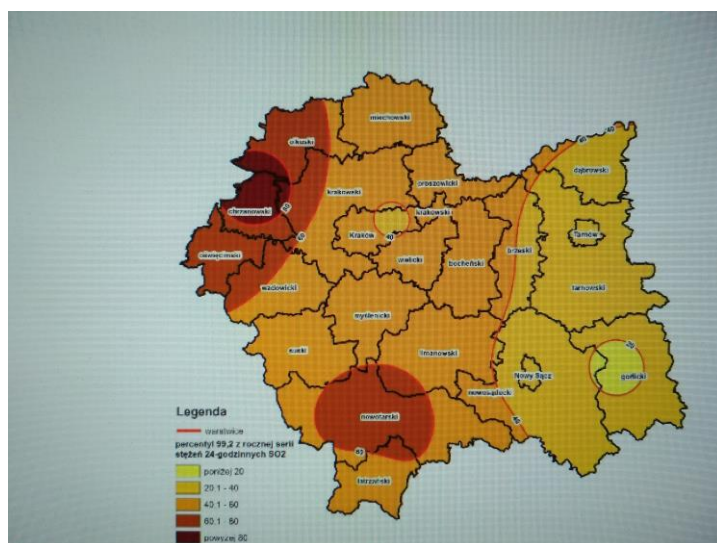
Informacje na temat przekroczeń poziomów dopuszczalnych /docelowych/ celu długoterminowego, stwierdzonych na podstawie pomiarów.

Dwutlenek siarki - poziomy stężenie tego zanieczyszczenia mieściły się poniżej poziomu dopuszczalnego zarówno dotyczącego wartości 1-godzinnych, jak i 24-godzinnych. Pomiary dwutlenku siarki w województwie prowadzone były na 9 stanowiskach pomiarowych. Do oceny jakości powietrza przeanalizowano wyniki pomiarów ze wszystkich stacji pomiarowych, ponieważ spełniały wymogi kompletności serii oraz wymagania dotyczące merytorycznej weryfikacji przebiegów stężeń, wykorzystano także wyniki modelowania. Najniższe stężenia wystąpiły na stacji tła regionalnego w Szymbarku (średnia roczna – $3 \mu\text{g}/\text{m}^3$), najwyższe zmierzono w Nowym Targu (średnia roczna – $15 \mu\text{g}/\text{m}^3$). Wszystkie strefy województwa dla dwutlenku siarki w wyniku klasyfikacji otrzymały klasę A.

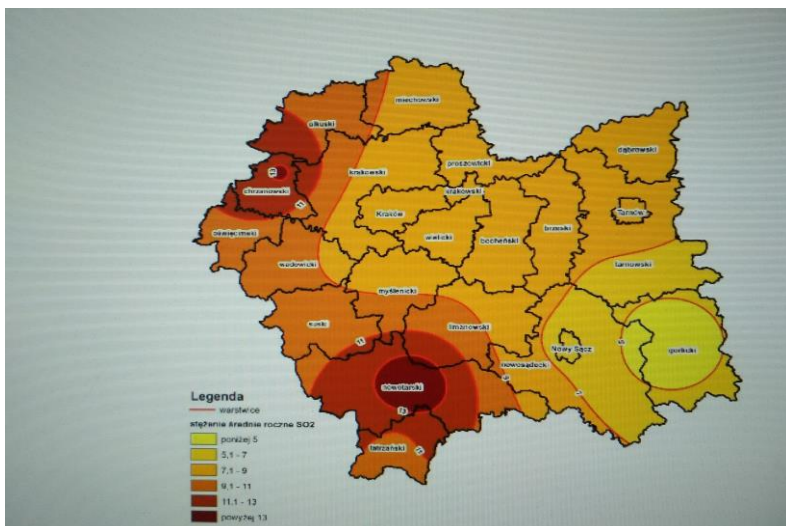
Rozkład stężeń 1 godzinnych dwutlenku siarki wyrażony jako percentyl 99,7

Źródło: Ocena jakości powietrza w województwie małopolskim w 2017 r., WIOŚ Kraków

Rozkład stężeń 24-godzinnych dwutlenku siarki wyrażony jako percentyl 99,2 (dane pomiarowe)

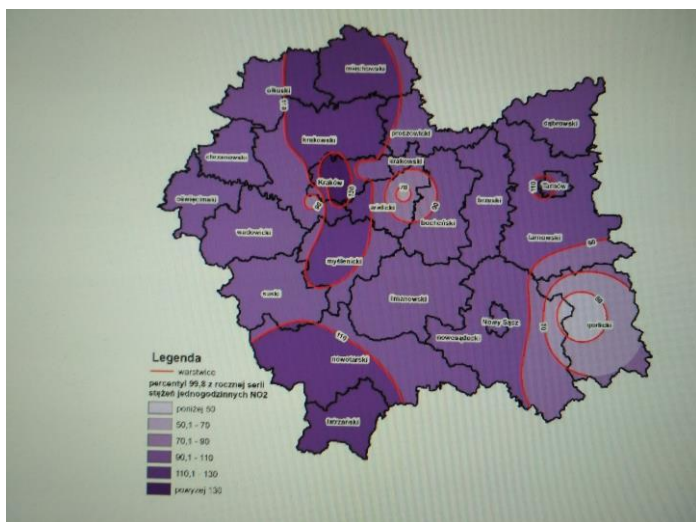
Źródło: Ocena jakości powietrza w województwie małopolskim w 2017 r., WIOŚ Kraków

Rozkład stężeń dwutlenku siarki – stężenia roczne (dane pomiarowe)

Źródło: Ocena jakości powietrza w województwie małopolskim w 2017 r., WIOŚ Kraków

Dwutlenek azotu - poziomy stężenie NO_2 w 2 strefach województwa (m. Tarnów i strefa małopolska) mieściły się poniżej wartości dopuszczalnych określonych dla 1-godziny i roku. Strefy te otrzymały klasę A. Natomiast Aglomeracja Krakowska otrzymała klasę C ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla stężenia średniorocznego na stacjach komunikacyjnych w Krakowie przy Al. Krasińskiego (średnia roczna – $61 \mu\text{g}/\text{m}^3$), i ul. Dietla (średnia roczna – $42 \mu\text{g}/\text{m}^3$), a także na podstawie modelowania matematycznego. Najniższe stężenia roczne zarejestrowano na stacji tła regionalnego w Szymbarku – $7 \mu\text{g}/\text{m}^3$). Pomiary w 2017 roku prowadzono w 13 stanowiskach. Wszystkie wyniki pomiarów spełniały wymagania jakości danych, dlatego też zostały wykorzystane do oceny. Jako metodę wspomagającą przy klasyfikacji stref dla normy średniorocznej wykorzystano wyniki modelowania.

Rozkład stężeń 1-godzinnych dwutlenku azotu wyrażony jako percentyl 99,8 (dane pomiarowe)

Źródło: Ocena jakości powietrza w województwie małopolskim w 2017 r., WIOŚ Kraków

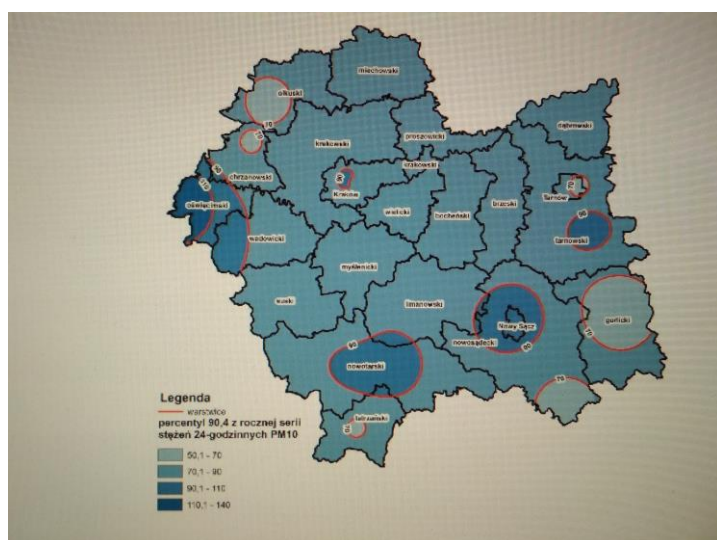

Rozkład stężeń dwutlenku azotu – stężenia roczne (dane pomiarowe)

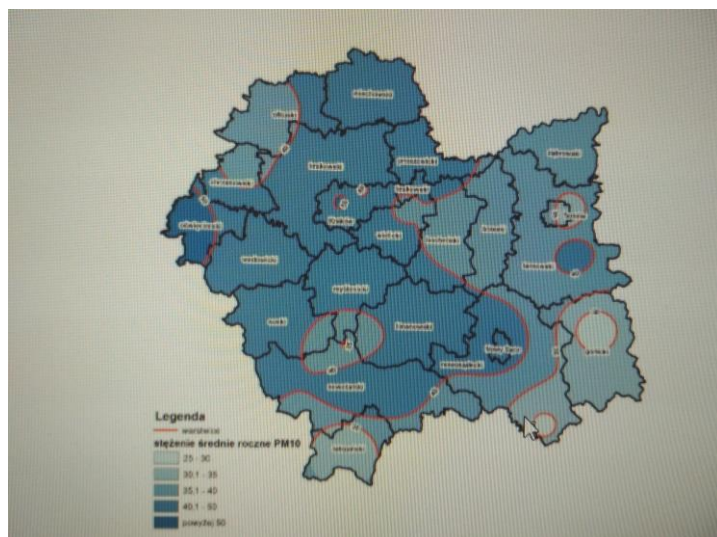
Źródło: Ocena jakości powietrza w województwie małopolskim w 2017 r., WIOŚ Kraków

Tlenek węgla - wielkości stężeń CO na obszarze województwa były mniejsze od poziomu dopuszczalnego wyrażonego wartością stężenia maksymalnego ze średnich 8-godzinnych krocących. Pomiary w województwie prowadzone były w 5 stanowiskach pomiarowych, do oceny zostały wykorzystane wyniki z wszystkich stanowisk. Maksymalne stężenia ze średnich 8-godzinnych krocących na terenie województwa były mało zróżnicowane od 3 mg/m³ w Trzebini i Zakopanem do 5 mg/m³ w Krakowie, ul. Bulwarowa i Tarnowie, ul. Ks. R. Sitko.

Pył zawieszony PM10 – do oceny zostały wykorzystane wyniki pomiarów z 23 stanowisk w tym z 6 automatycznych i 17 manualnych. Dopuszczalna częstość przekraczania stężeń 24-godzinnych wynosząca 35 dni w roku kalendarzowym nie została dotrzymana na żadnym stanowisku. Częstość przekroczeń kształtowała się na poziomie od 45 w uzdrowisku Muszyna do 130 w Brzeszczach i Krakowie, Al. Krasińskiego. Dopuszczalne stężenie roczne było przekroczone w 11 stanowiskach, w przedziale wartości od 41 µg/m³ w Krakowie, ul. Telimieny do 64 µg/m³ w Brzeszczach. Również w 11 stanowiskach poziom dopuszczalny został dotrzymany, w przedziale wartości od 27 µg/m³ w Gorlicach do 40 µg/m³ w Krakowie, os. Wadów. Do klasyfikacji stref wykorzystano także wyniki modelowania, które wskazują na przekroczenia normy dobowej i rocznej we wszystkich strefach. Wyniki pomiarów w strefie Tarnów nie wykazały przekroczenia rocznego poziomu dopuszczalnego. Obszary przekroczeń normy rocznej i dobowej przedstawiono na mapach poniżej.

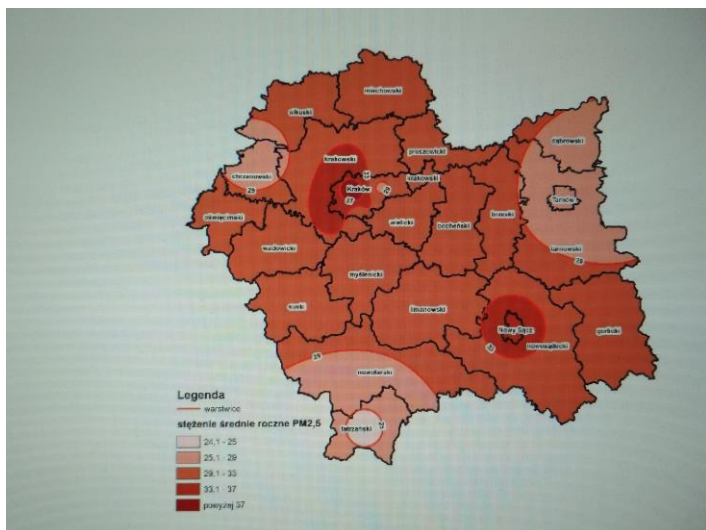

Rozkład stężeń pyłu zawieszonego PM10 – percentyl 90,4 z serii stężeń 24-godzinnych (dane pomiarowe)
Źródło: Ocena jakości powietrza w województwie małopolskim w 2017 r., WIOŚ Kraków

Rozkład stężeń pyłu zawieszonego PM10 – stężenia roczne (dane pomiarowe)
Źródło: Ocena jakości powietrza w województwie małopolskim w 2017 r., WIOŚ Kraków

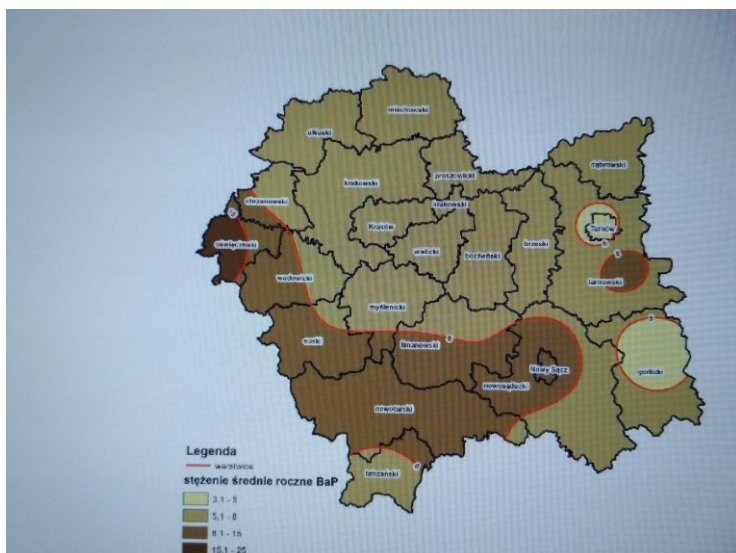
Pył zawieszony PM_{2,5} – do oceny jakości powietrza wykorzystano wyniki pomiarów z 9 stanowisk, w tym z 3 automatycznych i 6 manualnych funkcjonujących na terenie województwa. Stężenia średnioroczne kształtowały się na poziomie od 25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ w Zakopanem do 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ w Krakowie, Al. Krasińskiego. Poziom dopuszczalny został dotrzymany tylko na stanowisku w Zakopanem. Na potrzeby obliczania wskaźnika średniego narażenia dla pyłu PM_{2,5} w Aglomeracji Krakowskiej poziom pyłu PM_{2,5} wynosił w Krakowie, ul. Bujaka – 32 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, natomiast w mieście o liczbie mieszkańców przekraczającej 100 tysięcy wynosił – 26 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ tj. w Tarnowie, ul. Bitwy pod Studziankami. Przy klasyfikacji stref wykorzystano również przestrzenne rozkłady stężeń pyłu PM_{2,5} uzyskane w wyniku modelowania. We wszystkich strefach nastąpiło przekroczenie poziomu dopuszczalnego fazy II, dlatego otrzymują klasę C1.

Rozkład stężeń pyłu zawieszonego PM_{2,5} – stężenia roczne (dane pomiarowe)

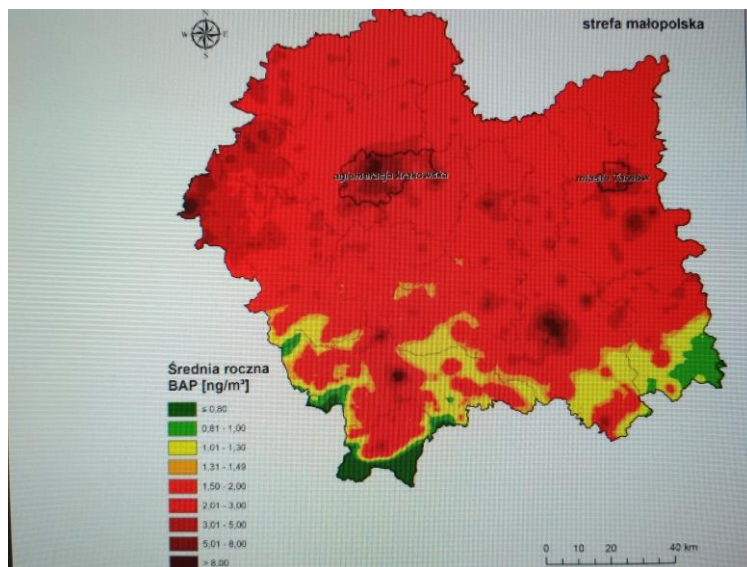
Źródło: Ocena jakości powietrza w województwie małopolskim w 2017 r., WIOŚ Kraków

Benzo(a)piren w pyłe zawieszonym PM₁₀ – pomiary wykonano na 19 stanowiskach manualnych, natomiast wykorzystano wyniki z 17 stanowisk spełniających wszystkie wymagania jakości danych. Roczne stężenia benzo(a)pirenu znacznie przekraczały poziom docelowy i występowały w zakresie od 3 ng/m^3 w Gorlicach do 23 ng/m^3 w Brzeszczach. W uzdrowisku Muszyna stężenie roczne wyniosło 5 ng/m^3 a w Rabce-Zdroju 8 ng/m^3 . Wykorzystane wyniki modelowania rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń potwierdziły wysokie poziomy stężeń i służyły do wyznaczenia obszarów przekroczeń.

Rozkład stężeń benzo(a)pirenu (ng/m^3) – stężenia roczne (dane pomiarowe)

Źródło: Ocena jakości powietrza w województwie małopolskim w 2017 r., WIOŚ Kraków

Rozkład stężeń benzo(a)pirenu –
stężenia roczne (wyniki
modelowania CALPUFF z
uwzględnieniem wyników
pomiarów – II wariant)

Źródło: Ocena jakości powietrza w
województwie małopolskim w 2017 r., WIOŚ
Kraków

X. JAKOŚĆ POWIETRZA.

Cel średniookresowy do 2019 r.

Osiągnięcie jakości powietrza w zakresie dotrzymania dopuszczalnego poziomu pyłu zawieszonego PM10 w powietrzu oraz utrzymanie jakości powietrza atmosferycznego zgodnie z obowiązującymi standardami jakości środowiska

1. Prowadzenie remontów istniejących dróg m.in. zmiana nawierzchni
Opisano w rozdziale XII Oddziaływanie hałasu.
2. Upowszechnianie informacji o rozmieszczeniu i możliwościach technicznych wykorzystania potencjału energetycznego poszczególnych rodzajów odnawialnych źródeł energii
3. Prowadzenie działań edukacyjnych oraz popularyzujących odnawialne źródła energii
Opisano w rozdziale XVI. Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii.
5. Promocja i wspieranie rozwoju odnawialnych źródeł energii m.in. w obrębie budownictwa mieszkalnego rozproszonego (w szczególności w ramach środków zewnętrznych) oraz technologii zwiększających efektywne wykorzystanie energii i zmniejszających materiałochłonność gospodarki
6. Zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie potrzeb i możliwości ochrony powietrza, w tym oszczędności energii i stosowania odnawialnych źródeł energii oraz szkodliwości spalania odpadów w gospodarstwach domowych
7. Szkolenia dla podmiotów gospodarczych w zakresie wymagań dotyczących ochrony środowiska

Szkoleń nie prowadzono. Na stronie internetowej www.powiatsuski.pl umieszczono informacje dla podmiotów korzystających ze środowiska o obowiązujących obowiązkach sprawozdawczych.

8. Tworzenie obszarów ograniczonego użytkowania zgodnie z wymaganiami obowiązującego prawa w zakresie ochrony środowiska
Nie utworzono obszarów ograniczonego użytkowania - brak wniosków.
9. Program zwiększenia wykorzystania odnawialnych źródeł energii i poprawy jakości powietrza w obrębie obszarów Natura 2000, Powiatu Suskiego” poprzez wykonanie instalacji solarnych, wymianę kotłów na kotły o niższej emisji, docieplenie budynków, w obrębie zabudowy mieszkalnej rozproszonej stanowiącego największe źródło emisji zanieczyszczeń

Powiat suski podjął starania dotyczące pozyskania z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego środków finansowych na wymianę kotłów, montaż paneli fotowoltaicznych, pomp ciepła, dodatkowych instalacji solarnych. Na podstawie zebranych wśród mieszkańców powiatu ankiet opracowano programów funkcjonalno użytkowe (kotły, fotowoltaika, kolektory słoneczne, pompy ciepła) niezbędnych do przeprowadzenia postępowań przetargowych w przypadku uzyskania dofinansowania zadań z funduszy. Wnioski powiatu suskiego na wymianę kotłów niskosprawnych na kotły wysokosprawne na ekogroszek w ramach działania 4.4.3., wymianę kotłów niskosprawnych na kotły wysokosprawne na pellet w ramach działania 4.4.2. zostały ocenione pozytywnie.

Zarząd Województwa Małopolskiego uchwałą Nr 1748/16 z dnia 24 listopada 2016 r. zatwierdził wykazy projektów subregionalnych w ramach poddziałania 4.4.2 Obniżenie poziomu niskiej emisji, w tym. m.in. wnioski z powiatu suskiego

„Program zwiększenia wykorzystania odnawialnych źródeł energii i poprawy jakości powietrza w obrębie obszarów Natura 2000, Powiatu suskiego” –paliwa stałe – ekogroszek, maksymalna wartość dofinansowania - 5 197 387,00 zł

Program zwiększenia wykorzystania odnawialnych źródeł energii i poprawy jakości powietrza w obrębie obszarów Natura 2000, Powiatu suskiego” –biomasa, maksymalna wartość dofinansowania - 1 642 000,00 zł

10. Poprawa efektywności energetycznej i cieplnej budynków w zasobach Powiatu Suskiego
Efektywność energetyczną i cieplną budynków powiatowych poprawiono w wyniku przeprowadzonej termomodernizacji.

11. Realizacja Programu Ochrony Powietrza dla strefy myślenicko – suskiej

Podsumowanie realizacji Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego w 2017 r.

1. Wprowadzenie ograniczeń w użytkowaniu instalacji na paliwa stałe

Na terenie gminy Budzów przeprowadzono 32 kontrole w zakresie przestrzegania uchwały Sejmiku w zakresie wymagań dla jakości paliw i ograniczania powstawania nowych źródeł emisji. Kontrolą zostali objęci mieszkańcy korzystający z dofinansowania wymiany systemu ogrzewania w budynkach jednorodzinnych. W ramach kontroli sprawdzono montaż odpowiedniego kotła oraz czy zostało zakupione odpowiednie paliwo (pellet i ekogroszek.).

W gminie Jordanów przeprowadzono 1 kontrolę w zakresie przestrzegania uchwały Sejmiku w zakresie wymagań dla jakości paliw i ograniczania powstawania nowych źródeł emisji.

Na terenie Suchej Beskidzkiej przeprowadzono 97 kontroli w zakresie przestrzegania uchwały Sejmiku w zakresie wymagań dla jakości paliw i ograniczania powstawania nowych źródeł emisji. Stwierdzono 3 przypadki nieprzestrzegania ograniczeń wynikających z uchwały.

2. Realizacja gminnych programów ograniczania niskiej emisji – eliminacja niskosprawnych urządzeń na paliwa stałe

Gmina Budzów miała przyjęty uchwałą Rady Gminy XXIII/212/2017 z dnia 14.02.2017 r. program dofinansowania dla mieszkańców do wymiany źródeł ogrzewania. Gmina prowadziła program pomocy socjalnej dla mieszkańców, którzy ze względów finansowych nie są w stanie przeprowadzić wymiany urządzeń grzewczych lub ponosić kosztów ogrzewania. Liczba złożonych wniosków o uzyskanie dofinansowania na wymianę źródła ogrzewania w 2017 r. wyniosła 49, z czego 32 zostały zrealizowane i rozliczone.

Całkowity koszt realizacji działań wyniósł 540 910,94 zł (środki WFOŚiGW 144000,00 zł, budżet gminy 210702,05 zł, środki własne mieszkańców 186208,89 zł).

Liczba obiektów wprowadzonych do bazy inwentaryzacji ogrzewania budynków wyniosła 34 szt. (w tym 32 szt. wymiana kotłów na paliwa stałe, 1

W zakresie budynków będących własnością gminy została wykonana modernizacja systemu ogrzewania w budynku Zespołu Szkolno Przedszkolnego Baczyn z węglowego na olejowe. Inwestycja w kwocie 114.702,05 zł została w całości sfinansowana ze środków budżetu gminy. W zakresie budynków mieszkalnych 02.02.2017r Gmina Budzów poinformowała wszystkich mieszkańców gminy o przystąpieniu do realizacji programu PONE realizowanego przez WFOŚiGW w Krakowie. Pierwotnie do wniosku Gmina zgłosiła 45 inwestycji polegających na wymianie starych i nieekologicznych pieców węglowych na 14 nowych na biomasę oraz 31 nowych na ekogroszek, wysokość dotacji z WFOŚiGW została oszacowana

na poziomie 202 500,00 zł. Niezwłocznie po otrzymaniu decyzji, iż Uchwałą Zarządu została nam udzielona dotacja w pełnej wnioskowanej wysokości, Gmina poinformowała mieszkańców o przystąpieniu do realizacji zadania. Niestety pomimo dołożenia wszelkich starań ze strony Urzędu swoje wnioski wycofało, aż 17 osób, a z listy rezerwowej udało się uzupełnić tylko 4 mieszkańców. Wystarczającej ilości nie udało się uzyskać pomimo ponownej informacji do wszystkich mieszkańców o możliwości uzyskania dofinansowania. Ostatecznie do programu przystąpiło 32 wnioskodawców. Stare piece węglowe zostały wymienione na 16 szt. nowych na biomasę o raz 16 szt. nowych na ekogroszek

Gmina Bystra – Sidzina miała przyjęty uchwałą Rady Gminy XLIV/307/14 z dnia 24.09.2014 r. program dofinansowania dla mieszkańców do wymiany źródeł ogrzewania. Liczba złożonych wniosków o uzyskanie dofinansowania na wymianę źródła ogrzewania w 2017 r. wyniosła 1, który nie został zrealizowany i rozliczony. Liczba obiektów wprowadzonych do bazy inwentaryzacji ogrzewania budynków wyniosła 21 szt.

Gmina Bystra – Sidzina złożyła wniosek o dofinansowanie na wymianę kotłów w ramach PONE do WFOŚiGW - jednak nie uzyskała dofinansowania.

Gmina Miejska Jordanów miała przyjęty uchwałą Rady Miejskiej XXIX/259/2017 z dnia 20.07.2017 r. program dofinansowania dla mieszkańców do wymiany źródeł ogrzewania. Liczba złożonych wniosków o uzyskanie dofinansowania na wymianę źródła ogrzewania w 2017 r. wyniosła 81, z czego 52 zostały zrealizowane i rozliczone. Liczba obiektów wprowadzonych do bazy inwentaryzacji ogrzewania budynków wyniosła 43 szt.

Całkowity koszt realizacji działań wyniósł 530 283,12 zł (budżet gminy 250 081,10 zł, środki własne mieszkańców 280 202,02 zł).

Gmina Jordanów miała przyjęty uchwałą Rady Gminy XIV/212/2016 z dnia 31.03.2017 r. program dofinansowania dla mieszkańców do wymiany źródeł ogrzewania. Liczba złożonych wniosków o uzyskanie dofinansowania na wymianę źródła ogrzewania w 2017 r. wyniosła 45, żaden nie został zrealizowany i rozliczony. Całkowity koszt realizacji działań wyniósł 358 160,00 zł (budżet gminy 92 000,00 zł, środki własne mieszkańców 266 160,00 zł).

Gmina Maków Podhalański miała przyjęty uchwałą Rady Gminy XXVIII.264.2017 z dnia 20.09.2017 r. program dofinansowania dla mieszkańców do wymiany źródeł ogrzewania. Liczba złożonych wniosków o uzyskanie dofinansowania na wymianę źródła ogrzewania w 2017 r. wyniosła 90, 23 zostały zrealizowane i rozliczone. W 2017r. złożono wniosek o dofinansowanie wymiany kotłów z programu PONE z WFOŚiGW. W związku z nieotrzymaniem środków z WFOŚiGW w Krakowie, wnioski do rozpatrzenia zostały przesunięte na 2018 rok.

Gmina Stryżawa miała przyjęty uchwałą Rady Gminy XV/121/2016 ze zm. z dnia 14.04.2016 r. program dofinansowania dla mieszkańców do wymiany źródeł ogrzewania. Liczba złożonych wniosków o uzyskanie dofinansowania na wymianę źródła ogrzewania w 2017 r. wyniosła 19, wszystkie zostały zrealizowane i rozliczone. Całkowity koszt realizacji działań wyniósł 414 541,01 zł (budżet WFOŚiGW 81 240,00 zł, budżet gminy 62 017,24 zł, środki własne mieszkańców 271 283,77 zł).

Gmina Sucha Beskidzka miała przyjęty uchwałą Rady Miejskiej XLIII/309/2014 z dnia 29.04.2014 r. program dofinansowania dla mieszkańców do wymiany źródeł ogrzewania. Liczba złożonych wniosków o uzyskanie dofinansowania na wymianę źródła ogrzewania w

2017 r. wyniosła 239 szt., 53 zostały zrealizowane i rozliczone. Całkowity koszt realizacji działań wyniósł 630 992,63 zł (fundusze unijne 38 776,19 zł, budżet gminy 333 073,81 zł, środki własne mieszkańców 259 142,63 zł).

Gmina Zawoja miała przyjęty uchwałą Rady Gminy XXXVI/344/2017 z dnia 29.06.2017 r. program dofinansowania dla mieszkańców do wymiany źródeł ogrzewania.

Gmina Zembrzyce miała przyjęty uchwałą Rady Gminy XII/144/16 z dnia 30.03.2016 r. program dofinansowania dla mieszkańców do wymiany źródeł ogrzewania. Liczba złożonych wniosków o uzyskanie dofinansowania na wymianę źródła ogrzewania w 2017 r. wyniosła 71 szt. z czego 56 zostały zrealizowane i rozliczone. Całkowity koszt realizacji działań wyniósł 709 453,36 zł (środki WFOSiGW 236 433,57 zł, budżet gminy 195 566,43 zł, środki własne mieszkańców 277 453,36 zł).

3. Rozbudowa i modernizacja sieci ciepłowniczych zapewniająca podłączenie nowych użytkowników

Na terenie powiatu (z wyłączeniem Suchej Beskidzkiej) brak jest sieci ciepłowniczej, ciepłowni oraz elektrociepłowni. Na terenie Suchej Beskidzkiej długość sieci ciepłowniczej wynosi 0,36 km.

4. Rozbudowa sieci gazowych zapewniająca podłączenie nowych użytkowników

W dniu 20.03.2017 r. pomiędzy Gminą Budzów i Polską Spółką Gazownictwa sp. z o.o. podpisano list intencyjny w związku z planowanym przez PSG rozwojem sieci gazowej. W miesiącu grudniu do Urzędu Gminy została skierowana ankieta mająca na celu określenia liczby potencjalnych klientów, którą Urząd będzie rozprawdzał w 2018 r.

W gminie Jordanów prowadzono intensywne działania dotyczące zbierania wniosków od mieszkańców o określenie warunków przyłączenia do sieci gazowej. Łącznie zebrano 415 szt. wniosków na podstawie których trwają analizy nad koncepcjami rozwojowymi gazyfikacji miejscowości Naprawa, Osielec, Toporzysko.

Długość sieci gazowej na terenie Suchej Beskidzkiej wynosi 24,25 km. Polska Spółka Gazownictwa wykonała 263 mb sieci gazowej oraz 10 przyłączy nowych odbiorców, z czego 6 dotyczyło budynków mieszkalnych.

W gminie Zembrzyce 4 odbiorców prywatnych indywidualnie podłączyło się do istniejącej sieci gazowej.

5. Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w celu obniżenia kosztów eksploatacyjnych ogrzewania niskoemisyjnego

W 2017 r. Gmina Budzów, Jordanów, Bystra – Sidzina, Zawoja oraz Miasto Jordanów złożyły do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego wniosek na realizację projektów OZE w ramach Działania 4.1.1 Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego. W ramach tego wniosku w 2017r. trwały nabory wniosków oraz oględziny w terenie - tzw. inspekcje. Jednakże nie uzyskano dofinansowania.

Gmina Bystra – Sidzina złożyła również wniosek na „Głęboką modernizację energetyczną wraz z wymianą źródła ciepła na biomasę oraz montażem paneli fotowoltaicznych w Zespole Szkół w Bystrej Podhalańskiej i Sidzinie w ramach MRPO.

6. Termomodernizacja budynków oraz wspieranie budownictwa energooszczędnego w obiektach użyteczności publicznej

W zakresie budynków będących własnością Gminy Budzów wykonano jedną termomodernizację budynku Gimnazjum w Budzowie. Termomodernizacja polegała na ociepleniu ścian na powierzchni 685,90m² i była w całości finansowana z budżetu Gminy Budzów w wysokości 151.271,35 zł.

W gminie Stryszawa 2017 r. wykonano ocieplenie ścian i stropu w budynku komunalnym oraz wymieniono okna w budynku socjalnym wchodzących w skład zasobu mieszkaniowego Gminy Stryszawa. Koszt realizacji działania 121 949,00 zł pochodził z budżetu gminy.

W Suchej Beskidzkiej 3 budynki zostały poddane termomodernizacji za kwotę 220 000,00 zł.

7. Wyeliminowanie spalania odpadów oraz ograniczenie spalania pozostałości roślinnych na powierzchni ziemi

Do Urzędu Gminy w Budzowie nie wpłynęła, skarga na podstawie, której Urząd mógłby wszcząć kontrolę dotyczącą spalania odpadów. W 2017 r. zarówno na wszystkich tablicach ogłoszeń, jak i na stronie internetowej Urzędu Wójt Gminy kilkakrotnie apelował o nie palenie śmieci.

Na terenie miasta Jordanów nie odnotowano zgłoszeń w zakresie spalania odpadów oraz pozostałości roślinnych.

W gminie Jordanów przeprowadzono 11 kontroli dotyczących spalania odpadów, pozostałości roślinnych.

Na terenie Suchej Beskidzkiej przeprowadzono 179 kontroli dotyczących spalania odpadów, pozostałości roślinnych, stwierdzono 27 przypadków nieprzestrzegania przepisów, łączna kwota nałożonych mandatów wyniosła 8900,00 zł, 2 sprawy skierowano do sądu. Straż Miejska pobrała 100 próbek popiołu do analizy, z czego 14 przekazano do zbadania - w 5 próbkach potwierdzono współspalanie odpadów.

8. Rozszerzenie strefy ograniczonego ruchu oraz ograniczonego płatnego parkowania

Na terenie powiatu nie wyznaczano stref ograniczonego ruchu oraz ograniczonego płatnego parkowania.

9. Poprawa organizacji ruchu samochodowego w miastach

Łączna długość dróg w strefie „Tempo 30” lub w obszarze „strefa zamieszkania” 2,04 km na terenie Suchej Beskidzkiej. Wykorzystuje się inteligentne systemy sterowania ruchem.

10. Utrzymanie dróg w sposób ograniczający wtórną emisję zanieczyszczeń poprzez regularne mycie, remonty i poprawę stanu nawierzchni dróg

W 2017 r. na obszarze Gminy Budzów zostało wyremontowanych w zakresie utwardzenia nawierzchni 19 dróg gminnych. Remont dróg w przypadku 13.720,79 m² polegał na pokryciu nawierzchnią mineralno-asfaltową w przypadku 2.596,00 m² na ułożeniu kostki brukowej. W przypadku każdej z dróg Urząd Gminy w Budzowie zwracał uwagę przedsiębiorcom na sposób oraz częstotliwość czyszczenia pojazdów przed zjechaniem z placu budowy. Uwagi zostały również skierowane do Wykonawcy przy robotach budowlanych przy budowie

budynku turystyczno rekreacyjnego w Palczy oraz pracach ziemnych przy budowie boiska w Budzowie.

Na terenie gminy Bystra – Sidzina przeprowadzono utwardzanie i pokrycie dróg nawierzchnią bitumiczną na długości 10,5 km, za kwotę 1 842 000,00 zł.

Na terenie Miasta Jordanów przeprowadzono remonty dróg o długości 1,55 km, za kwotę 780 000,00 zł.

Na terenie Gminy Jordanów przeprowadzono remonty dróg o długości 2,72 km, za kwotę 1 113,590,00 zł. Główne drogi myte są średnio co 2 tygodnie, po okresie zimowym przeprowadzane były akcje usuwania osadów.

Na terenie Suchej Beskidzkiej przeprowadzono remonty dróg poprzez utwardzenie powierzchni nieutwardzonych na długości 1,12 km, przeprowadzono 42 kontrole pojazdów wyjeżdżających z placu budowy, drogi utrzymane w czystości poprzez ich ręczne oraz mechaniczne. Łączny koszt realizacji działań wyniósł 234 876,74 zł.

Na terenie Zawoi przeprowadzono remonty dróg poprzez utwardzenie powierzchni nieutwardzonych na długości 5,20 km, za kwotę 1 025 873,16 zł.

Na terenie gminy Zembrzyce przeprowadzono remonty dróg poprzez utwardzenie powierzchni nieutwardzonych na długości 1,20 km, za kwotę 207 650,00 zł.

11. Rozwój komunikacji publicznej oraz wdrożenie energooszczędnych i niskoemisyjnych rozwiązań w transporcie publicznym

Na terenie powiatu mieszkańcy korzystają z własnych środków lokomocji oraz usług prywatnych przewoźników.

12. Rozwój komunikacji rowerowej

Na terenie Miasta Jordanów w 2017 r. wykonano ścieżkę spacerowo-rowerową- udrożniono i utwardzony przejazd na odcinku ok. 350m.co umożliwiło wyznaczenie trasy spacerowej w postaci pętli na odcinku ok. 6km (przez tereny leśne i rolne). Jednak ścieżka ta nie ma statutu drogi rowerowej.

Na terenie gminy Jordanów łączna długość dróg rowerowych wynosi 54,30 km.

Na terenie Suchej Beskidzkiej łączna długość dróg rowerowych wynosi 4,38 km, z czego 0,10 km przybyło w 2017 r.

Na terenie Zawoi łączna powstała ścieżka rowerowa o długości 0,30 km zrealizowana w ramach zadania „Brzegiem Skawy i Skawicy - modernizacja w ramach budżetu obywatelskiego” za kwotę 11 000,00 zł.

13. Edukacja ekologiczna mieszkańców

W ramach edukacji ekologicznej przeprowadzone były akcje i kampanie edukacyjne we wszystkich jednostkach oświatowych na terenie gminy Budzów. Udział w nich brali głównie uczniowie szkół. Kwestia edukacji ekologicznej dot. ochrony powietrza w tym palenia odpadów była jednym z punktów każdego zebrania sołeckiego w gminie, udział w nich brali mieszkańcy sołectwa.

Na terenie gminy Bystra - Sidzina akcje edukacyjną przeprowadzono na dwóch imprezach plenerowych, gdzie odbyły się warsztaty dla dzieci oraz pokaz ekologicznych kotłów grzewczych. Dodatkowo przeprowadzono kampanię edukacyjną poprzez dystrybucję ulotek, broszur, rozwieszenie plakatów. Środki na akcję edukacyjną pochodziły z projektu

zintegrowanego LIFE w zakresie wdrażania Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego - Małopolska w zdrowej atmosferze.

W 2017 r. Miasto Jordanów przeprowadziło 3 spotkania informacyjno edukacyjne z mieszkańcami miasta. Tematyka spotkań dotyczyła przede wszystkim ograniczenia niskiej emisji i wykorzystania odnawialnych źródeł emisji. Spotkania organizowane były w siedzibie Urzędu przez pracowników miasta oraz z nieodpłatnym udziałem przedstawicieli WFOŚiGW w Krakowie oraz firm.

W gminie Jordanów przeprowadzono akcję edukacyjnej dla dzieci w ramach nauczania w szkole podstawowej - obchodów Światowych Dni Ziemi. Stała informacja mieszkańców o stanie powietrza atmosferycznego i ogłaszanie aktualnych ostrzeżeń o jakości powietrza za pośrednictwem strony internetowej Gminy Jordanów, zakładki Zarządzanie Kryzysowe oraz zakładki Środowisko. Dodatkowo w zakładce Środowisko umieszczono ulotkę informacyjną dot. wpływu złej jakości powietrza na zdrowie ludzi oraz wskazówki jak należy postępować. Dodatkowo w aktualnościach zamieszczono artykuł o uchwale nr XXXII/452/17 z dnia 23 stycznia 2017 r. Sejmiku Województwa Małopolskiego, która wprowadza na obszarze województwa małopolskiego ograniczenia i zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw

W Suchej Beskidzkiej przeprowadzono zostały wydarzenia edukacyjne jak pokaz niskoemisyjnych kotłów grzewczych, badanie jakości powietrza za pomocą pyłomierza Krakowskiego alarmu Smogowego, konkurs ekologiczny, piknik rodzinny ze stoiskiem ekodoradcy, sprzątanie świata, obchody Dnia Czystego Powietrza, w czasie których wykonywano bezpłatne badania spirometryczne. Publikowano również materiały informacyjne dotyczące m.in. uchwały antysmogowej, w miesięczniku samorządowym, na stronie internetowej gminy. Przeprowadzono 6 akcji w zakresie ochrony powietrza, udział wzięło 4 000 osób, koszt realizacji 7 172,59 zł (z funduszy unijnych 5 636,23 zł, z budżetu gminy 1 536,36 zł).

W gminie Zembrzyce przeprowadzono akcję informacyjną dot. szkodliwości smogu, spalania śmieci i ogrzewania budynków niewłaściwym paliwem. Rozdano 1000 ulotek, rozwieszono 200 plakatów, zamieszczono artykuł w gminnym kwartalniku, który jest wydawany w liczbie 1200 egz.- udział wzięło 1000 osób, koszt realizacji 1230,00 zł z budżetu gminy.

14. Spójna polityka na szczeblu lokalnym uwzględniająca priorytety poprawy jakości powietrza

Gmina Budzów posiada

- założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe przyjęte uchwałą Rady Gminy XI/100/2015 z 13.11.2015 r.
- plan gospodarki niskoemisyjnej przyjęty uchwałą Rady Gminy XVI/142/2016 z 30.03.2016 r.

Zgodnie z mpzp na obszarze gminy Budzów można prowadzić wyłącznie taką działalność produkcyjną i usługową, której uciążliwość dla środowiska spowodowana przez m.in.. zanieczyszczenia powietrza nie przekroczy wartości dopuszczalnych standardów jakości środowiska. Ponadto zgodnie z mpzp zastosowano obowiązek stosowania urządzeń grzewczych i paliw nie powodujących przekroczenia dopuszczalnych standardów jakości powietrza. W zamówieniu publicznym na dostawę oleju opałowego do jednostek oświatowych na terenie Gminy Budzów zastosowano parametry paliwa lekkiego np. EKOTERM PLUS lub równoważny o zawartości siarki nie większej niż 0,1%. Wymagania dot oleju lekkiego

zawarto również w przetargu nieograniczonym na modernizację systemu ogrzewania w budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Baczynie.

Gmina Bystra- Sidzina posiada

- założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe przyjęte uchwałą Rady Gminy XLIII/303/14 z 18.08.2014 r.
- plan gospodarki niskoemisyjnej przyjęty uchwałą Rady Gminy XXIII/175/2017 z 09.02.2017

Miasto Jordanów posiada

- założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe przyjęte uchwałą Rady Miasta XII/89/2015 z 26.10.2015 r.
- plan gospodarki niskoemisyjnej przyjęty uchwałą Rady Miasta XVII/149/2016 z 25.04.2016

Gmina Jordanów posiada

- założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe przyjęte uchwałą Rady Gminy XVII/123/2012 z 30.12.2012 r.
- plan gospodarki niskoemisyjnej przyjęty uchwałą Rady Gminy XIV/126/2016 z 31.03.2016

Gmina Maków Podhalański posiada

- plan gospodarki niskoemisyjnej przyjęty uchwałą Rady Gminy XXVI.243.2017 z 13.06.2017 r.

Gmina Stryszawa posiada

- założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe przyjęte uchwałą Rady Gminy VI/33/15 z 27.03.2015 r.
- plan gospodarki niskoemisyjnej przyjęty uchwałą Rady Gminy XV/120/2016 z 14.04.2016

Miasto Sucha Beskidzka posiada

- założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe przyjęte uchwałą Rady Miejskiej XII/104/2015 z 29.10.2015 r.
- plan gospodarki niskoemisyjnej przyjęty uchwałą Rady Miejskiej XII/105/2015 z 29.10.2015

Gmina Zawoja posiada

- założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe przyjęte uchwałą Rady Gminy XI/99/2015 z 01.10.2015 r.
- plan gospodarki niskoemisyjnej przyjęty uchwałą Rady Gminy XVIII/171/2016 z 28.04.2016

Gmina Zembrzyce posiada

- założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe przyjęte uchwałą Rady Gminy IX/80/15 z 21.10.2015 r.
- plan gospodarki niskoemisyjnej przyjęty uchwałą Rady Gminy IX/79/2015 z 21.10.2015

15. Poprawa warunków przewietrzenia i ochrona terenów zielonych

W mpzp uwzględnione zostało zachowanie terenów zielonych oraz zakaz niszczenia zadrzewień i zakrzewień śródpolnych.

W gminie Jordanów w MPZP uwzględniono m.in.. wymogi dotyczące m.in. wielkości % powierzchni biologicznie czynnych dla poszczególnych terenów oraz określono nakazy w celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery

Polityka zagospodarowania gminy Sucha uwzględnia zachowanie terenów zielonych i kanałów przewietrzania, posadzono 250 szt. drzew za kwotę 3400,00 zł

16. Realizacja planu działań krótkoterminowych

Na stronie internetowej Gminy Budzów została udostępniona specjalna zakładka, w której mieszkańcy są na bieżąco informowani o jakości powietrza. W bazie powiadamiania CZK udostępniono numery wszystkich placówek oświatowych, Urzędu Gminy oraz Ośrodków Zdrowia.

Gmina Bystra – Sidzina aktualizuje bazę kontaktów do powiadomienia przez PCZK o wystąpieniu wysokich poziomów zanieczyszczenia.

W gminie Jordanów w bazie kontaktowej do powiadamiania o wystąpieniu wysokich poziomów zanieczyszczenia umieszczono szkoły, przedszkola, zoz, gok. Dodatkowo na naszej stronie internetowej zamieszczane są komunikaty oraz prognozy dot. zanieczyszczenia powietrza na obszarze woj. małopolskiego (w tym. gminy Jordanów).

17. Inne działania

Gmina Bystra – Sidzina jest jednym z partnerów realizacji projektu „Wdrażanie Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego - Małopolska w zdrowej atmosferze współfinansowanego ze środków instrumentu finansowego LIFE w ramach środków Unii Europejskiej.

We wrześniu 2017 roku zorganizowano spotkanie z właścicielami składów z opałem działających na terenie Gminy Stryszawa w celu zaapelowania o wycofanie ze sprzedaży paliwa stałego nie spełniającego wymogów tzw. uchwały antysmogowej (muły, floty, "mokre drewno"). Pomimo braku formalnego zakazu handlu tymi paliwami wszyscy zgodnie przystali na propozycję Wójta Gminy Stryszawa o wycofaniu ze sprzedaży tych paliw.

W Suchoj Beskidzkiej zakupiono i 6 szt. sensorów Airly (12 423 zł brutto), czujnik Look02 (625,91 zł), przeprowadzono remont drogi o nawierzchni utwardzonej o łącznej długości 300 mb za kwotę 136 996,00 zł , przeprowadzono wymianę oświetlenia ulicznego z sodowego na ledowe w ilości 26 szt., montaż nowych opraw led w ilości 13 szt., montaż nowych lamp led przy ul. Mickiewicza (20 szt.) i przy ul. Zamkowej (42 lampy led i 2 halogenowe), całkowity koszt związany z oświetleniem wyniósł 322 836 zł brutto. Rada Miejska podjęła decyzję o zwolnieniu z podatku od nieruchomości budynków w których wymieniono kotły na ekologiczne, ulga ma obowiązywać w latach 2018 – 2022.

Na terenie Gminy Zembrzyce zamontowano 5 czujników do badania jakości powietrza, które mierzą m.in. poziom stężenia pyłów PM 2.5 i PM10. W oparciu o te dane na mapie online pojawia się m.in. Informacja o jakości powietrza. Koszt realizacji zadania 9163,50 zł z budżetu gminy.

Działania powiatu

Przeprowadzono kontrolę we wszystkich stacjach diagnostycznych działających na terenie powiatu.

W zakresie edukacji ekologicznej przeprowadzono konkurs plastyczny dla dzieci z przedszkoli, szkół podstawowych – udział wzięło 260 uczestników, tematem była wymiana kotłów, koszt realizacji 3000,00 zł.

Ostrzeżenia o zanieczyszczeniach powietrza PCZK w Suchej Beskidzkiej umieszczano na stronie internetowej starostwa, przekazywano do szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez powiat, zespołu opieki zdrowotnej, powiatowej stacji sanitarno epidemiologicznej, domów pomocy społecznej a także do urzędów miast i gmin z terenu powiatu, które przesyłają ostrzeżenia do swoich podległych jednostek, w 2017 r. było 6 dni w którym PCZK przekazywało powiadomienia o I lub II stopniu zagrożenia

Informacja o jakości powietrza w Małopolsce

W ramach umowy z Wydziałem Inżynierii Środowiska Politechniki Warszawskiej w 2013 r. kontynuowane były prognozy stężeń zanieczyszczeń powietrza, które są udostępniane na stronie www.malopolska.pl/powietrze. Prognozy te stały się częścią planu działań krótkoterminowych będącego elementem Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego. Na stronie www.malopolska.pl/powietrze publikowane są informacje o wprowadzeniu I, II lub III stopnia zagrożenia zanieczyszczeniem powietrza w oparciu o dane z monitoringu prowadzonego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie oraz prognoz przygotowywanych przez Wydział Inżynierii Środowiska Politechniki Warszawskiej. W 2013 r. strona zanotowała 90 tys. odsłon, natomiast do newslettera zapisało się 1300 nowych adresów e-mail. Na stronie Małopolskiej Infrastruktury Informacji Przestrzennej miip.geomalopolska.pl udostępnione zostały interaktywne mapy emisji zanieczyszczeń: pyłu ogółem, pyłu PM10, pyłu PM2,5, wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych, benzo(a)pirenu, dwutlenku azotu, dwutlenku siarki, tlenku węgla, niemetanowych lotnych związków organicznych, metanu, amoniaku, benzenu, arsenu, kadmu i rtęci (miip.geomalopolska.pl/emisje) oraz mapy stężeń zanieczyszczeń: średniorocznych pyłu PM10, pyłu PM2,5, benzo(a)pirenu, dwutlenku azotu oraz dobowych pyłu PM10 i dwutlenku siarki (miip.geomalopolska.pl/powietrze).

Podsumowanie realizacji Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego w 2018 r.

1. Wprowadzenie ograniczeń w użytkowaniu instalacji na paliwa stałe

Na terenie gminy Budzów przeprowadzono 51 kontroli w zakresie przestrzegania uchwały Sejmiku w zakresie wymagań dla jakości paliw i ograniczania powstawania nowych źródeł emisji. Kontrolą zostali objęci mieszkańcy korzystający z dofinansowania wymiany systemu ogrzewania w budynkach jednorodzinnych. W ramach kontroli sprawdzono montaż odpowiedniego kotła oraz czy zostało zakupione odpowiednie paliwo (pellet i ekogroszek.). Jedną kontrolę przeprowadzono w związku ze zgłoszeniem podejrzenia spalania odpadów w piecu C.O. kontrola nie wykazała jednak żadnych uchybień.

W gminie Jordanów przeprowadzono 2 kontrole w zakresie przestrzegania uchwały Sejmiku w zakresie wymagań dla jakości paliw i ograniczania powstawania nowych źródeł emisji.

W gminie miejskiej Jordanów przeprowadzono 45 kontroli w zakresie przestrzegania uchwały Sejmiku w zakresie wymagań dla jakości paliw i ograniczania powstawania nowych źródeł emisji.

Upoważnieni przez Wójta Gminy Stryżawa pracownicy UG Stryżawa po zgłoszeniach przez mieszkańców gminy przeprowadzali kontrolę jakości spalanych paliw w piecach CO.

Podczas kontroli nie ujawniono spalania (jak również gromadzenia) paliw nie spełniających norm tzw uchwały antysmogowej. Nie wykryto również używania odpadów niedozwolonych do spalania w piecach CO (odpady komunalne, meble, pozostałości po rozbiórkach itp..)

Na terenie Suchej Beskidzkiej przeprowadzono 221 kontroli w zakresie przestrzegania uchwały Sejmiku w zakresie wymagań dla jakości paliw i ograniczania powstawania nowych źródeł emisji.

2. Realizacja gminnych programów ograniczania niskiej emisji – eliminacja niskosprawnych urządzeń na paliwa stałe

Gmina Budzów miała przyjęty uchwałą Rady Gminy XXXIII/287/2018 z dnia 30.01.2018 r. program dofinansowania dla mieszkańców do wymiany źródeł ogrzewania. Gmina prowadziła program pomocy socjalnej dla mieszkańców, którzy ze względów finansowych nie są w stanie przeprowadzić wymiany urządzeń grzewczych lub ponosić kosztów ogrzewania. Liczba złożonych wniosków o uzyskanie dofinansowania na wymianę źródła ogrzewania w 2018 r. wyniosła 58, z czego 50 zostały zrealizowane i rozliczone.

Całkowity koszt realizacji działań wyniósł 656 745,58 zł (środki WFOŚiGW 225 000,00 zł, budżet gminy 150 000,00 zł, środki własne mieszkańców 281 745,58 zł).

Gmina Bystra – Sidzina miała przyjęty uchwałą Rady Gminy XXV/198/17 z dnia 06.04.2017 r. program dofinansowania dla mieszkańców do wymiany źródeł ogrzewania. Liczba złożonych wniosków o uzyskanie dofinansowania na wymianę źródła ogrzewania w 2018 r. wyniosła 1, który został zrealizowany i rozliczony. Liczba zlikwidowanych urządzeń grzewczych na paliwo stałe -31.

Liczba obiektów wprowadzonych do bazy inwentaryzacji ogrzewania budynków wyniosła 21 szt. Całkowity koszt realizacji działań wyniósł 432 572,62 zł (środki WFOŚiGW 133 591,85 zł, budżet gminy 41 231,46 zł, środki własne mieszkańców 257 749,31 zł).

W gminie Miejskiej Jordanów liczba złożonych wniosków o uzyskanie dofinansowania na wymianę źródła ogrzewania w 2018 r. wyniosła 87, z czego 65 zostało zrealizowanych i rozliczonych.

Całkowity koszt realizacji działań wyniósł 564 170,93 zł (fundusze unijne 199 951,65 zł, środki WFOŚiGW 156 250,00 zł, budżet gminy 75000,10 zł, środki własne mieszkańców 132 969,28 zł).

Gmina Jordanów miała przyjęty uchwałą Rady Gminy XXIV/218/2017 z dnia 30.03.2018 r. program dofinansowania dla mieszkańców do wymiany źródeł ogrzewania. Liczba złożonych wniosków o uzyskanie dofinansowania na wymianę źródła ogrzewania w 2018 r. wyniosła 36, 14 zostało zrealizowanych i rozliczonych. Całkowity koszt realizacji działań wyniósł 222 858,51 zł (środki unijne 89 776, 35 zł, środki WFOŚiGW 64 000,00 zł, budżet gminy 47 795,51,10 zł, środki własne mieszkańców 21 286,65 zł). Dodatkowo ze środków RPO WM wymieniono w 2018r. jedną kotłownię węglową na nową na biomasę, projekt realizowany jest wspólnie z Miastem Jordanów (jednostka wiodąca). Gmina Jordanów zmodernizowała kotłownię oraz wymieniła dwa kotły węglowe na nowoczesny kocioł olejowy w Naprawie nr 477 (ZOZ i mieszkania). Dodatkowo Gmina Jordanów wykonała modernizację instalacji C.O. (wymiana rur, grzejników, montaż termostatów) w Szkole Podstawowej w Naprawie, bez wymiany źródła ciepła (istniejącego kotła olejowego) wraz z wymianą lamp za kwotę 220371,28 zł brutto (w tym 111914,97 zł dofinansowania).

Gmina Maków Podhalański miała przyjęty uchwałą Rady Gminy XXVIII.264.2017 z dnia 27.09.2017 r. program dofinansowania dla mieszkańców do wymiany źródeł ogrzewania. Liczba złożonych wniosków o uzyskanie dofinansowania na wymianę źródła ogrzewania w 2018 r. wyniosła 69, z czego 57 zostało zrealizowanych i rozliczonych. Całkowity koszt realizacji działań wyniósł 950 909,31 zł (fundusze unijne 169 984,18 zł, budżet gminy 342 000,00 zł, środki własne mieszkańców 438 925,13 zł).

Gmina Stryszawa miała przyjęty uchwałą Rady Gminy XXIV/189/17 z dnia 11.04.2017 r. program dofinansowania dla mieszkańców do wymiany źródeł ogrzewania. Liczba złożonych wniosków o uzyskanie dofinansowania na wymianę źródła ogrzewania w 2017 r. wyniosła 42, z czego 20 zostało zrealizowanych i rozliczonych. Całkowity koszt realizacji działań wyniósł 323 760,55 zł (budżet gminy 69 086,25 zł, środki własne mieszkańców 254 674,30 zł).

Gmina Sucha Beskidzka miała przyjęty uchwałą Rady Miejskiej XLIII/309/2014 z dnia 29.04.2014 r. program dofinansowania dla mieszkańców do wymiany źródeł ogrzewania. Liczba złożonych wniosków o uzyskanie dofinansowania na wymianę źródła ogrzewania w 2018 r. wyniosła 127 szt., wszystkie zostały zrealizowane i rozliczone. Całkowity koszt realizacji działań wyniósł 1 881 087,03 zł (fundusze unijne 409 438,82 zł, środki WFOŚiGW 240 000,00 zł, budżet gminy 475 961,15 zł, środki własne mieszkańców 755 687,06 zł).

Gmina Zawoja miała przyjęty uchwałą Rady Gminy XXXVI/344/2017 z dnia 29.06.2017 r. program dofinansowania dla mieszkańców do wymiany źródeł ogrzewania.

Gmina Zembrzyce miała przyjęty uchwałą Rady Gminy XXX/247/18 z dnia 31.01.2018 r. program dofinansowania dla mieszkańców do wymiany źródeł ogrzewania. Liczba złożonych wniosków o uzyskanie dofinansowania na wymianę źródła ogrzewania w 2018 r. wyniosła 62 szt. z czego 37 zostały zrealizowane i rozliczone. Całkowity koszt realizacji działań wyniósł 465 839,47 zł (budżet gminy 185 000,00 zł, środki własne mieszkańców 280 839,47 zł).

3. Rozbudowa i modernizacja sieci ciepłowniczych zapewniająca podłączenie nowych użytkowników

Na terenie powiatu (z wyłączeniem Suchej Beskidzkiej) brak jest sieci ciepłowniczej, ciepłowni oraz elektrociepłowni. Na terenie Suchej Beskidzkiej długość sieci ciepłowniczej wynosi 0,36 km.

4. Rozbudowa sieci gazowych zapewniająca podłączenie nowych użytkowników

Na terenie gminy Budzów brak jest sieci gazowej. Realizując podpisany pomiędzy Gminą Budzów i Polską Spółką Gazownictwa sp. z o.o. list intencyjny, w związku z planowanym przez PSG rozwojem sieci gazowej. W miesiącach od stycznia do marca 2018r została skierowana do mieszkańców ankieta mająca na celu określenia liczby potencjalnych klientów. Dodatkowy termin wyznaczono na miesiące grudzień 2018r -styczeń 2019r . W wyniku ankietyzacji do tut. Urzędu wpłynęło łącznie 1218 ankiet od właścicieli nieruchomości zainteresowanych przyłączeniem do sieci gazowej. Z czego aż 981 w celu ogrzewania pomieszczeń. Wszystkie wnioski zainteresowanych osób zostały przekazane do PSG -Oddział Gazowniczy w Krakowie.

Gmina Jordanów nie prowadziła rozbudowy sieci gazowej w 2018 r. Natomiast prowadzono intensywne działania - zebrania z mieszkańcami, zbieranie wniosków od mieszkańców w

sprawie przyłącza nieruchomości do sieci gazowej. Łącznie w okresie 2017-2018 r. zebrano ok. 450 szt. wniosków na podstawie których trwają analizy PSG Sp. z o.o. Wg PSG zatwierdzono koncepcję rozbudowy gazociągu obejmującego część Naprawy oraz Osielec. W tych dwóch miejscowościach trwa zbiórka wniosków o przyłącz, co ostatecznie zdecyduje o kierunkach rozbudowy sieci. Gmina złożyła wnioski o przyłącz swoich budynków (szkół, przedszkoli, ośrodków zdrowia).

Długość sieci gazowej na terenie Suchoj Beskidzkiej wynosi 24,44 km. Polska Spółka Gazownictwa wykonała 850 mb sieci gazowej podłączając 33 nowych budynków za kwotę 220 000,00 zł.

W gminie Zembrzyce 6 odbiorców prywatnych indywidualnie podłączyło się do istniejącej sieci gazowej.

5. Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w celu obniżenia kosztów eksploatacyjnych ogrzewania niskoemisyjnego

W 2018r rozpoczęto działania mające na celu wspólną z Powiatem Suskim realizację projektu OZE w ramach Działania 4.1.1 Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego, który będzie realizowany w latach 2019-2021 na którą Powiat Suski otrzymał dofinansowanie.

Gmina Jordanów złożyła wniosek o dofinansowanie instalacji OZE z RPO WM. Jednak nie udało się pozyskać środków z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego 2014-2020, na działanie 4.1. – „Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii”, poddziałania 4.1.1 dot. rozwoju infrastruktury produkcji energii ze źródeł odnawialnych (OZE), obejmującego montaż instalacji paneli fotowoltaicznych na terenie gminy Jordanów. Wniosek został złożony przez Lidera projektu – Gminę Maków Podhalański, który obejmował łącznie 9 gmin (Lidera i 8 Partnerów).

Partnerami w ramach przedmiotowego wniosku były gminy: Jordanów, Budzów, Wadowice, Wieprz, Bystra-Sidzina, Spytkowice, Zawoja oraz Miasto Jordanów. Zakres wniosku dot. terenu gminy Jordanów obejmował zakup i montaż paneli fotowoltaicznych na potrzeby 8 budynków gminnych (szkół i przedszkoli) oraz 150 budynków mieszkalnych jednorodzinnych, należących do osób prywatnych.

6. Termomodernizacja budynków oraz wspieranie budownictwa energooszczędnego w obiektach użyteczności publicznej

W roku 2018 nie wykonano termomodernizacji budynków użyteczności publicznej Budzów Gmina Bystra Sidzina zrealizowała projekt „Głęboka modernizacja energetyczna wraz z wymianą źródła ciepła na biomasę oraz montażem paneli fotowoltaicznych w Zespole Szkół w Bystrej Podhalańskiej i Sidzinie. Całkowity koszt realizacji działania 6 061 441,37 zł (środki unijne 924 869,21 zł, budżet gminy 5 136 572,16 zł).

Gmina Jordanów wykonała termomodernizację budynku Szkoły Podstawowej w Naprawie (budynek nr 378). Ocieplono 1397,17 m² pow. ścian zewnętrznych, stropodach o pow. 711,51 m², okna o pow. 323,24 m², drzwi o pow. 11,35 m².

W gminie Stryszawa 2017 r. wykonano ocieplenie ścian i stropu w budynku komunalnym oraz wymieniono okna w budynku socjalnym wchodzących w skład zasobu mieszkaniowego Gminy Stryszawa. Koszt realizacji działania 121 949,00 zł pochodził z budżetu gminy.

W Suchej Beskidzkiej 10 budynków zostało poddanych termomodernizacji za kwotę 305 000,00 zł.

W gminie Zawoja 2 budynki zostały poddane termomodernizacji za kwotę 220 000,00 zł.

7. Wyeliminowanie spalania odpadów oraz ograniczenie spalania pozostałości roślinnych na powierzchni ziemi

Do Urzędu Gminy w Budzowie nie wpłynęła skarga na podstawie której urząd mógłby wszcząć kontrolę dotyczącą spalania odpadów. W 2018 r. zarówno na wszystkich tablicach ogłoszeń, jak i na stronie internetowej urzędu wójt gminy kilkakrotnie apelował o nie palenie śmieci.

Na terenie miasta Jordanów przeprowadzono 2 kontrole w zakresie spalania odpadów oraz pozostałości roślinnych.

W gminie Jordanów przeprowadzono 5 kontroli dotyczących spalania odpadów, pozostałości roślinnych.

W 2018 r. do Urzędu Gminy Stryżawa nie wpłynęło żadne zgłoszenie dotyczące spalania odpadów lub pozostałości roślinnych na powierzchni ziemi.

Na terenie Suchej Beskidzkiej przeprowadzono 221 kontroli dotyczących spalania odpadów, pozostałości roślinnych, stwierdzono 12 przypadków nieprzestrzegania przepisów, łączna kwota nałożonych mandatów wyniosła 5000,00 zł. Do obowiązków Straży Miejskiej należy m.in. przeprowadzanie kontroli palenisk domowych pod kątem spalania odpadów. Pobrane próbki popiołu do analizy przekazywane są do badania. W 2018 r. pobrano 18 próbek popiołu do analizy, z czego 6 przekazano do zbadania - w 3 próbkach potwierdzono współspalanie odpadów.

8. Rozszerzenie strefy ograniczonego ruchu oraz ograniczonego płatnego parkowania

Na terenie powiatu nie wyznaczano stref ograniczonego ruchu oraz ograniczonego płatnego parkowania.

9. Poprawa organizacji ruchu samochodowego w miastach

Łączna długość dróg w strefie „Tempo 30” lub w obszarze „strefa zamieszkania” 2,04 km na terenie Suchej Beskidzkiej. Wykorzystuje się inteligentne systemy sterowania ruchem. Poniesiono koszty związane z zapewnieniem energii elektrycznej do sygnalizacji świetlnych, doświetlono przejścia dla pieszych na drodze wojewódzkiej 946. Całkowity koszt realizacji zadania 31 120,81 zł

10. Utrzymanie dróg w sposób ograniczający wtórną emisję zanieczyszczeń poprzez regularne mycie, remonty i poprawę stanu nawierzchni dróg

W 2018 r. na obszarze gminy Budzów zostało wyremontowanych w zakresie utwardzenia nawierzchni 18 dróg gminnych. Remont dróg w przypadku 14907 m² polegał na pokryciu nawierzchnią mineralno-asfaltową w przypadku 75 m² na ułożeniu płyt jomb, a w przypadku 672 m² na ułożeniu warstwy tłucznia. 1 parking o pow. 275 m² został wyłożony kostką brukową. W przypadku każdej z dróg Urząd Gminy w Budzowie zwracał uwagę przedsiębiorcom na sposób oraz częstotliwość czyszczenia pojazdów przed zjechaniem z placu budowy. Uwagi zostały również skierowane do Wykonawcy przy robotach

budowlanych przy nadbudowie Szkoły Podstawowej w Bieńkówce i oraz pracach ziemnych przy budowie oczyszczalni ścieków w Budzowie. Całkowity koszt realizacji działania wyniósł 962 000,30 zł.

Na terenie gminy Bystra – Sidzina przeprowadzono utwardzanie i pokrycie dróg nawierzchnią bitumiczną na długości 4,80 km, za kwotę 4 359 058,00 zł.

Na terenie miasta Jordanów przeprowadzono remonty dróg o długości 0,32 km, za kwotę 1 482 131,14 zł.

Na terenie gminy Jordanów przeprowadzono remonty dróg o długości 3,17 km, za kwotę 968 720,00 zł. Główne drogi myte są średnio co 2 tygodnie, po okresie zimowym przeprowadzane były akcje usuwania osadów.

Na terenie gminy Maków Podhalański przeprowadzono remonty dróg poprzez utwardzenie powierzchni nieutwardzonych na długości 3,00 km, za kwotę 500 000,00 zł.

Na terenie gminy Stryżawa przeprowadzono remonty dróg poprzez utwardzenie powierzchni nieutwardzonych na długości 1,6 km, za kwotę 310 488,00 zł.

Na terenie Suchej Beskidzkiej przeprowadzono remonty dróg poprzez utwardzenie powierzchni nieutwardzonych na długości 1,20 km, przeprowadzono 16 kontroli pojazdów wyjeżdżających z placu budowy, drogi utrzymane w czystości poprzez ich ręczne oraz mechaniczne, zakupiono pojazdy do czyszczenia ulic i chodników. Łączny koszt realizacji działań wyniósł 538 803,72 zł.

Na terenie Zawoi przeprowadzono remonty dróg na długości 5,20 km, za kwotę 2 908 285,23 zł.

Na terenie gminy Zembrzyce przeprowadzono remonty dróg poprzez utwardzenie powierzchni nieutwardzonych na długości 0,26 km, za kwotę 44 800, zł.

11. Rozwój komunikacji publicznej oraz wdrożenie energooszczędnych i niskoemisyjnych rozwiązań w transporcie publicznym

Na terenie powiatu mieszkańcy korzystają z własnych środków lokomocji oraz usług prywatnych przewoźników.

12. Rozwój komunikacji rowerowej

Na terenie Miasta Jordanów w 2017 r. wykonano ścieżkę spacerowo-rowerową- udrożniono i utwardzony przejazd na odcinku ok. 350 m, co umożliwiło wyznaczenie trasy spacerowej w postaci pętli na odcinku ok. 6km (przez tereny leśne i rolne). Jednak ścieżka ta nie ma statutu drogi rowerowej.

Na terenie gminy Jordanów łączna długość dróg rowerowych wynosi 54,30 km.

Na terenie Suchej Beskidzkiej łączna długość dróg rowerowych wynosi 4,38 km.

Na terenie Zawoi łączna długość dróg rowerowych wynosi 20,64 km, z czego 20,34 km powstało w 2018 r. za kwotę 1 800 922,71 zł.

13. Edukacja ekologiczna mieszkańców

W ramach edukacji ekologicznej przeprowadzone były akcje i kampanie edukacyjne we wszystkich jednostkach oświatowych na terenie gminy Budzów. Udział w nich brali głównie uczniowie szkół. Kwestia edukacji ekologicznej dot. ochrony powietrza w tym palenia odpadów była jednym z punktów każdego zebrania sołeckiego w gminie, udział w nich brali mieszkańcy sołectwa. Gmina brała również udział w plebiscycie Gmin "Konkurs z Klimatem" organizowanym przez TAURON. Oraz udział w edukacyjnej kampanii społecznej Fundacji PGNIG im. Ignacego Łukasiewicza "Rodzice i dzieci powietrze bez śmieci" organizowanej przez PGNIG.

Na terenie gminy Bystra - Sidzina akcję edukacyjną przeprowadzono na imprezie plenerowej, gdzie odbył się spektakl ekologiczny dla dzieci oraz była możliwość skorzystania z badań płuc w tzw. spiropulserze. Zorganizowano także warsztaty dla dzieci „Wakacje z czystym powietrzem”, dwa spotkania edukacyjne w szkołach „Z ekologią na TY”, a także piknik ekologiczny, gdzie mieszkańcy mieli możliwość zapoznania się z ekologicznymi źródłami ciepła, zasadami działania odnawialnych źródeł energii.

Środki na akcję edukacyjną pochodziły z projektu zintegrowanego LIFE w zakresie wdrażania Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego - Małopolska w zdrowej atmosferze.

W gminie Jordanów przeprowadzono akcję edukacyjną dla dzieci w ramach nauczania w szkole podstawowej - obchodów Światowych Dni Ziemi. Stała informacja mieszkańców o stanie powietrza atmosferycznego i ogłaszanie aktualnych ostrzeżeń o jakości powietrza za pośrednictwem strony internetowej gminy Jordanów, zakładki Zarządzanie Kryzysowe oraz zakładki Środowisko. Dodatkowo w zakładce Środowisko umieszczono ulotkę informacyjną dot. wpływu złej jakości powietrza na zdrowie ludzi oraz wskazówki jak należy postępować. Dodatkowo w aktualnościach zamieszczono artykuł o uchwale nr XXXII/452/17 z dnia 23 stycznia 2017 r. Sejmiku Województwa Małopolskiego, która wprowadza na obszarze województwa małopolskiego ograniczenia i zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw

Miasto Jordanów w 2017 r. realizowało projekt edukacji ekologicznej poprzez wsparcie finansowe z WFOŚiGW w Krakowie. Działania obejmowały warsztaty, zajęcia terenowe, przemarsze, konkursy oraz inscenizacje. Liczba uczestników akcji edukacyjnych wyniosła 1250 osób, koszt realizacji 40 069,00 zł (środki WFOŚiGW 30 200,00 zł, budżet gminy 9 869,00 zł).

W Makowie Podhalańskim przeprowadzono 1 akcję edukacyjną w zakresie ochrony powietrza – pokaz kotłów spełniających wymogi ekoprojektu, udział wzięło 150 osób.

W Suchej Beskidzkiej przeprowadzono zostały wydarzenia edukacyjne jak pokaz niskoemisyjnych kotłów grzewczych, akcje sprzątania świata połączoną z konkursem na przedmioty wykonane z odpadów, obchody Dnia Czystego Powietrza, lekcje warsztatowe w SP 1, SP 2, w przedszkolu samorządowym. Dla mieszkańców odbyły się spotkania informacyjne na temat programu „Czyste powietrze”, rozbudowy sieci gazowej, dwukrotnie odbyły się badania spirometryczne.

Publikowano również materiały informacyjne dotyczące m.in. uchwały antysmogowej, w miesięczniku samorządowym, na stronie internetowej gminy. Przeprowadzono 12 akcji w zakresie ochrony powietrza, udział wzięło 4 500 osób, koszt realizacji 7 393,95 zł (z funduszy unijnych 6 150,00 zł, z budżetu gminy 1 243,95 zł).

W gminie Zembrzyce w związku z otrzymaniem 4 oczyszczaczy powietrza zorganizowano akcje edukacyjne dotyczące ochrony powietrza.

14. Spójna polityka na szczeblu lokalnym uwzględniająca priorytety poprawy jakości powietrza

Gmina Budzów posiada

- założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe przyjęte uchwałą Rady Gminy XI/100/2015 z 13.11.2015 r.
- plan gospodarki niskoemisyjnej przyjęty uchwałą Rady Gminy XVI/142/2016 z 30.03.2016 r.

Zgodnie z mpzp na obszarze gminy Budzów można prowadzić wyłącznie taką działalność produkcyjną i usługową, której uciążliwość dla środowiska powodowana przez m.in.. zanieczyszczenia powietrza nie przekroczy wartości dopuszczalnych standardów jakości środowiska. Ponadto zgodnie z mpzp zastosowano obowiązek stosowania urządzeń grzewczych i paliw nie powodujących przekroczenia dopuszczalnych standardów jakości powietrza. W zamówieniu publicznym na dostawę oleju opałowego do jednostek oświatowych na terenie Gminy Budzów zastosowano parametry paliwa lekkiego np. EKOTERM PLUS lub równoważny o zawartości siarki nie większej niż 0,1%. Wymagania dot oleju lekkiego zawarto również w przetargu nieograniczonym na modernizację systemu ogrzewania w budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Baczynie.

Gmina Bystra- Sidzina posiada

- założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe przyjęte uchwałą Rady Gminy II/9/18 z 20.02.2018 r.
- plan gospodarki niskoemisyjnej przyjęty uchwałą Rady Gminy XXXV/280/18 z 22.03.2018 r.

Miasto Jordanów posiada

- założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe przyjęte uchwałą Rady Miasta XII/89/2015 z 26.10.2015 r.
- plan gospodarki niskoemisyjnej przyjęty uchwałą Rady Miasta XLI/376/2018 z 15.10.2018 r.

Gmina Jordanów posiada

- założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe przyjęte uchwałą Rady Gminy XVII/123/2012 z 30.12.2012 r.
- plan gospodarki niskoemisyjnej przyjęty uchwałą Rady Gminy XIV/126/2016 z 31.03.2016 r.

Gmina Maków Podhalański posiada

- założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe przyjęte uchwałą Rady Gminy VI.43.2015 z 29.04.2015 r.
- plan gospodarki niskoemisyjnej przyjęty uchwałą Rady Gminy XXVI.243..2017 z 13.06.2017 r.

Gmina Stryszawa posiada

- założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe przyjęte uchwałą Rady Gminy VI/33/15 z 27.03.2015 r.
- plan gospodarki niskoemisyjnej przyjęty uchwałą Rady Gminy XV/120/2016 z 14.04.2016 r.

Miasto Sucha Beskidzka posiada

- założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe przyjęte uchwałą Rady Miejskiej XII/104/2015 z 29.10.2015 r.
- plan gospodarki niskoemisyjnej przyjęty uchwałą Rady Miejskiej XII/105/2015 z 29.10.2015 r.

Gmina Zawoja posiada

- założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe przyjęte uchwałą Rady Gminy XI/99/2015 z 01.10.2015 r.
- plan gospodarki niskoemisyjnej przyjęty uchwałą Rady Gminy XVIII/171/2016 z 28.04.2016 r.

Gmina Zembrzyce posiada

- założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe przyjęte uchwałą Rady Gminy IX/80/15 z 21.10.2015 r.
- plan gospodarki niskoemisyjnej przyjęty uchwałą Rady Gminy XXXIV/2018 z 30.05.2018 r.

15. Poprawa warunków przewietrzenia i ochrona terenów zielonych

W gminie Jordanów w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego uwzględniono m.in. wymogi dotyczące m.in. wielkości % powierzchni biologicznie czynnych dla poszczególnych terenów oraz określono nakazy w celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery.

Polityka zagospodarowania gminy Sucha Beskidzka uwzględnia zachowanie terenów zielonych i kanałów przewietrzania, posadzono 250 szt. drzew za kwotę 3400,00 zł

16. Realizacja planu działań krótkoterminowych

Na stronie internetowej Gminy Budzów została udostępniona specjalna zakładka, w której mieszkańcy są na bieżąco informowani o jakości powietrza. W bazie powiadamiania CZK udostępniono numery wszystkich placówek oświatowych, Urzędu Gminy oraz Ośrodków Zdrowia.

Gmina Bystra – Sidzina aktualizuje bazę kontaktów do powiadomienia przez PCZK o wystąpieniu wysokich poziomów zanieczyszczenia.

W gminie Jordanów w bazie kontaktowej do powiadamiania o wystąpieniu wysokich poziomów zanieczyszczenia umieszczono szkoły, przedszkola, zespół opieki zdrowotnej, ośrodek kultury. Dodatkowo na naszej stronie internetowej zamieszczane są komunikaty oraz prognozy dot. zanieczyszczenia powietrza na obszarze woj. małopolskiego (w tym gminy Jordanów).

Na terenie gminy Stryszawa zamontowane są 3 czujniki jakości powietrza (Airly) z których dane są udostępnione online dla wszystkich zainteresowanych (bezpośredni link do strony dostępny jest na stronie urzędu). Ponadto na wszystkich spotkaniach wiejskich mieszkańcy informowaniu są wymogach tzw. uchwały antysmogowej.

17. Inne działania

Gmina Bystra – Sidzina jest jednym z partnerów realizacji projektu „Wdrażanie Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego - Małopolska w zdrowej atmosferze współfinansowanego ze środków instrumentu finansowego LIFE w ramach środków Unii Europejskiej.

Gmina Jordanów prowadzi informowanie mieszkańców za pośrednictwem strony internetowej, bezpośredniego kontaktu w urzędzie, wiejskich zebrań, spotkań w zakresie jakości powietrza, zagrożeń wynikających ze złej jakości powietrza, zakazie wypalania suchych traw i zagrożeń z tego wynikających, dobrych praktyk dot. m.in. wymiany starych kotłów na paliwa stałe na nowe proekologiczne, spalania w kotłach dedykowanego paliwa o odpowiedniej wilgotności, prowadzonych naborach dot. wymiany kotłów, możliwości rozbudowy sieci przesyłowej gazu ziemnego dla wsi Osielec (zbieranie zapisów zainteresowanych, organizowanie spotkań dla mieszkańców z przedstawicielami Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. w sprawie rozbudowy, ogłoszenia i artykuły w tej sprawie). Gmina Jordanów prowadzi również sukcesywne usuwanie wyrobów azbestowych ze swojego terenu przy udziale środków ze Starostwa Powiatowego w Suchej Beskidzkiej. Dystrybucja broszur informacyjnych dotyczących szkodliwości azbestu, zagrożeń wynikających ze złej jakości powietrza - w tym własnej ulotki opracowanej w 2015 r. pn. "Nie róbże zadymy".

We wrześniu 2017 roku zorganizowano spotkanie z właścicielami składów z opałem działających na terenie Gminy Stryszawa w celu zaapelowania o wycofanie ze sprzedaży paliwa stałego nie spełniającego wymogów tzw. uchwały antysmogowej (muły, floty, "mokre drewno"). Pomimo braku formalnego zakazu handlu tymi paliwami wszyscy zgodnie przystali na propozycję Wójta Gminy Stryszawa o wycofaniu ze sprzedaży tych paliw.

W Suchej Beskidzkiej roczne utrzymanie 6 szt. sensorów Airly wynosi 4428 zł, przeprowadzono remont drogi o nawierzchni utwardzonej o łącznej długości 2981 mb za kwotę 502 389,01 zł, montaż nowej oprawy LED - 1836,14 zł, wykonano iluminację zewnętrzną elewacji Zamku, która składa się z 52 lamp LED oraz 26 projektorów methalogenowych za kwotę 195 00,00 zł. Od stycznia 2018 r. obowiązuje ulga w podatku od nieruchomości budynków w których wymieniono piece na ekologiczne. W 2018 r. zwolnieniem zostało objętych 1230 jednorodzinnych i wielorodzinnych gospodarstw domowych.

W gminie Zembrzyce zakupiono i przekazano do oddziałów zerowych i przedszkolnych 7 oczyszczaczy powietrza za kwotę 9100 zł. Podczas przekazania omówiono zagadnienia dotyczące ochrony powietrza.

Działania powiatu

Przeprowadzono kontrolę we wszystkich stacjach diagnostycznych działających na terenie powiatu.

W zakresie edukacji ekologicznej przeprowadzono konkurs plastyczny dla dzieci z przedszkoli, szkół podstawowych – udział wzięło 260 uczestników, tematem była wymiana kotłów, koszt realizacji 3000,00 zł.

Ostrzeżenia o zanieczyszczeniach powietrza PCZK w Suchej Beskidzkiej umieszczano na stronie internetowej starostwa, przekazywano do szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez powiat, zespołu opieki zdrowotnej, powiatowej stacji sanitarno

epidemiologicznej, domów pomocy społecznej a także do urzędów miast i gmin z terenu powiatu, które przesyłają ostrzeżenia do swoich podległych jednostek, w 2017 r. było 6 dni w którym PCZK przekazywało powiadomienia o I lub II stopniu zagrożenia

Informacja o jakości powietrza w Małopolsce

W ramach umowy z Wydziałem Inżynierii Środowiska Politechniki Warszawskiej w 2013 r. kontynuowane były prognozy stężeń zanieczyszczeń powietrza, które są udostępniane na stronie www.malopolska.pl/powietrze. Prognozy te stały się częścią planu działań krótkoterminowych będącego elementem Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego. Na stronie www.malopolska.pl/powietrze publikowane są informacje o wprowadzeniu I, II lub III stopnia zagrożenia zanieczyszczeniem powietrza w oparciu o dane z monitoringu prowadzonego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie oraz prognoz przygotowywanych przez Wydział Inżynierii Środowiska Politechniki Warszawskiej. W 2013 r. strona zanotowała 90 tys. odsłon, natomiast do newslettera zapisało się 1300 nowych adresów e-mail. Na stronie Małopolskiej Infrastruktury Informacji Przestrzennej miip.geomalopolska.pl udostępnione zostały interaktywne mapy emisji zanieczyszczeń: pyłu ogółem, pyłu PM10, pyłu PM2,5, wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych, benzo(a)pirenu, dwutlenku azotu, dwutlenku siarki, tlenku węgla, niemetanowych lotnych związków organicznych, metanu, amoniaku, benzenu, arsenu, kadmu i rtęci (miip.geomalopolska.pl/emisje) oraz mapy stężeń zanieczyszczeń: średniorocznych pyłu PM10, pyłu PM2,5, benzo(a)pirenu, dwutlenku azotu oraz dobowych pyłu PM10 i dwutlenku siarki (miip.geomalopolska.pl/powietrze).

12. Usprawnienie organizacji ruchu drogowego
Opisano w rozdziale XII. Oddziaływanie hałasu.

13. Sprzątanie dróg przez ich zarządców w szczególności systematyczne sprzątanie na mokro dróg, chodników, w miejscach zagęszczonej zabudowy ze szczególną starannością po sezonie zimowym, po ustąpieniu śniegów - przedsiębiorstwa komunalne

Wykonywane w ramach bieżącego utrzymania dróg.

14. Spełnienie wymagań prawnych przez zakłady w zakresie jakości powietrza, spełnienie standardów emisyjnych z instalacji, wymaganych przepisami prawa

15. Wykonywanie obowiązkowych pomiarów w zakresie wprowadzania gazów i pyłów do powietrza oraz przekazywanie odpowiednim organom w formie ustalonej prawem

Ilość otrzymanych sprawozdań w zakresie wprowadzania gazów i pyłów do powietrza 2017 r. – 3 , 2018 r. – 4

16. Prowadzenie kontroli przez organy i inspekcje ochrony środowiska w zakresie gospodarowania odpadami – dążenie do likwidacji problemu spalania odpadów poza spalarniami i współspalarniami odpadów oraz prowadzenie kontroli w zakresie przestrzegania przepisów w zakresie ochrony środowiska.

17. Modernizacje instalacji przygotowania c.w.u. w oparciu o zastosowanie systemu solarnego.

W dniu 5.12.2017 r. w ramach konkursu organizowanego przez Marszałka Województwa Małopolskiego złożono wnioski o dofinansowanie działań związanych z wykonaniem:

1. instalacji solarnych
2. instalacji fotowoltaicznych
3. powietrznych pomp ciepła

w obrębie budynków mieszkalnych położonych na terenie Powiatu Suskiego

W dniu 19 czerwca 2018 r. Zarząd Województwa Małopolskiego dokonał wyboru projektów do dofinansowania w zakresie instalacji solarnych, fotowoltaicznych, powietrznych pomp ciepła. W ramach konkursu złożono 57 wniosków o łącznej wartości 621 045 084 zł. W wyniku przeprowadzonej procedury konkursowej wniosek Powiatu Suskiego (jako jeden z czterech w Województwie Małopolskim) obejmujący montaż łącznie 2000 instalacji w tym :

- 1365 instalacji solarnych
- 546 instalacji fotowoltaicznych
- 89 powietrznych pomp ciepła

otrzymał dofinansowanie w wysokości 15 259 568 zł

Instalacje powinny być wykonane w latach 2019 – 2021 po przeprowadzeniu postępowań przetargowych.

W dniu 9.02.2017 r. złożono w Urzędzie Marszałkowskim wniosek w sprawie wymiany nisko sprawnych kotłów na wysokosprawne kotły (200 kotłów na biomase). W dniu 14.11.2017 r. podpisano umowę na wymianę 200 niskosprawnych kotłów na kotły na pellet w budynkach prywatnych na terenie Powiatu Suskiego. Kwota inwestycji 2 068 652 zł. Dofinansowanie 1 635 835 zł. Projekt realizowany będzie w latach 2018 – 2020 w oparciu o umowy z mieszkańcami. Moc kotła zostanie ustalona w ocenie energetycznej, której koszt wykonania urząd marszałkowski. Warunkiem otrzymania dotacji jest spełnienie standardów energetycznych w zakresie ocieplenia budynku co zostanie uwidocznione w ocenie energetycznej. W przypadku gdyby z oceny energetycznej wynikała np. konieczność docieplenia budynku zadanie musi być wykonane do sierpnia 2020 r. Dofinansowanie odbywać się będzie po przedstawieniu faktur za zakup pieca. Dofinansowaniem objęte są kotły spełniające wymogi ekoprojektu (ecodesign).

Tab. 15. Efekty i koszty wymiany pieców w 2018 r.

Rok	Miasto/ Gmina	Ilość		Koszty realizacji wymiany pieców		
				Wysokość dotacji w ramach RPO WM /zł/	Udział własny /zł/	Ogółem /zł/
		podpisanych umów	zrealizowanych umów			
	Budzów	17	8	63 643,35	14 446,65	78 090,00
	Bystra - Siedzina	7	6	48 900,00	11 100,00	60 000,00
	Jordanów gmina	21	9	69 041,10	15 671,91	84 713,01
	Jordanów miasto	2	0	0	0	0,00
2018	Maków Podhalański	39	20	154 594,91	35 092,09	189 687,00
	Stryżawa	34	7	56 492,95	12 823,55	69 316,50
	Sucha Beskidzka	16	1	8 150,00	1 850,00	10 000,00
	Zawoja	58	14	112 172,02	25 462,47	137 634,49
	Zembrzyce	6	1	7 742,50	1 757,50	9 500,00
	Razem	200	66	520 736,83	118 204,17	638 941,00

XI. GOSPODARKA ODPADAMI.

Stworzenie systemu gospodarki odpadami, zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju i Polityką Ekologiczną Państwa

Kierunki działań

1. Objęcie wszystkich mieszkańców selektywną zbiórką odpadów oraz odbieraniem odpadów komunalnych

Tab.16 Liczba mieszkańców gmin oraz właścicieli nieruchomości od których zostały odebrane odpady komunalne w 2017 r.

Gmina	Liczba mieszkańców gminy		Liczba właścicieli nieruchomości od których zostały odebrane odpady komunalne
	w 1995 r. zgodnie z danymi z GUS	w 2017 r. zgodnie z danymi z rejestru mieszkańców	
Jordanów miasto	4767	5534	1159
Sucha Beskidzka	9827	9205	3458
Budzów	8001	8951	2149
Bystra - Sidzina	6011	6875	1930
Jordanów	9881	11084	2727
Maków Podhalański	15704	16392	4577
Stryżawa	11593	11952	4750
Zawoja	8466	9171	3433
Zembrzyce	5612	5589	1580

Tab. 17. Liczba mieszkańców gmin oraz właścicieli nieruchomości od których zostały odebrane odpady komunalne.

Gmina	Liczba mieszkańców gminy			Liczba właścicieli nieruchomości od których zostały odebrane odpady komunalne
	w 1995 r. zgodnie z danymi z GUS	w 2018 r. zgodnie z danymi z rejestru mieszkańców	W 2018 r. na podstawie danych ze złożonych przez właścicieli nieruchomości deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wg stanu na dzień 31 grudnia roku objętego sprawozdaniem	
Jordanów miasto	4767	5329	4281	1254
Sucha Beskidzka	9827	9087	7844	3488
Budzów	8001	8957	8418	2191
Bystra - Sidzina	6011	6902	b.d.	2050
Jordanów	9881	11090	9570	2839
Maków Podhalański	15704	16310	13219	4946
Stryżawa	11593	11973	10254	5215
Zawoja	8466	9221	10050	3433
Zembrzyce	5612	5613	5131	1673

2. Tworzenie i udział gminy w strukturach ponadgminnych dla realizacji regionalnych systemów gospodarki odpadami komunalnymi obejmujących działania w zakresie:
 - a. - zapobiegania powstawaniu odpadów,
 - b. - selektywnego zbierania odpadów,
 - c. - przetwarzania odpadów w celu przygotowania do odzysku lub unieszkodliwiania,
 - d. - budowy regionalnych ZZO,
 - e. rekultywacji zamkniętych składowisk odpadów znajdujących się w obszarze oddziaływania ZZO

W związku z nowelizacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. 2017 poz. 1289) - od 1 lipca 2013 r. na terenie wszystkich Gmin wprowadzono nowy system gospodarki odpadami komunalnymi.

Cztery spośród Gmin Powiatu Suskiego - Jordanów, Stryszawa, Sucha Beskidzka i Zawoja - należą do Związku Gmin Dorzecza Górnej Skawy „Świnna Poręba” z siedzibą w Suchej Beskidzkiej, tak więc to Związek był odpowiedzialny za wprowadzenie nowego systemu na swoim terenie.

Obecnie mieszkańcy płacą Gminom oraz Związkowi (w przypadku czterech wspomnianych gmin powiatu) opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, natomiast Gminy i Związek gospodarują środkami z pobieranych od mieszkańców opłat za odpady, egzekwując jednocześnie od wybranych w drodze przetargu firm odpowiednią jakość usług.

W celu realizacji zapisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, a tym samym wprowadzenia a następnie usprawnienia nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi - Rady Gmin oraz Zgromadzenie Związku Gmin Dorzecza Górnej Skawy „Świnna Poręba” podjęły stosowne uchwały, m. in.:

- w sprawie określenia metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki opłaty,
- w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, składanej przez właściciela nieruchomości,
- w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi
- w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów,
- w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy.

3. Stworzenie, doskonalenie i prowadzenie bazy danych dotyczących ewidencji wytwarzanych odpadów oraz poddawanych poszczególnym procesom odzysku i unieszkodliwiania

Baza danych dotycząca odpadów prowadzona jest przez urząd marszałkowski.

4. Prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych, mających na celu podniesienie świadomości ekologicznej z zakresu gospodarki odpadami

Działania prowadzone są przez gminy, Regionalny Zakład Przetwarzania Odpadów w Suchej Beskidzkiej.

5. Intensyfikacja działań na rzecz selektywnej zbiórki odpadów z papieru i tektury, z tworzyw sztucznych oraz ze szkła na terenie poszczególnych gmin powiatu

Działania prowadzone są przez gminy, Regionalny Zakład Przetwarzania Odpadów w Suchej Beskidzkiej.

2017 r.

Tab.18 Informacja o odebranych odpadach komunalnych nieulegających biodegradacji.

Gmina	Masa odebranych odpadów komunalnych (Mg)
Jordanów miasto	1199,37
Sucha Beskidzka	2648,89
Budzów	1226,070
Bystra - Sidzina	875,27
Jordanów	1743,91
Maków Podhalański	3860,06
Stryszawa	1734,17
Zawoja	1967,54
Zembrzyce	10,32,79

Tab.19. Informacja o selektywnie odebranych odpadach komunalnych ulegających biodegradacji.

Gmina	Masa odebranych odpadów komunalnych (Mg)
Jordanów miasto	5,69
Sucha Beskidzka	378,44
Budzów	31,81
Bystra - Sidzina	2,20
Jordanów	2,96
Maków Podhalański	32,82
Stryszawa	2,28
Zawoja	41,68
Zembrzyce	64,03

Tab. 20. Informacja o działających na terenie gminy punktach selektywnego zbierania odpadów komunalnych

Gmina	Adres punktu	Masa odebranych odpadów komunalnych (Mg)	Nazwa, adres instalacji do której przekazano odpady komunalne
Jordanów miasto	PSZOK Miasto Jordanów, os. Wrzosey Jordanów	85,58	RIPOK Myślenice ul. Ujejskiego 341, Myślenice Lafarge Cement S.A. ul. Warszawska 110, Małogoszcz Zakład Przetwórstwa ZSEiE , ul. Fabryczna 5, Bołęcín
Sucha Beskidzka	PSZOK ul. Wadowicka 4 a Sucha B.	207,97	RIPOK RZPO ul. Wadowicka 4 a Sucha B. Cementownia Nowiny Dyckerhoff Polska sp. zo.o. ul. Zakładowa 3, Sitkówka Nowiny
Budzów	PSZOK Budzów 672	16,42	Surowce wtórne M. Cereumuga, ul. Przemysłowa 1Sucha B. RIPOK RZPO ul. Wadowicka 4 a Sucha B. Wido sp. z o.o. ZGO os. Sołki 3 Maków Podh. Jurand sp. j. ul. Legionów 24, Wadowice
Bystra - Sidzina	PSZOK Bystra Sidzina Sidzina	19,75	Surowce wtórne M. Cereumuga, ul. Przemysłowa 1Sucha B. RIPOK RZPO ul. Wadowicka 4 a Sucha B. Wido sp. z o.o. ZGO os. Sołki 3 Maków Podh.
Jordanów	PSZOK gmina nr 1		Jurand sp. j. ul. Legionów 24, Wadowice

	Oczyszczalnia ścieków w Łętowni PSZOK gmina nr 2 Osielec 749	0,38	
Maków Podhalański	PSZOK Maków P. ul. Kolejowa 8 a Maków P.	0,4	RIPOK RZPO ul. Wadowicka 4 a Sucha B.
Stryżawa	PSZOK gminy Stryżawa, ul. Wadowicka 4 a Sucha B.	22,63	RIPOK RZPO ul. Wadowicka 4 a Sucha B. Kompostownia ul. Wadowicka 4 a Sucha B. Lafarge Cement S.A. ul. Warszawska 110, Małogoszcz
Zawoja	PSZOK Zawoja PGKiB Zawoja 1854	126,10	RIPOK RZPO ul. Wadowicka 4 a Sucha B. Kompostownia ul. Wadowicka 4 a Sucha B.
Zembrzyce	PSZOK Zembrzyce	116,06	Składowisko Choczna ul. Kościuszki 304 RIPOK Choczna ul. Kościuszki 304 ZUOP ul. Mrozowa 9a, Kraków Lafarge Cement S.A. ul. Warszawska 110, Małogoszcz Zakład Przetwórstwa ZSEiE , ul. Fabryczna 5, Bołęcin

Tab.21. Informacja o osiągniętym poziomie recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych : papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła

Gmina	Łączna masa odpadów komunalnych :papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi (Mg)	Łączna masa odebranych i zebranych odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości (Mg)	Udział morfologiczny papieru, metali, tworzyw sztucznych ,szkła w składzie morfologicznym odpadów komunalnych (%0	Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła (%)
Jordanów miasto	417,07	1290,64	31,41	85,82
Sucha Beskidzka	518,26	3168,34	36,4	62,77
Budzów	287,63	1272,30	31,8	37,74
Bystra - Sidzina	170,83	897,02	31,8	27,04
Jordanów	167,79	1745,35	31,8	19,12
Maków Podhalański	293,50	3873,96	33,28	24,47
Stryżawa	278,53	1757,30	31,8	29,14
Zawoja	257,93	2119,70	31,8	30,6
Zembrzyce	287,55	1131,90	31,8	71,52

Tab.22. Informacja o osiągniętym poziomie recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych

Gmina	Łączna masa innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych przygotowanych do ponownego użycia, poddanych recyklingowi i innym procesom odzysku (Mg)	Łączna masa innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych odebranych i zebranych w danym okresie sprawozdawczym (Mg)	Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych (%)
Jordanów miasto	0	0	0
Sucha Beskidzka	66,96	66,96	100
Budzów	2,00	2,00	100
Bystra - Sidzina	0,20	0,20	100

Jordanów	1,90	1,90	100
Maków Podhalański	19,42	19,32	100
Stryżawa	1,78	1,78	100
Zawoja	15,62	15,62	100
Zembrzyce	80,98	80,98	100

Tab.23. Informacja o osiągniętym poziomie ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania

Gmina	Masa odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wytworzona w 1995 r.- OUB ₁₉₉₅ (Mg)	Masa odpadów ulegających biodegradacji zebranych, odebranych i przetworzonych ze strumienia odpadów komunalnych z obszaru gminy przekazanych do składowania -M _{OUB} (Mg)	Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania (%)
Jordanów miasto	738,88	0,02	0
Sucha Beskidzka	1523,18	402,00	28,18
Budzów	356,541	139,29	37,69
Bystra - Sidzina	282,51	87,63	27,12
Jordanów	413,48	0	0
Maków Podhalański	1176,35	446,29	36,35
Stryżawa	544,87	244,62	43,55
Zawoja	397,90	296,15	44,85
Zembrzyce	263,76	9,03	4,39

2018 r.

Tab.24. Informacja o odebranych odpadach komunalnych (z wyłączeniem odpadów budowlanych i rozbiórkowych)

Gmina	Masa odpadów (Mg)
Jordanów miasto	1350,24
Sucha Beskidzka	3203,49
Budzów	751,290
Bystra - Sidzina	1596,99
Jordanów	2141,25
Maków Podhalański	3960,72
Stryżawa	1734,17
Zawoja	2153,16
Zembrzyce	1106,75

Tab.25. Informacja o odebranych odpadach budowlanych i rozbiórkowych

Gmina	Masa odebranych odpadów budowlanych i rozbiórkowych (Mg)
Jordanów miasto	0,0
Sucha Beskidzka	126,82
Budzów	0,20
Bystra - Sidzina	0,0
Jordanów	4,04
Maków Podhalański	79,45
Stryżawa	2,28
Zawoja	22,68
Zembrzyce	0,70

Tab.26. Informacja o sposobie zagospodarowania odebranych odpadów komunalnych nieulegających biodegradacji

Gmina	Masa odebranych odpadów komunalnych przekazanych do zagospodarowania (Mg)	Nazwa instalacji do której przekazano odpady komunalne
Jordanów miasto	1331,91	MBP ul. Ujejskiego 341, Myślenice RIPOK IB Odpady sp. z o.o. ul. Jana Pawła II 115 Nowy Targ Krynicki Recykling S.A. Pelkinie MBP EMPOL Tylmanowa, os. Rzeka 419 ZGO Wido sp. z o.o. ul. Kolejowa 131, Zembrzyce
Sucha Beskidzka	2767,26	RIPOK RZPO ul. Wadowicka 4 a Sucha B. MBP ul. Wadowicka 4 a, Sucha Beskidzka
Budzów	681,82	Surowce wtórne M. Ceremuga, ul. Przemysłowa 1 Sucha B. RIPOK RZPO ul. Wadowicka 4 a Sucha B. ZGO Wido sp. z o.o. ul. Kolejowa 131, Zembrzyce RIPOK RZPO ul. Ujejskiego 341, Myślenice
Bystra - Sidzina	1573,72	Surowce wtórne M. Ceremuga, ul. Przemysłowa 1 Sucha B. ZGO Wido sp. z o.o. ul. Kolejowa 131, Zembrzyce Zakład Przetwórstwa ZSEiE ul. Fabryczna 5, Bołęcin Jurand sp.j. ul. Legionów 24, Wadowice
Jordanów	2130,22	RIPOK RZPO ul. Wadowicka 4 a Sucha B. Jurand sp.j. ul. Legionów 24, Wadowice ZGO Wido sp. z o.o. ul. Kolejowa 131, Zembrzyce Krynicki Recykling S.A. Pelkinie MBP ul. Wadowicka 4 a, Sucha Beskidzka MBP ul. Ujejskiego 341, Myślenice MBP IB Odpady sp. z o.o. Tylmanowa, Os. Rzeka 419
Maków Podhalański	3686,45	MBP ul. Wadowicka 4 a, Sucha Beskidzka RIPOK RZPO ul. Wadowicka 4 a Sucha B.
Stryszawa	2004,23	MBP ul. Wadowicka 4 a, Sucha Beskidzka RIPOK RZPO ul. Wadowicka 4 a Sucha B.
Zawoja	2102,00	RIPOK RZPO ul. Wadowicka 4 a Sucha B. MBP ul. Wadowicka 4 a, Sucha Beskidzka Surowce wtórne M. Ceremuga, ul. Przemysłowa 1 Sucha B. ZGO Wido sp. z o.o. ul. Kolejowa 131, Zembrzyce Lafarge Cement S.A. ul. Warszawska 110, Małogoszcz ZPZ Złomex ul. Igołomska 27, Kraków
Zembrzyce	1048,15	RIPOK RZPO ul. Wadowicka 4 a Sucha B. Lafarge Cement S.A. ul. Warszawska 110, Małogoszcz RIPOK Choczniak ul. Kościuszki 304, Choczniak Biosystem OOO S.A. ul. Fabryczna 5, Bołęcin

Tab.27. Informacja o sposobie zagospodarowania odebranych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji

Gmina	Masa odebranych odpadów komunalnych przekazanych do zagospodarowania (Mg)	Nazwa instalacji do której przekazano odpady komunalne
Jordanów miasto	18,32	MBP Remondis ul. Półlanki 64 Kraków RIPOK ul. Ujejskiego 341, Myślenice RIPOK IB Odpady sp. z o.o. ul. Jana Pawła II 115 Nowy Targ
Sucha Beskidzka	397,53	RIPOK RZPO ul. Wadowicka 4 a Sucha B. Kompostownia ul. Wadowicka 4a Sucha Beskidzka
Budzów	69,67	ZGO Wido sp. z o.o. ul. Kolejowa 131, Zembrzyce
Bystra - Sidzina	23,27	ZGO Wido sp. z o.o. ul. Kolejowa 131, Zembrzyce Kompostownia ul. Wadowicka 4a Sucha Beskidzka

Jordanów	11,03	RIPOK RZPO ul. Wadowicka 4 a Sucha B.
Maków Podhalański	107,49	RIPOK RZPO ul. Wadowicka 4 a Sucha B. Kompostownia ul Wadowicka 4a Sucha Beskidzka
Stryżawa	7,32	MBP ul. Wadowicka 4 a, Sucha Beskidzka RIPOK RZPO ul. Wadowicka 4 a Sucha B.
Zawoja	59,96	RIPOK RZPO ul. Wadowicka 4 a Sucha B. Kompostownia ul Wadowicka 4a Sucha Beskidzka
Zembrzyce	58,60	RIPOK Choczna ul. Kościuszki 304, Choczna

Tab. 28. Informacja o działających na terenie gminy punktach selektywnego zbierania odpadów komunalnych

Gmina	Adres punktu	Masa zebranych odpadów komunalnych (Mg)	Nazwa, adres instalacji do której przekazano odpady komunalne
Jordanów miasto	Jordanów, os. Wrzosey Jordanów	222,19	Jurand sp. j. ul. Legionów 24, Wadowice RIPOK ul. Ujejskiego 341, Myślenice Zakład Przetwórstwa ZSEiE ul. Fabryczna 5, Bołęcin
Sucha Beskidzka	ul. Wadowicka 4 a Sucha B.	266,52	RIPOK RZPO ul. Wadowicka 4 a Sucha B. ZPZ Złomex S.A. ul. Igołomska 27, Kraków Surowce wtórne M. Ceremuga, ul. Przemysłowa 1 Sucha B.
Budzów	PSZOK Budzów 672	16,42	Surowce wtórne M. Ceremuga, ul. Przemysłowa 1 Sucha B. RIPOK RZPO ul. Wadowicka 4 a Sucha B. Wido sp. z o.o. ZGO os. Sołki 3 Maków Podh. Jurand sp. j. ul. Legionów 24, Wadowice
Bystra - Sidzina	Sidzina	4,92	Surowce wtórne M. Ceremuga, ul. Przemysłowa 1 Sucha B. RIPOK RZPO ul. Wadowicka 4 a Sucha B. Składowisko odpadów ul. Wadowicka 4 a Sucha B.
Jordanów	Osielec 749	1,4	Składowisko odpadów ul. Wadowicka 4 a Sucha B.
Maków Podhalański	ul. Kolejowa 8 a Maków P.	5,96	RIPOK RZPO ul. Wadowicka 4 a Sucha B.
Stryżawa	PSZOK gminy Stryżawa, ul. Wadowicka 4 a Sucha B.	22,63	RIPOK RZPO ul. Wadowicka 4 a Sucha B. Kompostownia ul. Wadowicka 4 a Sucha B. Lafarge Cement S.A. ul. Warszawska 110, Małogoszcz
Zawoja	PGKiB Zawoja 1854	171,5	RIPOK RZPO ul. Wadowicka 4 a Sucha B. Kompostownia ul. Wadowicka 4 a Sucha B. Lafarge Cement S.A. ul. Warszawska 110, Małogoszcz ZPZ Złomex S.A. ul. Igołomska 27, Kraków Surowce wtórne M. Ceremuga, ul. Przemysłowa 1 Sucha B.
Zembrzyce	PSZOK Zembrzyce	116,06	Składowisko Choczna ul. Kościuszki 304 RIPOK Choczna ul. Kościuszki 304 ZUOP ul. Mrozowa 9a, Kraków Lafarge Cement S.A. ul. Warszawska 110, Małogoszcz Zakład Przetwórstwa ZSEiE, ul. Fabryczna 5, Bołęcin

Tab. 29. Informacja o masie odpadów papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi z odpadów odebranych i zebranych z terenu gminy

Gmina	Masa odpadów (Mg)	Masa odpadów przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi (Mg)
Jordanów miasto	161,19	160,80
Sucha Beskidzka	882,04	1062,05
Budzów	248,21	248,21

Bystra - Sidzina	111,96	195,07
Jordanów	429,93	429,93
Maków Podhalański	548,15	451,51
Stryżawa		277,54
Zawoja	413,09	433,72
Zembrzyce	418,22	362,95

Tab. 30. Informacja o osiągniętym poziomie recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych : papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła

Gmina	Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca na terenie województwa (Mw _{GUS})	Łączna masa odpadów komunalnych :papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi (Mg)	Łączna masa odebranych i zebranych odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości (Mg)	Udział morfologiczny papieru, metali, tworzyw sztucznych ,szkła i wielomateriałów w składzie morfologicznym odpadów komunalnych (%)	Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła (%)
Jordanów miasto	0,29	160,80	1581,13	36,4	35
Sucha Beskidzka	0,29	1062,05	3702,73	36,4	125
Budzów	0,29	248,21	751,29	31,8	31,22
Bystra - Sidzina	0,29	195,07	1601,21	31,8	30
Jordanów	0,29	429,93	2138,61	31,8	48
Maków Podhalański	0,29	451,51	3882,23	23,42	40
Stryżawa	0,29	278,53	1757,30	31,8	29,14
Zawoja	0,29	433,72	2315,02	31,8	50
Zembrzyce	0,29	353,96	1129,72	31,8	73

Tab.31. Informacja o masie odpadów budowlanych i rozbiórkowych będących odpadami komunalnymi przygotowanych do ponownego użycia, poddanych recyklingowi i innym procesom odzysku z odpadów odebranych i zebranych z terenu gminy

Gmina	Masa odpadów (Mg)	Masa odpadów przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi (Mg)
Jordanów miasto	3,1	3,1
Sucha Beskidzka	126,82	126,82
Budzów	248,21	248,21
Bystra - Sidzina	0,7	0,7
Jordanów	4,04	4,04
Maków Podhalański	84,45	84,45
Stryżawa		1,78
Zawoja	32,32	32,32
Zembrzyce	0,70	0,70

Tab. 32. Informacja o osiągniętym poziomie recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych

Gmina	Łączna masa innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych przygotowanych do ponownego użycia, poddanych recyklingowi i innym procesom odzysku (Mg)	Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych (%)
Jordanów miasto	3,1	-
Sucha Beskidzka	126,82	100

Budzów	0,2	100
Bystra - Sidzina	0,7	100
Jordanów	4,04	100
Maków Podhalański	84,45	100
Stryżawa	1,78	100
Zawoja	32,32	100
Zembrzyce	0,7	100

Tab.33. Informacja o osiągniętym poziomie ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania

Gmina	Masa zmieszanych odpadów komunalnych odebranych przez gminę w roku sprawozdawczym (Mg)	Masa zmieszanych odpadów komunalnych odebranych w gminie w roku sprawozdawczym (Mg)	Masa odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wytworzona w 1995 r.- OUB ₁₉₉₅ (Mg)	Masa odpadów ulegających biodegradacji zebranych, odebranych i przetworzonych ze strumienia odpadów komunalnych z obszaru gminy przekazanych do składowania -M _{OUBR} (Mg)	Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania (%)
Jordanów miasto	0,0	1028,98	738,88	260,42	39
Sucha Beskidzka	1405,90	1405,90	1523,18	5,08	0
Budzów	465,82	477,60	374,04	61,62	15,63
Bystra - Sidzina	1310,62	1310,62	282,51	118,47	37
Jordanów	1145,56	1249,65	516,92	556,75	464,07
Maków Podhalański	2452,29	2969,22	1377,55	17,33	1
Stryżawa	1052,44	1070,18	544,87	244,62	43,55
Zawoja	1188,94	1198,44	397,90	4,29	1
Zembrzyce	280,42	292,57	0	20,86	9

Tab. 34. Zbiórka odpadów niebezpiecznych pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych, w tym m.in.:

- zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,

Gmina	2017		2018	
	Masa odpadów (Mg)		Masa odpadów (Mg)	
	odebranych	zebranych	odebranych	zebranych
Budzów	0,37	-	0,42	-
Bystra-Sidzina	-	-	0,23	0,39
Jordanów	-	-	-	-
Jordanów miasto	-	-	-	6,35
Maków Podhalański	4,87	-	-	-
Stryżawa	-	-	-	-
Sucha Beskidzka	-	-	-	-
Zawoja	7,3	-	4,64	5,25
Zembrzyce	-	-	-	-

- zużytych baterii i akumulatorów,

Od 2006 r. Wydział Środowiska prowadzi akcję zbiórki zużytych baterii.. Pojemniki na baterie ustawione są w urzędach miast / gmin oraz starostwie, dodatkowo zbiórka baterii

prowadzona jest przy konkursach plastycznych.

Tab. 35. Zbiórka zużytych baterii.

Rok	Ilość zebranych baterii (w kg)
2017	1346
2018	710

- przeterminowanych leków

Od 2006 r. Wydział Środowiska prowadzi akcję zbiórki przeterminowanych leków. Pojemniki na leki ustawione są w 3 aptekach (w Suchej Beskidzkiej, Makowie Podhalańskim, Jordanowie).

W tabeli przedstawiono ilość zebranych przeterminowanych leków w okresie 2017 – 2018 do poszczególnych pojemników.

Tab. 36. Zbiórka przeterminowanych leków.

Apteka	2017	2018	Razem
Sucha Beskidzka	302	325	627
Maków Podhalański	170	152	322
Jordanów	154	134	288
Razem	626	611	1237

Tab. 37. Zbiórka odpadów wielkogabarytowych

Gmina	2017		2018	
	Masa odpadów (Mg)		Masa odpadów (Mg)	
	odebranych	zebranych	odebranych	zebranych
Budzów	60,79	-	7,24	-
Bystra-Sidzina	6,30	-	111,24	1,98
Jordanów	285,18	-	300,80	-
Jordanów miasto	1,12	-	-	184,96
Maków Podhalański	176,60	-	266,82	-
Stryżawa	276,33	-	137,26	-
Sucha Beskidzka	171,76	-	221,99	4,93
Zawoja	220,16	-	225,06	71,98
Zembrzyce	54,32	-	133,00	37,28

Tab. 38. Zbiórka odpadów remontowo – budowlanych

Gmina	2017		2018	
	Masa odpadów (Mg)		Masa odpadów (Mg)	
	odebranych	zebranych	odebranych	zebranych
Budzów	2,00	-	0,20	-
Bystra-Sidzina	0,20	-	-	0,70
Jordanów	1,90	-	4,04	-
Jordanów miasto	-	-	-	6,58
Maków Podhalański	19,32	-	79,45	-
Stryżawa	1,78	-	0,40	-
Sucha Beskidzka	66,96	-	126,82	-
Zawoja	15,62	-	22,68	9,64
Zembrzyce	1,16	-	0,70	122,36

Tab. 39. Zbiórka zużytych opon

Gmina	2017		2018	
	Masa odpadów (Mg)		Masa odpadów (Mg)	
	odebranych	zebranych	odebranych	zebranych
Budzów	4,00	-	3,20	-
Bystra-Sidzina	-	-	6,50	-
Jordanów	14,42	-	58,46	0,4
Jordanów miasto	-	-	-	15,71
Maków Podhalański	-	-	-	-
Stryszawa	55,54	-	50,70	0,12
Sucha Beskidzka	-	-	-	1,34
Zawoja	23,12	-	33,28	17,72
Zembrzyce	2,54	-	6,08	1,48

12. Zbiórka i transport odpadów zwierzęcych z terenów podlegających poszczególnym gminom powiatu
Zadanie realizowane przez gminy.

13. Usuwanie i rekultywacja „dzikich” wysypisk odpadów.
Zadanie realizowane przez gminy.

14. Wykonanie pełnej inwentaryzacji wyrobów azbestowych

15. Realizacja zapisów „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski” oraz prowadzenie akcji informacyjnej o możliwości uzyskania pomocy finansowej na realizację prac związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest

W dniu 14 lipca 2009 r. Rada Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”, w którym jako główny cel wskazano konieczność usunięcia azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu kraju do 2032 r.

Na podstawie szacunkowych danych stwierdza się, że na terenie powiatu suskiego występuje około 7460 Mg wyrobów azbestowych.

16. Dofinansowanie do usuwania wyrobów zawierających azbest

W 2017 r. mieszkańcy Powiatu Suskiego mieli możliwość otrzymania dofinansowania do transportu i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest. Na podstawie umów zawartych między mieszkańcami a powiatem - wszystkie gminy przekazują powiatowi środki finansowe. Następnie powiat wyłania na drodze przetargu wykonawcę zadania.

Koszty takiego przedsięwzięcia pokrywane są w następujących proporcjach:

- 30% - dofinansowanie z budżetu powiatu,
- 40% - dofinansowanie z budżetu gminy (w przypadku Gm. Sucha Beskidzka - 50%),
- 30% - środki własne właściciela nieruchomości (w przypadku Gm. Sucha Beskidzka - 20%).

W 2017 r. Powiat Suski w ramach partnerstwa z Gminami złożył wniosek aplikacyjny do Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na realizację „Programu zwiększenia wykorzystania odnawialnych źródeł energii i poprawy jakości środowiska w obrębie obszarów NATURA 2000, Powiatu Suskiego – AZBEST”, wartość

całkowita projektu 1 030 541,71 zł, wartość dofinansowania 875 960,42 zł, okres realizacji 2018 -2020

Tab. 40. Ilość usuniętego azbestu z terenu gmin w 2017 r.

Rok	Miasto/ Gmina	Ilość podpisanych umów	Masa eternitu /t/	Koszty utylizacji			
				Wysokość dotacji /zł/ gminy	powiat	Wkład mieszkańca	Ogółem /zł/
2017	Budzów	32	72,07	8 032,63	6024,48	6024,48	22089,74
	Bystra - Sidzina	28	98,25	10 950,55	8212,91	8212,91	30114,02
	Jordanów gmina	36	98,42	10 969,50	8227,12	8227,12	30166,12
	Jordanów miasto	7	16,28	1 814,50	1360,88	1360,88	4989,89
	Maków Podhalański	44	92,90	10 354,26	7765,70	7765,70	28474,22
	Stryżawa	69	122,43	13 645,56	10234,17	10234,17	37525,28
	Sucha Beskidzka	17	19,04	2 652,80	1591,68	1061,12	5305,60
	Zawoja	34	89,07	9 927,39	7445,54	7445,54	27300,31
	Zembrzyce	9	18,20	2 028,50	1521,37	1521,37	5578,37
	Razem	276	626,66	70.375,69	52.883,85	51.853,29	191.543,55

Źródło – opracowanie własne

W 2017 r. Powiat Suski w ramach partnerstwa z Gminami złożył wniosek aplikacyjny do Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na realizację „Programu zwiększenia wykorzystania odnawialnych źródeł energii i poprawy jakości środowiska w obrębie obszarów NATURA 2000, Powiatu Suskiego – AZBEST”, wartość całkowita projektu 1 030 541,71 zł, wartość dofinansowania 875 960,42 zł, okres realizacji 2018 -2020

Tab. 41. Ilość usuniętego azbestu z terenu gmin w 2018 r.

Rok	Miasto/ Gmina	Ilość podpisanych umów	Masa eternitu /t/	Koszty utylizacji			
				Wysokość dotacji /zł/ gminy	powiat	Wkład mieszkańca	Ogółem /zł/
2018	Budzów	30	59,12	14774,09		3997,69	18771,78
	Bystra - Sidzina	27	85,32	21321,47		5769,34	27090,81
	Jordanów gmina	57	153,70	38409,63		10393,19	48802,82
	Jordanów miasto	5	15,16	3788,48		1025,12	4813,60
	Maków Podhalański	50	113,91	28975,29		7840,37	36815,67
	Stryżawa	66	120,70	30162,93		8161,73	38324,66
	Sucha Beskidzka	16	18,51	4814,96		1302,87	6117,83
	Zawoja	55	109,46	28439,88		7695,50	36135,37
	Zembrzyce	18	27,95	6984,71		1889,98	8874,68
	Razem	324	703,85	177.671,44		48.075,79	225.747,22

17. Sporządzenie rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Zadanie realizowane przez gminy.

18. Prowadzenie monitoringu eksploatacyjnego i poeksploatacyjnego składowisk odpadów, w tym monitoringu gruntowo-wodnego

Na terenie RSiSOK w Suchej Beskidzkiej prowadzony jest monitoring realizowany w pełnym zakresie:

- badanie opadu atmosferycznego (co dziennie w dni robocze)
- badanie ścieków, odcieków (raz na kwartał)
- badanie gazu składowiskowego (raz na miesiąc)
- badanie wód podziemnych (raz na kwartał)
- badanie osiadania i stateczność skarp (raz na rok)
- badanie morfologii składowanych odpadów (raz na rok)

XII. ODDZIAŁYWANIE HAŁASU.

Cel średniookresowy do 2019 r.

Dokonanie wiarygodnej oceny narażenia społeczeństwa na ponadnormatywny hałas i podjęcie kroków do zmniejszenia tego zagrożenia tam gdzie jest ono największe

Kierunki działań

1. Modernizacja nawierzchni dróg

2017 r.

Tab.42. Remont drogi - dofinansowanie z Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019, oraz gmin.

Nazwa zadania	Dł. [km]	Wartość całkowita	Dofinansowanie z budżetu	Udział Gminy Zawoja	Udział Gminy Stryszawa	Udział Powiatu
Remont drogi powiatowej nr 1695K Zawoja - Przysłop-Stryszawa na odcinku od km 0+000 do km 4+949 w m. Zawoja i Stryszawa	4,94 km	3 776 065,52	1 801 672,00	682 000,00 dł. 3,3 km + remont mostu	282 000,00 dł. 1,64 km	1 010 393,52

Tab. 43. SZKODY POWODZIOWE - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych

Nazwa zadania	Dł. [km]	Wartość całkowita	Dofinansowanie z budżetu Państwa	Udział Powiatu
Remont drogi powiatowej nr 1718K Skawica -Rotnia - Juszczyń w miejscowości Skawica w km 0+400 -0+690 i w miejscowości Juszczyń w km 0+790-0+900, 1+350-1+1670, 2+150-2+290	0,860 km	519 943,14	300 000,00	219 943,14

Tab. 44. MOSTY Kwota : 932 914,44 zł.

Nazwa zadania	Wartość całkowita	Dofinansowanie rezerwy subwencji ogólnej	Udział Powiatu
Rozbiórka mostu i budowa mostu w km 6+320 drogi powiatowej nr 1695K Zawoja - Przysłop-Stryszawa w m. Stryszawa wraz z przebudową dojazdów, drogi oraz budową mostu tymczasowego	880 014,31	483 900,00	396 114,31

Tab. 45. SZKODY POWODZIOWE - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych

Nazwa zadania	Dł. [km]	Wartość całkowita	Dofinansowanie z budżetu Państwa	Udział Powiatu
Remont drogi powiatowej nr 1691K Skawica -Warty-Juszczyn w m. Skawica i m. Juszczyn	2,8 km	2 198 103,86	1 758 482,00	439 621,80
Remont drogi powiatowej nr 1692K Zawoja Podpolice - Sucha Góra	1,8 km	973 103,92	778 483,00	194 620,92
Razem:	4,6 km	3 171 207,78	2 536 965,00	634 242,78

Tab. 46. MOSTY

Nazwa zadania	Wartość całkowita	Dofinansowanie rezerwy subwencji ogólnej	Udział Powiatu
Rozbiórka i budowa mostu w km 2+440 droga powiatowa nr 1688K Maków-Żarnówka - Wieprzec- Kojaszówka wraz z przebudową dojazdów	535 550,78 zł.	836 454,00	836 454,76
Rozbiórka i budowa mostu w km 2+880 droga powiatowa nr 1688K Maków-Żarnówka - Wieprzec- Kojaszówka wraz z przebudową dojazdów	1 137 357,98		
Razem	1 672 908,76		

2. Ustalanie i egzekwowanie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku przez właściwe organy i inspekcje ochrony środowiska

W okresie 2017 - 2018 r. Starosta Suski wydał 2 decyzje o dopuszczalnym poziomie hałasu.

3. Wykonywanie pomiarów emisji hałasu przez określonych prawem zarządców dróg i podmioty gospodarcze oraz przekazywanie wyników pomiarów uprawnionym organom ochrony środowiska w formie ustalonej prawem

W 2012 r. Starostwo Powiatowe w Suchej Beskidzkiej otrzymało wyniki pomiaru hałasu przeprowadzonych na drodze wojewódzkiej 946 w Suchej Beskidzkiej oraz z drogi krajowej

4. Budowa ścieżek rowerowych
5. Budowa i modernizacja dróg i chodników na terenie Powiatu

Drogi powiatowe

2017 r.

Tab. 47. Remont i przebudowa dróg

Nazwa zadania	Wartość całkowita	Dofinansowanie rezerwy subwencji ogólnej	Udział Powiatu	Udział gminy Maków Podh.
Razem:				
GMINA Maków Podh. Przebudowa i remont drogi powiatowej nr 1688K Maków -Żarnówka -Wieprzec- Kojaszówka	523 893,00	43 893,00	70 000,00	410 000,00

Tab. 48. Budowa chodników przy drogach powiatowych przez Gminy przy udziale Powiatu

Chodnik – budowa, remont	km/m2	Wartość całkowita	Udział Powiatu	Udział Gminy
Gmina Jordanów		911 568,26	119 502,89	792 065,37
Remont chodnika drogi powiatowej nr 1685K Pcim-Łętowina -Jordanów w m. Łętowina	0,180 km	116 539,30	40 000,00	76 539,30
Budowa chodnika droga 1683K Jordanów -Toporzysko- Sidzina w m. Toporzysko	0,850 km	795 028,96	79 502,89	715 526,07
Gmina Stryszawa		473 530,49	47 353,05	426 177,44
-budowa chodnika w ciągu drogi K 1669K Moszczanica -Ślemień - Lachowice w m. kurów	0,916 km	184 544,97	18 454,50	166 090,47
budowa chodnika w ciągu drogi K 1696K Stryszawa -Roztoki-Koszarawa w m. Stryszawa	0,578 km	288 985,52	28 898,55	260 086,97
Razem:		1 385 098,75	166 855,94	1 218 242,81

2018 r.

Tab. 49. Remont i przebudowa dróg

Nazwa zadania	Wartość całkowita	Dofinansowanie rezerwy subwencji ogólnej	Udział Powiatu	Udział gminy /miasta
GMINA MAKÓW PODH. Przebudowa drogi powiatowej nr1688K w m. Kojaszówka 0,5 km	655 206,53	328 346,00	326860,53	-
Remont drogi powiatowej nr 1688 K w Żarnówce (między mostami) 0,38 km	250 382,49	-	-	250 382,49
GMINA ZAWOJA Remont drogi powiatowej nr 1692K Zawoja Podpolice –Sucha Góra w m. Zawoja, dł. 30 mb Remont drogi powiatowej nr	23 453,64		23 453,64	-

1691K Skawica –Warty-Juszczyn, dł. 80 mb	73 527,47	-	73 527,47	
GMINA BYSTRA –SIDZINA Budowa ronda na skrzyżowaniu dróg powiatowych nr 1677K i 1684K w m. Bystra Podhalańska	384 200,00	-	-	384 200,00
MIASTO JORDANÓW Remont drogi powiatowej nr 1685K Pcim- Jordanów (ul. Gen. Maczka w Jordanowie) w km 0+000 do km 1+467	364 522,37	-	182 261,19	182 261,18
RAZEM:	1 751 292,50	328 346,00	606 102,83	816 843,67

Tab. 50. Budowa chodników przy drogach powiatowych przez Gminy przy udziale Powiatu

Chodnik – budowa, remont	km/m2	Wartość całkowita	Udział Powiatu	Udział Gminy
Gmina Stryszawa		1 278 778,60	127 877,00	1 150 901,60
Budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 1702K Kuków –Krzeszów –Tarnawa w miejscowości Kuków i Krzeszów	Kuków 0,640 Krzeszów 0,700	622 678,36 656 100,24	62 267,00 65 610,00	560 411,36 590 490,24
Gmina Zembrzyce		646 980,00		646 980,00
Budowa chodnika wraz z kanalizacją deszczową przy dr. 1702K Kuków –Krzeszów –Tarnawa w m. Śleszowice	0,670	646 980,00	-	646 980,00
Gmina Bystra –Sidzina		850 000,00		850 000,00
Budowa chodnika dla pieszych droga 1684K Jordanów –Makacz –Bystra	0,980	850 000,00	-	850 000,00
Gmina Sucha Beskidzka		53 829,53	10 000,00	43 829,53
Budowa/Remont odcinka chodnika wzdłuż drogi powiatowej nr 1710 K ul. Zasypnica w m. Sucha Beskidzka	0,138	53 829,53	10 000,00	43 829,53
Razem:		2 829 588,13	137 877,00	2 691 711,13

2. ODDZIAŁYWANIE PÓŁ ELEKTROMAGNETYCZNYCH I PROMENIOWANIE.

Cel średniookresowy do 2019 r.

Ochrona mieszkańców przed szkodliwym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych

Kierunki działań

3. Prowadzenie kontroli przez organy i inspekcje ochrony środowiska w zakresie przestrzegania obowiązujących pomiarów prawem dotyczącym ochrony środowiska
4. Prowadzenie polityki przestrzennej pozwalającej na ochronę ludzi przed szkodliwymi polami elektromagnetycznymi, prowadzenie kontroli w zakresie przestrzegania przepisów bezpieczeństwa, higieny pracy, prawa budowlanego, zagospodarowania przestrzennego i przepisów sanitarnych w celu ochrony przed polami elektromagnetycznymi
5. Monitorowanie i ocena poziomu pól elektromagnetycznych emitowanych na terenach zurbanizowanych i w miejscach przebywania ludzi

Pomiary prowadzone były przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie. Sondę pomiarową przyrządu ustawiano w miejscach, w których odległość od źródeł promieniowania (np. anten instalacji radiokomunikacyjnych, radiolokacyjnych, radionawigacyjnych) była nie mniejsza niż 100 m (przeważnie wynosiła ponad 300 m). Celem pomiarów nie było przedstawienie wpływu poszczególnych obiektów emitujących fale elektromagnetyczne na poziom pól elektromagnetycznych w środowisku, w miejscu ich występowania, a jedynie określenie oddziaływania pól elektromagnetycznych w miejscach dostępnych dla ludności. W każdym punkcie pomiarowym wykonano dwugodzinną rejestrację wartości skutecznych z częstotliwością próbkowania 10 sekund. Pomiary wykonano za pomocą uniwersalnego, szerokopasmowego miernika natężenia pola elektromagnetycznego. Podczas prowadzenia pomiarów rejestrowano również warunki atmosferyczne. Średnia arytmetyczna zmierzonych wartości natężeń pól elektromagnetycznych promieniowania dla obowiązującego zakresu częstotliwości od 3 MHz do 3000 MHz nie przekroczyła wartości dopuszczalnej składowej elektrycznej wynoszącej 7 V/m (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymywania tych poziomów (Dz. U. Nr 192, poz. 1883). Natężenie pól elektromagnetycznych na określonym obszarze jest wypadkową wielu czynników i jest wielkością zmienną w czasie, zależną przede wszystkim od liczby i rodzaju działających w tym samym czasie źródeł promieniowania

Tab. 51. Wyniki pomiarów monitoringu pól elektromagnetycznych na terenie powiatu suskiego

Rok	Lokalizacja punktu pomiarowego	Data pomiaru	Wynik pomiaru [V/m]	Niepewność [V/m]
2017	Jordanów 19,83275 49,651639		0,19	poniżej dolnego progu oznaczalności sondy
2018	Maków Podhalański 19,677111 49,730056	23.07.2018	0,13 Średnia arytmetyczna zmierzonych wartości Natężenie pola elektrycznego E	0,03

6. Tworzenie obszarów ograniczonego użytkowania zgodnie z wymaganiami przepisów prawa w zakresie ochrony środowiska

Zgodnie z art. 135 ust. 1, 2 ustawy Prawo ochrony środowiska obszar ograniczonego użytkowania dla przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, lub dla

zakładów, lub innych obiektów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana jako takie przedsięwzięcie, tworzy sejmik województwa, w drodze uchwały lub rada powiatu dla zakładów lub innych obiektów ww. niewymienionych.

7. Skuteczne uniemożliwianie dostępu do strefy o podwyższonym poziomie emisji pól elektromagnetycznych oraz informowanie o jej szkodliwości

Zadanie realizowane przez właścicieli sieci.

8. Modernizowanie sieci przebiegających w obszarach zurbanizowanych

Zadanie realizowane przez właścicieli sieci.

9. Wnikliwe prowadzenie postępowań w sprawie oceny oddziaływania planowanych przedsięwzięć

Zadanie realizowane przez urząd marszałkowski, RDOŚ.

10. Wykonywanie pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku zgodnie z wymogami przepisów prawa w zakresie ochrony środowiska

Zadanie realizowane przez WIOŚ, podmioty gospodarcze.

W tabeli przedstawiono ilość zgłoszeń dotyczących instalacji wytwarzających pole elektromagnetyczne, które wpłynęły do Starostwa Powiatowego w Suchej Beskidzkiej w latach 2012 – 2016

Tab. 52. Ilość zgłoszeń dotyczących instalacji wytwarzających pole elektromagnetyczne

Rok	Ilość wniosków dotyczących instalacji wytwarzających pole elektromagnetyczne	
	zgłoszenie eksploatacji	zmiana danych zgłoszenia
2017	4	8
2018	6	24

Jak wynika z otrzymanych zgłoszeń instalacji wytwarzających pole elektromagnetyczne, w otoczeniu źródeł pól elektromagnetycznych na podstawie pomiarów nie stwierdzono miejsc występowania poziomów pól elektromagnetycznych o poziomach wyższych od dopuszczalnej tj. powyżej 7 V/m.

Przebywanie ludzi w miejscach dostępnych dla ludzi wokół źródeł pól elektromagnetycznych będących przedmiotem badania jest dozwolone bez ograniczeń.

Również w przypadku zmiany danych dotyczących zgłoszenia w miejscach dostępnych dla ludzi poziom pola elektromagnetycznego nie przekraczał wartości ponadnormatywnych.

X. OCHRONA WÓD.

Cel średniookresowy do 2019 r.

Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wszystkich wód

1. Rozwój współpracy ze wszystkimi instytucjami wpływającymi na jakość wód, wspieranie edukacji ekologicznej w zakresie racjonalnej gospodarki wodami i jej ochrony przed zanieczyszczeniem
2. Intensyfikacja działań kontrolnych mających na celu przeciwdziałanie odprowadzaniu nieoczyszczonych ścieków komunalnych do wód oraz przeciwdziałanie nieprawidłowościom w odprowadzaniu ścieków przemysłowych, w tym weryfikacja pozwoleń wodno-prawnych
3. Budowa szczelnych zbiorników na gnojowicę i/lub gnojówkę oraz płyt obornikowych w gospodarstwach rolnych prowadzących hodowlę i chów zwierząt
4. Rozwój sieci monitoringu jakości wód powierzchniowych i podziemnych, dostosowanie jej do wymagań wspólnotowych

Monitoring jakości wód jest jednym z podsystemów Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzonego przez Inspekcję Ochrony Środowiska. Obowiązek badania i oceny jakości wód powierzchniowych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska wynika z art. 349 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. -Prawo wodne. Zgodnie z ust. 3 tego artykułu, badania jakości wód powierzchniowych w zakresie elementów biologicznych, fizykochemicznych, chemicznych (w tym substancji priorytetowych w matrycy będącej wodą) należą do kompetencji Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska. W zakresie obowiązków WIOŚ leży również prowadzenie obserwacji elementów hydromorfologicznych na potrzeby oceny stanu ekologicznego. Stan ichtiofauny jako jednego z biologicznych elementów jakości wód jest badany przez wykonawców zewnętrznych na zlecenie GIOŚ, a ocena jest przekazywana do WIOŚ. Badania substancji priorytetowych, dla których określono środowiskowe normy jakości we florze i faunie, są zlecane przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Jednolite części wód powierzchniowych (jcwp) dzieli się na naturalne, dla których określa się stan ekologiczny i stan chemiczny oraz na sztuczne (powstałe w wyniku działalności człowieka) i silnie zmienione (ich charakter został w znacznym stopniu zmieniony w następstwie fizycznych przeobrażeń, będących wynikiem działalności człowieka), dla których określa się potencjał ekologiczny i stan chemiczny.

Szczegółowe zasady dotyczące planowania i realizacji programów badań monitoringowych jednolitych części wód powierzchniowych zawarte zostały w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 19 lipca 2016 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych (Dz. U. z 2016 r., oz.1178). Natomiast zasady dotyczące klasyfikacji i oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych zawarte zostały w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. 2016 r., poz. 1187). W 2017 r. na terenie powiatu suskiego zlokalizowane były 4 punkty kontrolno pomiarowe wód powierzchniowych.

Ocenę stanu jednolitych części wód powierzchniowych dokonuje się przez porównanie wyników klasyfikacji stanu ekologicznego lub potencjału ekologicznego i stanu chemicznego, wykonanych na podstawie badań w reprezentatywnym punkcie pomiarowo-kontrolnym, a określa go gorszy ze stanów. Wody mają dobry stan, jeżeli mają dobry lub powyżej dobrego stan/potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny.

Tab.53. Ocena stanu wód

Nazwa ppk	Nazwa jcwp	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydromorfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	Klasa elementów fizykochemicznych specyficzne zan. syntetyczne i niesyntetyczne	Klasyfikacja stanu / potencjału ekologicznego	Klasyfikacja stanu chemicznego	Ocena stanu jcwp
Skawa - poniżej Jordanowa	Skawa do Bystrzanki	3	1	>2	2	umiarkowany	dobry	zły
Skawa - Zembrzyce	Skawa od Bystrzanki bez Bystrzanki do zbiornika Świnna Poręba	2	1	>2		umiarkowany		zły
Skawica - Białka	Skawica	2	1	2	2	umiarkowany	poniżej dobrego	zły
Paleczka - Zembrzyce	Paleczka	2	1	2	2	umiarkowany	dobry	zły

Objaśnienia:

Klasa elementów biologicznych	
1	stan bdb / potencjał maks.
2	stan db / potencjał db
3	stan / potencjał umiarkowany
4	stan / potencjał słaby
5	stan / potencjał zły

stan ekologiczny (jcwp naturalne)	Klasyfikacja stanu / potencjału ekologicznego	potencjał ekologiczny (jcwp silnie zmienione/ sztuczne)
bardzo dobry	stan bdb / potencjał maks.	maksymalny
dobry	stan db / potencjał db	dobry
umiarkowany	stan / potencjał umiarkowany	umiarkowany
słaby	stan / potencjał słaby	słaby
zły	stan / potencjał zły	zły

Obserwacje hydromorfologiczne	
1	stan bdb / potencjał maks.
2	stan db / potencjał db

Klasyfikacja stanu chemicznego	
	stan dobry
	poniżej stanu dobrego

Klasa elementów fizykochemicznych	
1	stan bdb / potencjał maks.
2	stan db / potencjał db
➤ 2	poniżej stanu / potencjału dobrego

Ocena stanu jcwp	
dobry	stan dobry
zły	stan zły

Źródło : Raport o stanie środowiska w 2017 r., WIOŚ Kr

Jakość wód podziemnych

Ocenę jakości wód podziemnych przeprowadzał Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie. Monitoring wód podziemnych obejmuje punkty pomiarowe, monitorujące wszystkie główne zbiorniki wód podziemnych (GZWP), użytkowe poziomy wodonośne, obszary zwiększonego drenażu oraz obszary szczególnie zagrożone przez przemysł. Uwzględnia warunki hydrogeologiczne w ujęciu regionalnym i lokalnym oraz występowanie potencjalnych ognisk zanieczyszczeń i zagrożeń wód podziemnych.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 grudnia 2015 r., oceny jakości elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych oraz oceny stanu chemicznego i stanu ilościowego wód podziemnych dokonuje się dla każdego okresu, do którego stosuje się plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza. Zarówno badania jak i oceny stanu wód podziemnych w zakresie elementów fizykochemicznych i ilościowych wykonuje państwowa służba hydrogeologiczna. Przy określaniu klasy jakości wód podziemnych (I – V) w punkcie pomiarowym dopuszcza się przekroczenie elementów fizykochemicznych, gdy jest ono spowodowane przez naturalne procesy, z zastrzeżeniem, że to przekroczenie nie dotyczy elementów fizykochemicznych oznaczonych w załączniku symbolem „H” (substancje niebezpieczne) i mieści się w granicach przyjętych dla kolejnej niższej klasy jakości wody. W przypadku większej liczby badań monitoringowych w ciągu roku do porównań przyjmuje się wartość średniej arytmetycznej stężeń badanych elementów fizykochemicznych uzyskanych z rocznych wyników badań monitoringowych w punkcie pomiarowym.

Klasy jakości wód podziemnych **I, II, III** oznaczają dobry stan chemiczny, a klasy jakości wód podziemnych **IV, V** oznaczają słaby stan chemiczny.

Badania stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych w województwie małopolskim w 2016 roku prowadzono w ramach:

- monitoringu diagnostycznego, którym objęte były wszystkie jednolite części wód podziemnych,
- monitoringu operacyjnego, obejmującego jednolite części wód podziemnych o statusie zagrożonych nieosiągnięciem dobrego stanu.

Realizowano tu:

- monitoring wód podziemnych zagrożonych nie osiągnięciem dobrego stanu chemicznego,
- monitoring płytkich wód podziemnych zlokalizowanych na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych,
- monitoring wód podziemnych reprezentujących słaby stan chemiczny.

Wyniki badań monitoringowych, przeprowadzonych w 2016 roku poddano ocenie zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2016 poz. 85). Za podstawę określenia klas jakości wód przyjęto graniczne wartości grupy 30 wskaźników wchodzących w zakres badań diagnostycznych. W oparciu o rozporządzenie wyróżnia się pięć klas jakości wód podziemnych. Od I do III klasy czystości stan chemiczny wód określa się jako dobry. Powyżej, tj. IV i V klasy czystości mówi się o słabym stanie chemicznym wód.

Nowy podział obszaru Polski na 172 części JCWPd wskazuje, że na terenie Powiatu Suskiego znajduje się pięć JCWPd - nr 158, 159, 160, 161, 164.

Na terenie powiatu suskiego znajdują się 1 zbiornik wód podziemnych oznaczony jako 444 - dolina rzeki Skawa o powierzchni 40,9 km², oraz lokalny zbiornik wód podziemnych oznaczony jako 445 – zbiornik warstw Magura (Babia Góra) o powierzchni 601 km².

W 2016 r. ocenę stanu jakości wód podziemnych dokonano w oparciu o monitoring diagnostyczny. Wyniki pomiarów przedstawia tabela poniższa tabela.

Tabela. 54. Ocena stanu wód podziemnych w ppk na terenie Powiatu Suskiego w ramach monitoringu diagnostycznego w 2016 roku.

Gmina/ miejscowość	JCWPd	Użytkowanie terenu	Klasa jakości – wskaźniki fizyczno - chemiczne	Końcowa klasa jakości	Wskaźniki decydujące o danej klasie		
					II	III	IV
Zawoja/ Zawoja	159	Lasy	I	I	-	-	-
Bieńkówka/ Budzów	159	Łąki i pastwiska	III	III	-	NO ₃	-
Juszczyn/ Maków Podhalański	159	Zabudowa wiejska	IV	III	Mn	Zn	temp.
Zawoja/ Zawoja	159	Zabudowa wiejska	II	I	temp.	-	-
Zawoja/ Zawoja	159	Zabudowa wiejska	II	II	temp. Zn	-	-
Zawoja/ Zawoja	159	Zabudowa wiejska	II	II	temp., Na, NO ₂	-	-
Objaśnienia: JCWPd - zgodnie z definicją podaną w Ramowej Dyrektywie Wodnej, jednolite części wód podziemnych obejmują te wody podziemne, które występują w warstwach wodonośnych o porowatości i przepuszczalności, umożliwiających pobór znaczący w zaopatrzeniu ludności w wodę lub przepływ o natężeniu znaczącym dla kształtowania pożądanego stanu wód powierzchniowych i ekosystemów lądowych.							

Źródło: Wyniki badań monitoringowych wód podziemnych – wyniki pomiarów w 2016 roku – wskaźniki nieorganiczne, WIOŚ Kraków

5. Rozbudowa istniejącej sieci kanalizacyjnej dla miejscowości dla których jest to ekonomicznie uzasadnione.

Tab. 55. Budynki mieszkalne podłączone do kanalizacji /w % ogółu budynków/

Gmina	Według stanu na dzień na dzień 31.12.	
	2017	2018
Jordanów miasto	21,70	21,90
Sucha Beskidzka	83	84
Budzów	0	0
Bystra - Sidzina	0	0
Jordanów	26,5	27,8
Maków Podhalański	50,2	50,7
Stryszawa	48,98	49,43
Zawoja	12,9	12,9
Zembrzyce	54,7	56,3

Tab. 56. Przyłącza do budynków

Gmina	Według stanu na dzień na dzień 31.12.	
	2017	2018
Jordanów miasto	301	304
Sucha Beskidzka	1739	1782
Budzów	9	9
Bystra - Sidzina	0	0
Jordanów	760	803
Maków Podhalański	2175	2194
Stryszawa	1509	1523
Zawoja	7	18
Zembrzyce	944	985

Tab. 57. Długość sieci kanalizacyjnej /km/

Gmina	Według stanu na dzień na dzień 31.12.	
	2017	2018
Jordanów miasto	9,8	10,3
Sucha Beskidzka	75,3	75,3
Budzów	0,7	0,7
Bystra - Sidzina	0	0
Jordanów	35,2	35,6
Maków Podhalański	92,1	93
Stryszawa	91	91
Zawoja	7,76	7,76
Zembrzyce	50,6	50,6

Tab. 58. Korzystający z kanalizacji /w % ogółu ludności/

Gmina	Według stanu na dzień na dzień 31.12.	
	2017	2018
Jordanów miasto	38	40
Sucha Beskidzka	94	96
Budzów	0	0
Bystra - Sidzina	0	0
Jordanów	27	28
Maków Podhalański	40	40

Stryszawa	50,42	50,89
Zawoja	9,81	9,81
Zembrzyce	67,6	70,2

6. Budowa sieci wodociągowych i ujęć głębinowych wody

W powiecie suskim odbiorcy wody zaopatrują się w wodę z sieci wodociągowej lub ze studni gospodarskich. Do sieci wodociągowej woda dostarczana jest z ujęć wód powierzchniowych i podziemnych. Podstawowe dane dotyczące sieci wodociągowej i systemu zaopatrzenia mieszkańców Powiatu w wodę do picia zostały zawarte w tabelach poniżej.

Na terenie powiatu suskiego infrastruktura komunalna w obszarze gospodarki wodno-ściekowej z roku na rok ulega sukcesywnej poprawie.

Tab. 59. Budynki mieszkalne podłączone do wodociągu /w % ogółu budynków/

Gmina	Według stanu na dzień 31.12.	
	2017	2018
Jordanów miasto	57,5	57,5
Sucha Beskidzka	68	69
Budzów	0,001	0,001
Bystra - Sidzina	33	33
Jordanów	32,5	32,5
Maków Podhalański	13	13
Stryszawa	66,34	68,71
Zawoja	20,9	20,9
Zembrzyce	65,4	66,5

Tab. 60. Przyłącza do budynków

Gmina	Według stanu na dzień 31.12.	
	2017	2018
Jordanów miasto	798	801
Sucha Beskidzka	1420	1452
Budzów	11	11
Bystra - Sidzina	670	693
Jordanów	926	938
Maków Podhalański	618	627
Stryszawa	2044	2117
Zawoja	7	18
Zembrzyce	1129	1163

Tab. 61. Długość sieci wodociągowej /km/

Gmina	Według stanu na dzień 31.12.	
	2017	2018
Jordanów miasto	20	20
Sucha Beskidzka	53,64	54,42
Budzów	1,04	1,04
Bystra - Sidzina	38,4	38,4
Jordanów	70,05	72,05
Maków Podhalański	15,4	15,4
Stryszawa	87,7	87,7
Zawoja	19,72	19,72
Zembrzyce	53,1	53,1

Tab. 62. Korzystający z wodociągu /w % ogółu ludności/

Gmina	Według stanu na dzień na dzień 31.12.	
	2017	2018
Jordanów miasto	59,6	60,3
Sucha Beskidzka	72	74
Budzów	0,001	0,001
Bystra - Sidzina	37	37
Jordanów	33	33
Maków Podhalański	16	16
Stryżawa	68,3	70,74
Zawoja	15,86	16,33
Zembrzyce	80,8	82,9

7. Wyposażenie miejscowości położonych w zlewni Zbiornika Wodnego Świnna Poręba w kanalizację, oczyszczalnie przydomowe dla zapewnienia dobrej jakości wody w zbiorniku

Tab. 63. Oczyszczalnie przydomowe

Gmina	Według stanu na dzień na dzień 31.12.	
	2017	2018
Jordanów miasto	42	43
Sucha Beskidzka	10	14
Budzów	141	147
Bystra - Sidzina	30	51
Jordanów	139	261
Maków Podhalański	89	91
Stryżawa	50	50
Zawoja	26	26
Zembrzyce	12	13

Tab. 64. Zbiorniki bezodpływowe

Gmina	Według stanu na dzień na dzień 31.12.	
	2017	2018
Jordanów miasto	899	903
Sucha Beskidzka	357	289
Budzów	1325	1332
Bystra - Sidzina	1939	1817
Jordanów	2298	2341
Maków Podhalański	1869	1902
Stryżawa	1508	1508
Zawoja	1910	bd
Zembrzyce	760	766

XIV. POWAŻNE AWARIE.

Cel średniookresowy do 2019 r.

Zmniejszanie ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej przez nadzór nad wszystkimi instalacjami będącymi potencjalnymi źródłami takiej awarii

Kierunki działań

1. Prowadzenie akcji informacyjno – edukacyjnej dla ogółu społeczeństwa dotyczącej zasad postępowania w razie wystąpienia poważnej awarii, w celu ukształtowania właściwych postaw i zachowań

Zadanie realizowane przez Państwową Straż Pożarną

2. Promowanie systemu ubezpieczeń ekologicznych dla obiektów i działań, które w sytuacji awaryjnej będą wymagać sfinansowania działań ratowniczych i naprawczych

Zadanie realizowane przez firmy ubezpieczeniowe.

3. Monitoring potencjalnych sprawców poważnych awarii pod kątem spełniania przez nich wymogów bezpieczeństwa i prewencji

Zadanie realizowane przez WIOS Kraków.

4. Opracowanie programu zapobiegania poważnym awariom

Na podstawie art. 29 pkt 4 ustawy z 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska prowadzony jest rejestr zakładów mogących spowodować poważną awarię. Odpowiednie informacje przekazywane są do jednostek administracji samorządowej w ramach opiniowania studiów i planów zagospodarowania przestrzennego w trybie art. 11 i 17 ustawy 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W bazie PSPA (potencjalni sprawcy poważnych awarii) prowadzonej przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska na terenie powiatu suskiego nie występują zakłady dużego ryzyka i zakłady zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnych awarii.

Na obszarze powiatu suskiego 2 zakłady zostały zakwalifikowane przez WIOŚ jako potencjalni sprawcy poważnych awarii.

Tab. 65. Potencjalni sprawcy poważnych awarii.

Lp.	Nr ident. z bazy PSPA	Nazwa	Miejscowość	Gmina
1.	1210355	Fabios S.A.	Białka	Maków Podhalański
2.	1210366	Valvex S.A.	Jordanów	Jordanów

W 2017 – 2018 r. nie zanotowano zdarzeń wymagających zgłoszenia do GIOŚ.

Opracowanie planu operacyjno – ratowniczego na wypadek zaistnienia poważnej awarii

Zadanie realizowane przez Państwową Straż Pożarną

11. Utrzymywanie w gotowości służb ratowniczych na wypadek zaistnienia poważnej awarii

Zadanie realizowane przez Państwową Straż Pożarną

XVI. WYKORZYSTANIE ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII.

Cel średniookresowy do 2019 r.

Promocja i wspieranie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych

Kierunki działań

1. Upowszechnianie informacji o rozmieszczeniu i możliwościach technicznych wykorzystania potencjału energetycznego poszczególnych rodzajów odnawialnych źródeł energii
2. Prowadzenie działań edukacyjnych oraz popularyzujących odnawialne źródła energii - realizacja „Programu zwiększenia wykorzystania odnawialnych źródeł energii i poprawy jakości powietrza w obrębie obszarów Natura 2000, Powiatu Suskiego”, wspomagania wykorzystania odnawialnych źródeł energii m.in. w obrębie budynków mieszkalnych.

Wizyta Dyrektora Szwajcarsko Polskiego Programu Współpracy

W dniach 23-24.08.2017 r. odbyła się wizyta monitorująca Szwajcarsko Polskiego Programu Współpracy po zakończeniu realizacji projektu.

Szwajcarsko Polski Program Współpracy reprezentowali :

- Guido Beltrani – Dyrektor Szwajcarsko Polskiego Programu Współpracy
- Sylwia Słomiak – SCO
- Dagmara Wolska – tłumacz

Powiat Suski reprezentowali :

- Józef Bałos – Starosta Suski
- Zbigniew Hutniczak – Wicestarosta Suski
- Paweł Dyrz – Koordynator projektu
- Marek Mrugacz – Z-ca Koordynatora
- Maria Fabiś – Wydział Środowiska

W pierwszym dniu rozmawiano na temat zakresu realizacji projektu realizacji zakładanych celów i rezultatów. Rozpoczynając spotkanie Pan Starosta Józef Bałos podziękował za wsparcie finansowe projektu oraz pomoc okazaną w trakcie realizacji projektu w szczególności w okresie w którym wykonawca pierwszego etapu ogłosił upadłość. Przedstawiciele Powiatu podkreślali, że Darczyńcy byli zawsze nastawieni na pomoc jako dużą elastyczność Szwajcarsko Polskiego Programu Współpracy.

W drugim dniu delegacja Szwajcarsko Polskiego Programu Współpracy miała możliwość obejrzenia ośmiu przykładowych instalacji solarnych montowanych w obrębie budynków mieszkalnych wykonanych w I i II etapie oraz instalacji solarnej przeznaczonej dla szpitala. Mieszkańcy eksploatujący instalacje podkreślali aspekty związane z oszczędnościami, ograniczeniem zanieczyszczeń. Analiza symulacji komputerowych przedstawionych przez wykonawców przed rozpoczęciem robót w obrębie budynków mieszkalnych oraz ilości pozyskanej energii zapisywanych na bieżąco w pamięci sterownika prowadzi do wniosku, że zakładane rezultaty zostały osiągnięte. Po zakończeniu wizytacji terenowej dyskutowano na następujące tematy :

- spełnienie warunków na jakich udzielono wsparcia finansowego
- wypełnienia zaleceń przeglądu śródokresowego
- osiągnięcia celów projektu
- upowszechniania rezultatów

- sposobu zarządzania projektem
- kwestii zgłaszanych przez użytkowników
- sprawozdawczości
- wyników audytu końcowego
- szansach i zagrożeniach
- trwałości projektu
- obowiązków po zakończeniu realizacji projektu.

Na koniec spotkania Dyrektor Szwajcarsko Polskiego Programu Współpracy Pan Guido Beltrani stwierdził, że wszystkie tematy zostały wyjaśnione, a realizacja programu zostanie przedstawiona w siedzibie Funduszu w Bernie wraz z pozytywną rekomendacją. Pozytywna rekomendacja pozwoli na wypłatę płatności końcowej dla Powiatu Suskiego stanowiącej zwrot części poniesionych kosztów realizacji projektu.

Powiat Suski w 2018 r. zajął II miejsce w Ogólnopolskim Rankingu Energii Odnawialnej – kategoria energia słoneczna. Związek Powiatów Polskich rok rocznie przedstawia ranking w którym klasyfikowane są m.in. powiaty.

W rankingu prowadzona jest punktacja

- ogólna obejmująca wszystkie rodzaje energii

- dla każdego rodzaju energii (energia słoneczna, biomasa, energia geotermalna, energia wodna, energia otoczenia i inna)

Głównym kryterium oceny w przypadku kategorii energia słoneczna jest powierzchnia zamontowanych kolektorów słonecznych. Powiat Suski zdobył 44 625 punktów, w pierwszej dziesiątce uplasowały się także inne powiaty z terenu województwa małopolskiego - Powiat Myślenicki 12 860 punktów, Powiat Tarnowski 11 335 punktów. Tak wysokie miejsce w rankingu zostało osiągnięte przede wszystkim dzięki wykonaniu instalacji solarnych dla 3007 rodzin z terenu Powiatu Suskiego w ramach Programu zwiększenia wykorzystania odnawialnych źródeł energii i poprawy jakości środowiska w obrębie obszarów NATURA 2000, Powiatu Suskiego.

Odnaczenie Naczelnika Wydziału Środowiska przez Ministra Środowiska

W dniu 17.04.2018 r. Naczelnik Wydziału Środowiska suskiego starostwa Paweł Dyrz odebrał od Wojewody Małopolskiego Piotra Ćwika odznakę „Za zasługi na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej”. Odznaka, która została przyznana przez Ministra Środowiska jest honorowym wyróżnieniem w uznaniu zasług dla ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Przyznanie dofinansowania dla powiatu suskiego

W dniu 19 czerwca 2018 r Zarząd Województwa Małopolskiego dokonał wyboru projektów do dofinansowania w zakresie instalacji solarnych , fotowoltaicznych, powietrznych pomp ciepła. W ramach konkursu złożono 57 wniosków o łącznej wartości 621 045 084 zł.

W wyniku przeprowadzonej procedury konkursowej wniosek Powiatu Suskiego (jako jeden z czterech w Województwie Małopolskim) obejmujący montaż łącznie 2000 instalacji w tym :

1365 instalacji solarnych

546 instalacji fotowoltaicznych

89 powietrznych pomp ciepła

otrzymał dofinansowanie (łącznie 15 259 568 zł)

Instalacje powinny być wykonane w latach 2019 – 2021 po przeprowadzeniu postępowań przetargowych.

Proekologiczna działalność powiatu nagrodzona

W gmachu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej odbyła się 27 lipca 2018 roku specjalna uroczystość zorganizowana przez Sejmową Komisję Ochrony Środowiska i Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, podczas której szczególnie wyróżniony został Powiat Suski. Dyplom gratulacyjny za działalność na rzecz obniżenia niskiej emisji i poprawy świadomości oraz wrażliwości ekologicznej społeczeństwa odebrał Wicestarosta Zbigniew Hutniczak. Sukcesy Powiatu Suskiego na tym polu docenione zostały też przez Narodową Radę Ekologiczną, która przyznała powiatowi tytuł „EKOJANOSIK” w kategorii Samorząd Edycja 2018 Krajowej Nagrody Ekologicznej, co ogłoszone zostało na uroczystej gali, mającej miejsce w Zakopanem, podczas czerwcowego II Międzynarodowego Forum Energetyka i Środowisko.

Spotkania informacyjne z mieszkańcami uczestniczącymi w projekcie

W związku z programem „Program zwiększania wykorzystania odnawialnych źródeł energii i poprawy jakości powietrza w obrębie obszarów NATURA 2000, Powiatu Suskiego – SOLARY, FOTOWOLTAIKA, POMPY CIEPŁA” w ramach, którego planowane jest zamontowanie 1365 instalacji solarnych, 546 instalacji fotowoltaicznych, 89 pomp ciepła powietrznych zorganizowano w Starostwie Powiatowym w Suchoj Beskidzkiej spotkania organizacyjnych związanych z realizacją projektu.

Podczas spotkania przedstawiono:

- informację o darczyńcach,
- zasady finansowania oraz realizacji zadania,
- zapisy umowy zawieranej z Mieszkańcami,
- zasady działania i elementy instalacji które będą montowane

W okresie październik – grudzień 2018 r. zorganizowano 7 spotkań z mieszkańcami z gminy Budzów, Gminy Stryszawa, Gminy Bystra Sidzina, Gminy Zawoja, Miasta Jordanów zakwalifikowanymi do udziału w projekcie. W spotkaniach uczestniczyło 984 osoby.

OCENA REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA NA PODSTAWIE WSKAŹNIKÓW MONITOROWANIA PROGRAMU

Opracowany „Program Ochrony Środowiska dla Powiat Suskiego na lata 2017 – 2020 z perspektywą na lata 2021 - 2024”, zakłada zarządzanie środowiskiem oraz monitoring wdrażania Programu. Jednym z założeń monitoringu wdrażania Programu Ochrony Środowiska jest raportowanie jego realizacji

Efektem oceny jest przygotowanie sprawozdania z wykonania Programu Ochrony Środowiska. Podstawą właściwego systemu oceny realizacji Programu jest dobry system sprawozdawczości, oparty na wskaźnikach (miernikach) stanu środowiska i zmiany presji na środowisko. Wskaźniki monitorowania projektowanych przedsięwzięć powinny być realne, trafnie dobrane, mierzalne – umożliwiające wiarygodne i dostępne porównania. Analiza wskaźnikowa przeprowadzona w ramach monitoringu wdrażania Programu ma za zadanie bezpośrednie monitorowanie wdrażania podjętych działań, oraz pośrednio ocenę realizacji wskazanych priorytetów w zakresie Programu Ochrony Środowiska.

W dokumencie „Program Ochrony Środowiska dla Powiat Suskiego na lata 2017 – 2020 z perspektywą na lata 2021 - 2024” założono listę wskaźników. Ocenę wskaźnikową podzielono na poszczególne grupy wskaźników odpowiadające elementom środowiska. Ocenę wskaźnikową realizacji Programu przedstawiono w poniższych tabelach za każdy rok w okresie 2017 – 2018.

Tabela 1. Wskaźniki efektywności realizacji celów Programu Ochrony Środowiska Powiatu Suskiego.

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość bazowa 2016	Wartość docelowa (do osiągnięcia)		Wartość osiągnięta
Powietrze atmosferyczne						
1.	Stężenie średnioroczne pyłu zawieszonego PM10	µg/m³	20***	40	Brak przekroczeń dla substancji	
2.	Substancje, których stężenia przekroczyły wartości dopuszczalne lub wartości dopuszczalne powiększone o margines tolerancji – klasyfikacja strefy w której leży powiat		Klasa C: PM10, PM2,5, B(a)P	A	Wszystkie zanieczyszczenia powinny mieścić się w klasie A	PM 2,5 B(a)P
3.	Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych	Mg/rok	7	Wartości określone w pozwoleniach na emisję zanieczyszczeń i w pozwoleniach zintegrowanych.		7
4.	Emisja zanieczyszczeń gazowych [Mg/rok] z zakładów szczególnie uciążliwych	Mg/rok	18 126			39
Klimat akustyczny						
5.	Powierzchnia obszarów Powiatu Suskiego eksponowanych na oddziaływanie ponadnormatywnego hałasu, Liczba mieszkańców na obszarze przekroczeń	wg POŚPH*	Powierzchnia obszaru przekroczeń: 0,879 km² Liczba mieszkańców: 3 184	Nie występowanie obszarów z przekroczenia mi		Stwierdzono przekroczenia hałasu drogowego, wokół zakładów stolarskich
Pola elektromagnetyczne						
6.	Miejsca i wartości pomiarów pól elektromagnetycznych na terenie powiatu	Lokalizacja wg WIOŚ	Sucha Beskidzka: 0,1 V/m, Zawoja: 0,1 V/m	Nie występowanie miejsc z przekroczenia mi	Nie występowanie miejsc z przekroczeniam i	Brak miejsc z przekroczeniami
Zasoby i jakość wód						
7.	Jakość wód podziemnych	Wg obowiązującej klasyfikacji	Zawoja – I klasa, Budzów – III klasa, Maków Podhalański – III klasa, Zawoja – I klasa, Zawoja - II klasa, Zawoja – II klasa.	I klasa	Osiągnięcie dobrego stanu wód i dobrego potencjału – cele środowiskowe wg planów	Bez zmian
8.	Jakość wód powierzchniowych	Wg obowiązującej klasyfikacji	Stan/potencjał ekologiczny JCW**: - Skawa do Bystrzanki - słaby, - Skawica – dobry, - Stryszawka – dobry,	powyżej stanu dobrego wód	zagospodarowani a wodami dla obszarów dorzeczy w	Ocena stanu jcwp w 2017 r. Skawa do Bystrzanki – zły Skawa od Bystrzanki bez Bystrzanki do zbiornika -

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość bazowa 2016	Wartość docelowa (do osiągnięcia)		Wartość osiągnięta
			- Paleczka – dobry, - Skawa od Bystrzanki bez Bystrzanki do Zbiornika Świnna Poręba – dobry.		zakresie Ramowej Dyrektywy Wodnej	Świnna Poręba – zły Skawica – zły Paleczka - zły
Gospodarka wodno-ściekowa						
9.	Zwodociągowanie powiatu	%	38,5**		Wg celów określonych w KPOŚK	
10.	Skanalizowanie powiatu	%	31,6**			
11.	Długość sieci kanalizacyjnej	km	327,3			362 w 2017 r. , 364 w 2018 r.
12.	Odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków	%	36,2*			
13.	Wielkość komunalnych oczyszczalni ścieków	RLM	54 880			54 880 w 2017 r.
14.	Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczane w % ścieków wymagających oczyszczania	%	100,00**	100		100 w 2017 r.
15.	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności ogółem	dam ³	1 451,5	brak		1590,7 w 2017 r.
16.	Udział przemysłu w zużyciu wody ogółem	%	33,3**	brak		36,3 w 2017 r.
17.	Długość sieci wodociągowej rozdzielczej	km	350,8	brak		359 w 2017 r. 361 w 2018 r.
18.	Zużycie wody na 1 mieszkańca	m3	17,8**			18,9 w 2017 r.
Zasoby geologiczne						
19.	Liczba przypadków wydobywania kopalin bez wymaganej koncesji	szt.	0	0		0
Gleby						
20.	Powierzchnia gruntów zrekultywowanych w ciągu roku ogółem	ha	0			0
21.	Powierzchnia gruntów wymagających rekultywacji ogółem	ha	491,35 ha (gm. m. Jordanów: 155,69, gm. Maków Podhalański: 166,8, gm. Zawoja: 168,86)	0		0

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość bazowa 2016	Wartość docelowa (do osiągnięcia)		Wartość osiągnięta
Gospodarka odpadami						
22.	Poziom redukcji masy odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania w stosunku do 1995 r.	%	Gm. Budzów - 0 Gm. Bystra Sidzina - 0 Gm. Jordanów (m.) - 0 Gm. Jordanów - 0 Gm. Maków Podhalański - 0 Gm. Stryszawa - 100 Gm. Sucha Beskidzka - 0 Gm. Zawoja - 0 Gm. Zembrzyce - 0	45 w 2017 r.		Jordanów miasto 0 (2017 r.), 39 (2018 r.)
				40 w 2018 r.		Sucha Beskidzka 28,18 (2017 r.), 0 (2018 r.)
				40 w 2019 r.		Budzów 37,69 (2017 r.), 15,63 (2018 r.)
				35 w 2020 r.		Bystra – Sidzina 27,12 (2017 r.) 37 (2018 r.)
						Jordanów 0 (2017 r.)464,07 (2018 r.)
						Maków Podhalański 36,35 (2017 r.), 1 (2018 r.)
						Stryszawa 43,55 (2017 r.), 43,55 (2018 r.)
						Zawoja 44,85 (2017 r.) 1 (2018 r.)
				Zembrzyce 4,39 (2017 r.) 9 (2018 r.)		
23.	Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła	%	Gm. Bystra Sidzina - 38,6 Gm. Jordanów (m.) - 41,2 Gm. Jordanów - 29 Gm. Maków Podhalański - 0 Gm. Stryszawa - 50,7 Gm. Sucha Beskidzka - 108,4 Gm. Zawoja - 55,2 Gm. Zembrzyce - 72,9	20 w 2017 r.		Jordanów miasto 85,82 (2017 r.) 35 (2018 r.)
				30 w 2018 r.		Sucha Beskidzka 62,77 (2017 r.) 125 (2018 r.)
				40 w 2019 r.		Budzów 37,74 (2017 r.) 31,22 (2018 r.)
				50 w 2020 r.		Bystra – Sidzina 27,04 (2017 r.) 30 (2018 r.)
						Jordanów 19,12 (2017 r.) 48 (2018 r.)
						Maków Podhalański 24,47 (2017 r.) 40 (2018 r.)
						Stryszawa 29,14 (2017 r.) 29,14 (2018 r.)
						Zawoja 30,6 (2017 r.) 50 (2018 r.)
						Zembrzyce 71,52 (2017 r.) 73 (2018 r.)
24.	Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi	%	Gm. Budzów - 100 Gm. Bystra Sidzina - 100	45	w 2017 r.	Jordanów miasto 100 (2017 r. – 2018 r.)

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość bazowa 2016	Wartość docelowa (do osiągnięcia)		Wartość osiągnięta
	metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych		Gm. Jordanów (m.) - 100 Gm. Jordanów - 100 Gm. Maków Podhalański - 95,6 Gm. Stryszawa - 100 Gm. Sucha Beskidzka - 100 Gm. Zawoja - 100 Gm. Zembrzyce - 100	50	w 2018 r.	Sucha Beskidzka 100 (2017 r. – 2018 r.)
				60	w 2019 r.	Budzów 100 (2017 r. – 2018 r.)
				70	w 2020 r.	Bystra – Sidzina 100 (2017 r. – 2018 r.)
						Jordanów 100 (2017 r. – 2018 r.)
						Maków Podhalański 100 (2017 r. – 2018 r.)
						Stryszawa 100 (2017 r. – 2018 r.)
						Zawoja 100 (2017 r. – 2018 r.)
Zembrzyce 100 (2017 r. – 2018 r.)						
Zasoby przyrodnicze						
25.	Powierzchnia prawnie chroniona ogółem (bez obszarów Natura 2000)	ha	28 615,73	Utrzymanie i zachowanie stanu istniejącego – obejmowanie ochroną ważnych obiektów w postaci np. pomników przyrody, użytków ekologicznych.		bez zmian
26.	Obszary NATURA 2000	szt.	5			bez zmian
27.	Parki narodowe	ha	2 559,00			bez zmian
28.	Parki Krajobrazowe	ha	1 635,10			bez zmian
29.	Rezerваты przyrody	ha	71,94			bez zmian
30.	Obszary chronionego krajobrazu	ha	15 576,90			bez zmian
31.	Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	ha	8 786,00			bez zmian
32.	Użytki ekologiczne	ha	0,00			bez zmian
33.	Pomniki przyrody	szt.	54			bez zmian
34.	Lesistość powiatu	%	48,2	Wg Krajowego Programu Zwiększania lesistości oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego		bez zmian
35.	Powierzchnia lasów	ha	33 042,01			bez zmian
36.	Powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej ogółem	ha	20 33			bez zmian
37.	Powierzchnia gruntów zalesionych w ciągu roku	ha	0			0
Zagrożenia poważnymi awariami						
38.	Liczba poważnych awarii i miejscowych zagrożeń w ciągu roku: - duże: - średnie: - lokalne: - małe:	szt.	0 7 622	0 0 0	Nie występowanie poważnych awarii i miejscowych zagrożeń	0

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość bazowa 2016	Wartość docelowa (do osiągnięcia)		Wartość osiągnięta
			94	0		
39.	Wydatki w dziale Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	zł	6 859 165,17	-		

Uwagi:

*wg POŚPH z roku 2013

**wg danych z 2015 roku

***wg danych pomiarowych z roku 2017 roku

